

ΓΕΡΜΑΝΙΑ**Κρίση στην αυτοκινητοβιομηχανία**

Με τη μεγαλύτερη κρίση των τελευταίων δεκαετιών είναι αντιμέτωπη η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία. Η επιστροφή της πολιτικής του προστατευτισμού αποτελεί τη μεγαλύτερη απειλή για την ατομική της γερμανικής οικονομίας. Οι πωλήσεις αυτοκινήτων μειώθηκαν αισθητά λόγω του εμπορικού πολέμου και του Brexit. **Σελ. 11**

ΕΛΛΑΔΑ**Φόροι καθηλώνουν επιχειρήσεις**

Στην καθήλωση των ελληνικών επιχειρήσεων οδηγεί η πολύ υψηλή φορολογία, καθώς απορροφά μεγάλο μέρος των κερδών τους και δεν αφήνει περιθώρια για επενδύσεις, που είναι απόλυτως απαραίτητες για την ανάπτυξη τους. Αυτό είναι το βασικό συμπέρασμα έρευνας της Grand Thornton που παρουσιάστηκε στην εκδήλωση απονομής των βραβείων Growth Awards. **Σελ. 16**

ΚΟΜΙΣΙΟΝ**Αυστηροί κανόνες για την Κίνα**

Οι Βρυξέλλες σκληραίνουν τη στάση τους απέναντι στην Κίνα, καθώς ανησυχούν για τη διείσδυση του Πεκίνου στην Ε.Ε. μέσω επενδύσεων. Η Κομισιόν χαρακτηρίζει την Κίνα στρατηγικό αντίπαλο, απαιτεί ισότιμη πρόσβαση των ευρωπαϊκών εταιρειών στις κινεζικές αγορές και απειλεί με επιβολή αυστηρών κανόνων για κινεζικές επενδύσεις. **Σελ. 11**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Μία μπάλα μπορεί να ξεκινήσει κάτι **Ανεκτίμητο**

Μάθε περισσότερα στο www.hellenicbank.com/UCL

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΠΑΙΔΕΙΑ**Κοινό μέτωπο κατά της βίας στα σχολεία**

Με κοινές θέσεις στα μέτρα κατά της βίας στα σχολεία προσήλθαν στο διάλογο με το υπουργείο Παιδείας όλοι οι φορείς. Παρέδωσαν κατάλογο κοινών θέσεων. Από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο 56 φρουροί ασφαλείας θα τοποθετηθούν σε Λύκεια και Τεχνικές Σχολές. Συνεχίζεται ο διάλογος. Πού διαφωνούν οι μαθητές και γιατί. **Σελ. 8**

Μέτρα για ενίσχυση της κινεζικής οικονομίας

Στη βοήθεια της νομισματικής πολιτικής, αλλά και σε πολλά άλλα μέτρα ετοιμάζεται να καταφύγει η Κίνα για να ενισχύσει εκ νέου τον δανεισμό, να μειώσει το κόστος χρηματοδότησης των μικρών επιχειρήσεων και να στηρίξει την οικονομία της. Το Πεκίνο προσπαθεί να επιτύχει τον στόχο της ανάπτυξης 6% έως 6,5% που έχει θέσει για φέτος. **Σελ. 13**

Η τριμερής οικοδομεί μέλλον στη Μεσόγειο

Ασφάλεια, ενέργεια, νέες τεχνολογίες, το ισχυρό επιχειρηματικό μοντέλο Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ και ΗΠΑ

Η στρατηγική δομή ασφαλείας που επιθυμούν να δημιουργήσουν οι ΗΠΑ στην Αν. Μεσόγειο, επισημοποιείται σήμερα στα Ιερουσολύμια σε υψηλό επίπεδο στην κοινή δήλωση Αναστασιάδη, Τσίπρα, Νετανιάχου και του

αμερικανού ΥΠΕΞ Μάικ Πομπέο, με αποδέκτες εκτός από την Τουρκία ειδικά, τη διεθνή κοινότητα γενικά καθώς πρόκειται για ένα σχεδιασμό που συνδυάζει γεωπολιτικά και επιχειρηματικά χαρακτηριστικά. Το σκηνικό

συνεργασίας υπό μορφή 3+1 που έχει διαμορφωθεί, μετά την απόφαση της Ουάσινγκτον να ενισχύσει, κατ' αρχάς πολιτικά, τον άξονα που έχουν δημιουργήσει τα τρία κράτη της Ανατολικής Μεσογείου, θα ενισχυθεί ποι-

κιλοτρόπως από τις ΗΠΑ. Οι δύο βασικές διαστάσεις τις οποίες οι Αμερικανοί έχουν ξεχωρίσει είναι η ασφάλεια και η ενέργεια, ενώ μια τρίτη, αυτή της συνεργασίας σε επίπεδο νέων τεχνολογιών, καλλιεργείται με

σκοπό οι τρεις χώρες να συμπράξουν για καλύτερα αποτελέσματα. Βασικός βραχίονας της τριμερούς συνεργασίας είναι το σχέδιο κατασκευής του αγωγού EastMed, ο οποίος έχει την αμερικανική στήριξη των ΗΠΑ. **Σελ. 4**

Το τρίπτυχο για την οικονομία σε φόρουμ του ΕΛΚ

Το τραπεζικό σύστημα και ο εκσυγχρονισμός του παραμένει ψηλά στις κυβερνητικές προτεραιότητες, όπως τονίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον υπουργό Οικονομικών σε Οικονομικό Φόρουμ του ΕΛΚ. Αυστηρή δημοσιονομική πολιτική, Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια και εκσυγχρονισμός του τραπεζικού συστήματος το κυβερνητικό τρίπτυχο. Υπάρχουν κοινωνικοί και οικονομικοί κίνδυνοι από την ανεξέλεγκτη μετανάστευση τόνισε ο Υπουργός Εσωτερικών Κωνσταντίνος Πετρίδης, προσθέτοντας ότι οι απαιτήσεις πρέπει να αναζητηθούν σε επίπεδο ΕΕ. **Σελ. 6**

Η ΕΚΤ έγνεψε καταφατικά για το Helix

Προχωρά γοργά η πώληση

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έδωσε πράσινο φως για τη συναλλαγή μεταξύ της Τράπεζας Κύπρου και του επενδυτικού ταμείου, Apollo Asset Management. Η πώληση δανείων ύψους 2,8 δισ. ευρώ (με 2,7 δισ. ΜΕΔ) είναι ένα σημαντικό βήμα για την τράπεζα, που κοιτά πλέον στην πώληση άλλου μεγάλου χαρτοφυλακίου προβληματικών δανείων. **Σελ. 8**

Προς ρύθμιση ο ΦΠΑ και στα κουπόνια προσφορών

Το θέμα ενώπιον της Βουλής

Η Κύπρος εναρμονίζεται με την ευρωπαϊκή οδηγία για να αποδίδεται ο ΦΠΑ και στα κουπόνια προσφορών. Η οδηγία βρίσκεται ενώπιον της Βουλής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά πως τα κουπόνια αντιπροσωπεύουν στην ΕΕ μια αγορά άνω των 52 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως. Οι προπληρωμένες τηλεπικοινωνίες αποτελούν σχεδόν το 70% της αγοράς κουπονιών. **Σελ. 5**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 7

Με το ταμείο υδρογονανθράκων ο Έλληνας ΥΠΕΞ Γιώργος Κατρούγκαλος στην Τουρκία.

Ιστορικό ρεκόρ για τις ελληνικές εξαγωγές πετρελίου

Αύξηση πάνω από 15,8%

Το 2018 οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, σημείωσαν ιστορικό ρεκόρ, φτάνοντας στα 33,44 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 15,8% σε σύγκριση με το 2017. Μάλιστα, ήταν η δεύτερη συνεχής χρονιά που η αξία των ελληνικών εξαγωγών κατέγραφε διψήφιο ρυθμό ανάπτυξης, μετά μάλιστα τέσσερα έτη υποχώρησης. **Σελ. 15**

Κτίζουν κατοικίες πάνω από σούπερ μάρκετ

Όταν η στέγη είναι δυσχερής και ακριβή στις δυτικοευρωπαϊκές πρωτεύουσες, οι άνθρωποι επινοούν άλλες διόδους. Και αυτές μπορεί να είναι ένα διαμέρισμα σε κτίριο σούπερ μάρκετ ή ενός πολυώροφου πάρκινγκ. Ιδού μία ζωντανή περιγραφή: σχεδόν διπλά από τα αυτόματα μηχανήματα για την επιστροφή των μπουκαλιών στο σούπερ μάρκετ θα μπορούσε να βρίσκεται ένα πολυτελές διαμέρισμα. Οπότε, εάν κατοικήσεις σε αυτό κι αδειάσει το ψυγείο σου, δεν χρειάζεται καθόλου να κουραστείς. Ούτε να βάλεις μπουφάν για να πεταχτείς στο σούπερ μάρκετ. **Σελ. 9**

ΣΧΟΛΙΟ ΤΗΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Η απάτη του ΕΛΑΜ

Όταν τον Μάιο του 2016, το ΕΛΑΜ μπήκε στη Βουλή με δύο βουλευτές, ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος θέλησε να εκφράσει την ικανοποίησή του υποστηρίζοντας πως «κάποιες φορές χρειάζονται και οι ακραίοι για να είναι οι άλλοι προσεκτικοί». Και βεβαίως αυτή δεν ήταν η μόνη τοποθέτησή του υπέρ του ΕΛΑΜ. Είχαν προηγηθεί και άλλοι διθύραμβοι του Αρχιεπισκόπου, χαρακτηρίζοντάς τους άλλοτε καλά παιδιά με κρυστάλλινες θέσεις και άλλοτε διαμνύοντας πως τον εκφράζουν οι πλείστες θέσεις τους.

Τοποθέτηση που δεν πέρασε βε-

βαίως απαρατήρητη. Μία ομάδα υποψιασμένων πολιτών αντέδρασε έντονα με την κίνηση του Αρχιεπισκόπου να ξεπλύνει το ΕΛΑΜ, πολλοί όμως ήταν και εκείνοι που διερωτήθηκαν αν ο Αρχιεπίσκοπος είχε δίκαιο. Αν δηλαδή το ΕΛΑΜ, δεν είχε να κάνει με ακραία φασιστικά στοιχεία που νοσταλγούσαν την Χούντα ή τον ναζισμό, αλλά παρεξηγημένα παιδιά με πιο σκληρές θέσεις στο Κυπριακό. Όταν άλλωστε οι θέσεις που εξέφραζαν, στην πλειοψηφία έβρισκαν σύμφωνο και τον προκαθήμενο της Εκκλησίας, ε δεν θα μπορούσαν να είναι και τοξικές!

Είχαν όμως θέσεις τοξικές τις οποίες προφανώς και αγνοούσαν πολλοί. Και όχι τυχαία, καθώς τα πλείστα ΜΜΕ βρεθήκαμε σε τρομερή αμηχανία. Για το αν πρέπει ή όχι να προβάλλουμε το ΕΛΑΜ, αν με την προβολή θα ενισχύαμε τον φασισμό ή αν με το πλήρες εμπάργκο αυτός θα καταβαρυνόταν. Όμως όσο δε βάλαμε στο ΕΛΑΜ πρόσωπο και είκόνα, τόσο αυτό μετατρέπονταν σε μύθο και επιλογή οργισμένων ψήφου. Μύθο που άρχισε να ενισχύεται επικίνδυνα και να επιτρέπει να μεταφέρεται το αφήγημα είτε στα καφενεία της γειτονιάς είτε στους δια-

δρόμους της Αρχιεπισκοπής πως πρόκειται για καλά παιδιά με λίγο σκληρές θέσεις.

Χρειάστηκε να δημοσιοποιηθεί το θέμα της φυγοστρατίας για να αποκαλυφθεί και η μεγάλη απάτη τους. Και λέμε απάτη γιατί όταν η πολιτική σου υπάρχει ως κόμμα βασίζεται σε πατριωτικές κορώνες, στην ενίσχυση της εθνικής φρουράς και στο πως θα εξαφανίσουν τους Τούρκους, ε τότε δε μπορείς να αποφεύγεις την στράτευση επικαλούμενος είτε ψυχολογικά είτε άλλα ιατρικά προβλήματα. Ιδιαίτερα τη στιγμή που υπηρετούσες με ευκολία στη φρουρά του Μιχαηλιάκου, της

σποράς των νικημένων του 1945.

Το θέμα της φυγοστρατίας, είναι βεβαίως μόνο η αρχή. Οι πρόσφατες απειλές τους περί απόληξης με στρατιωτικούς όρους, η οπλοκατοχή και η εφαρμογή ενός πολιτικού ανορθόδοξου πολέμου απέναντι στον Εν-διάμεσο, έδειξε το πραγματικό τους πρόσωπο. Ένα μόρφωμα που σκορπά το φασιστικό δηλητήριο του μόλις δεχτεί επίθεση. Ένα δηλητήριο που ίσως να σταματούσε πολύ πιο γρήγορα, αν βάλαμε από την αρχή πρόσωπο και είκόνα στο ΕΛΑΜ. Πρόσωπο και είκόνα, που θα αποκαλύπτει την μεγάλη τους απάτη.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Ικανοποίηση αναγκών και ανάγκη ικανοποίησης

Είναι ένα θέμα να βλέπουμε τι ζητά η αγορά και τι ελλείψεις έχουμε, είναι άλλο θέμα τι έχουμε να προσφέρουμε και τι ζήτηση αναζητάμε και είναι άλλο θέμα τι θα θέλαμε να δημιουργήσουμε και τι ζήτηση μπορούμε να ελκίσουμε. Τουλάχιστον στον τομέα των ακινήτων, οι πιο πάνω συνθήκες τις αγορές δεν αποκλείουν η μια την άλλη, αλλά μπορούν να συνυπάρχουν και σίγουρα δεν αποτελούν τη μόνη κατάσταση πραγμάτων. Η αγορά δεν είναι ποτέ στατική, αλλά χαρακτηρίζεται από έντονη δυναμική. Μια δυναμική που συνεχώς μεταβάλλεται αναλόγως κοινωνικών, δημογραφικών, οικονομικών, πολιτικών και άλλων μεταλλάξεων.

Αν υποθέσουμε πως η αγορά ζητά πάντα το ίδιο προϊόν, τότε χαράς ευαγγέλιο για όσους ασχολούνται με την ανάπτυξη γης. Αλλά αναπαράγουν το ίδιο πράγμα και κάπου πιο κάτω θα βρεθεί αυτός που θα το αγοράσει. Στην πραγματικότητα όμως ποτέ δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Αυτό που μπορεί να ισχύει και μπορεί να δίνει τη λανθασμένη εντύπωση πως η αγορά ζητά πάντα το ίδιο προϊόν, είναι η προσφορά ενός επαναλαμβανόμενου προϊόντος όχι γιατί αυτό ζητά η αγορά, αλλά επειδή αυτό μόνο μπορεί να προσφερθεί είτε λόγω έλλειψης φαντασίας από πλευράς του κατασκευαστή, είτε λόγω του ότι οι συνθήκες επιτρέπουν στον κατασκευαστή να έχει το πάνω χέρι και να καθορίζει τι ακριβώς θα αγοράσει ο αγοραστής ή διότι ο κατασκευαστής δεν είναι διατεθειμένος να ρισκάρει. Η πιο πάνω κατάσταση πραγμάτων ίσχυσε σε μεγάλο βαθμό μετά το 1974 μέχρι και το τέλος της δεκαετίας του 1990. Ήταν η (μακρά) περίοδος που η Κύπρος πρόσθεσε στο στοκ της δεκάδες χιλιάδες κτηρίων σε σχήμα κουτιού, όπου το κάθε κουτί είχε παραταγμένες διμοιρίες από κολώνες κάθε 3-4 μέτρα και σε κάθε κατεύθυνση με την φινέτσα να απουσιάζει πανηγυρικά από πλείστα των κτηρίων. Τα '90ς σηματοδότησε συνάμα και την κιτς εποχή όπου οι λεγόμενες της εποχής την είδαν κάτι από Ντάλας και Δυναστεία και δημιούργησαν ανάλογα μέγαρα με κίονες που επισκίαζαν τον Παρθενώνα. Και για τις δύο τάσεις της εποχής, δείτε γύρω σας και θα συμφωνήσετε μαζί μου. Μετά το 2000 η αγορά άρχισε να αλλάζει δειλά - δειλά. Ήταν η εποχή που ξεπρόβαλαν κάποιοι που επιζητούσαν κάτι το διαφορετικό, κάτι το σύγχρονο, κάτι που να έμοιαζε σε κτήρια κάποιων περιοδικών που έτυχε να μετροφυλλήσουν. Αυτή η αλλαγή στα «θέλω» της αγοράς δεν έγινε αντιληπτή από την πλειοψηφία των κατασκευαστών. Αυτοί που είτε αντιλήφθηκαν τη νέα τάση ή ρίσκαραν στο να τη δημιουργήσουν, στην πλειοψηφία τους πέτυχαν. Αυτοί που δεν το αντιλήφθηκαν συνεπείσφεραν αρκετά στη δημιουργία της φούσκας που ζήσαμε. Θεώρησαν δηλαδή πως όλα αγοράζονται ό,τι και να γίνει, συνέχισαν να κτίζουν κουτιά και ακακίσθητα κτήρια, αυτά δεν πουλιόντουσαν όσο θα έπρεπε και παρόλα αυτά ζητούσαν τιμές για avant-garde ντιζάιν. Στο τέλος χρεοκόπησαν. Υπήρχε φυσικά και το στοιχείο της κακής αντιγγραψής - ιδιαίτερα μετά το 2006. Εκεί στο βωμό του να προσφέρουν «λιτές γραμμές και καθαρές επιφάνειες» γέμιαν τους τόπους με σπείρια που θυμίζουν τα πάλοι ποτέ μεταλλικά ντεπόζιτα νερού που είχαμε μέχρι πριν λίγα χρόνια. Η τάση τότε μου θυμίζει τη σχεδόν παράλληλη τάση του Κύπριου για sushi και sashimi, που έφτασε στο να προσφέρεται και σε ταβέρνες. Στο τέλος της μέρας αυτό που χρειάζεται να γίνεται είναι πρώτον, έρευνα αγοράς και δεύτερον να ρισκάρεις στο να δημιουργήσεις ένα σωστό και πρωτοποριακό προϊόν. Η έρευνα θα σου δείξει τι επιζητά η αγορά και τι ελλείψεις έχει. Και να το κάνεις για ομάδες πληθυσμού. Έτσι θα ξέρεις τι θα πρέπει να δημιουργήσεις τα επόμενα χρόνια και τι μερίδιο αγοράς θα μπορείς βάσει να ελπίζεις πως θα πάρεις. Με τα ευκολόγη δεν γίνονται πολλά πράγματα. Το δε αδιάθετο και ξεπερασμένο στοκ θα πρέπει να προσαρμόσει στα νέα δεδομένα. Σε αυτό το κομμάτι οι τράπεζες είναι πλέον οι κύριοι παίχτες. Θα πρέπει να σκεφτούν outside the box επειδή το να κάθονται και να τα βράζουν δεν ωφελεί κανένα. Τέλος, όταν πάρεις την απόφαση να δημιουργήσεις ένα πρωτοποριακό προϊόν και το κάνεις σωστά, τότε δημιουργείς σχεδόν από το πουθενά και την ανάλογη ζήτηση. Αυτό είναι σαφώς πιο δύσκολο επειδή απαιτεί κυρίως δέσμευση ιδίων κεφαλαίων - μιας και λίγοι (δανειστής) θα πιστέψουν σ' εσένα - αλλά η ανταμοιβή είναι πολύ μεγαλύτερη.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

To Erskine May και το Brexit

«Οι αποφάσεις της Βουλής έχουν σημασία. Έχουν βάρος». Τα λόγια ανήκουν στον Τζον Μπέρκου, πρόεδρο (από το 2009) της Βουλής των Κοινοτήτων. Μιλώντας στη Βουλή των Κοινοτήτων προχθές και επικαλούμενος την «ισχυρή φημολογία» ότι η Τερέζα Μέι σκόπευε να επαναφέρει τη συμφωνία αποχώρησης από την Ε.Ε. την οποία έχει διαπραγματευθεί για τρίτη και ίσως και τέταρτη φορά ενώπιον του σώματος, ο Μπέρκου δήλωσε πως δεν επιτρέπεται η επαναφορά προτάσεων επί των οποίων έχει ήδη αποφανθεί η Βουλή στην ίδια κοινοβουλευτική περίοδο. Ενα από τα πιο ένθερμα επιχειρήματα των θιασιστών του Brexit ήταν η ανάγκη αποκατάστασης της κυριαρχίας του βρετανικού Κοινοβουλίου. Η συμφωνία της κ. Μέι πετυχαίνει το αντίθετο - εγκλωβίζει τη Βρετανία εντός του ευρωπαϊκού πλαισίου κανόνων χωρίς το Λονδίνο να έχει πλέον λόγο στη διαμόρφωσή τους. Οι ίδιοι οι βουλευτές, παρά τα απανωτά πλήγματα που κατέφεραν εναντίον της Βρετανίδας πρωθυπουργού τους τελευταίους μήνες, φοβήθηκαν την περασμένη εβδομάδα να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους. Έτσι, απέμεινε ο πρόεδρος της Βουλής, με τις περίτεχνες νοουθεσίες του και τους βρυχηθμούς για την επιβολή της τάξης («Order!»), για να διασώσει το κύρος του παλαιότερου Κοινοβουλίου του κόσμου. Ο κανόνας στον οποίο αναβέβηκε, όπως είπε, αποτελεί «μία ισχυρή και μακροχρόνια σύμβαση» που ισχύει από το 1604. Σύμφωνα με το Erskine May, το βιβλίο που καταγράφει την κοινοβουλευτική πρακτική της Βουλής των Κοινοτήτων και που θεωρείται σχεδόν μέρος του άγραφου βρετανικού Συντάγματος, ο ισχύς του κανόνα έχει επαναβεβαιωθεί πολλές φορές. Ζούμε σε μια εποχή που, από την Αθήνα ως το Λονδίνο και την Ουάσιγκτον, ανίδεοι δημαγωγοί και κυνικοί εξουσιοδοτημένοι ποδοπατούν ρητές συνταγματικές διατάξεις, χαρακτηρίζουν τα επικριτικά ΜΜΕ εκθρόους του Λαού και τα θεσμικά αντίβαρα «εμπόδια» στην επικράτηση της βούλησής του, οργανώνουν κομματικές συνάξεις σε πρωθυπουργικά μέγαρα και μετατρέπουν την προεδρία της Βου- λής σε ακόμα ένα όργανο κομματικής επιβολής. Σε αυτές τις συνθήκες, σε μια χώρα όπου η επιλογή ενός εξασταμένου εκλογικού σώματος σε ένα γνωμοδοτικό δημοψήφισμα έχει μεταβληθεί σε εντολή από τους ουρανοί και όπου η εφαρμογή της έχει προωθηθεί με κύριο γνώμονα την ενόπτιση του κυβερνώντος κόμματος, η δήλωση του Μπέρκου είναι μια ηχηρή κραυγή αντίστασης. Στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία, η διαδικασία είναι ιερή και το Κοινοβούλιο έχει τον πρώτο λόγο.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Ένα αυτογκόλ, δύο έδρες και ένα πολιτικό αντάρτικο...

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

«Να ξέρεις μόνο εσύ και ο Χαμπασιούρης μας ρίχτει ένα χαμόγελο».

μα ωφελεί πολλαπλώς, όπως μου λέχθηκε...

Από την άλλη όμως, ο Γενικός Εισαγγελέας επιμένει πως αναπληρωματική εκλογή με το υφιστάμενο νομοθετικό καθεστώς προσκρούει σε αρκετά προβλήματα. Κοντολογί: Ξανά κι απ' την αρχή...

Η μεγάλη μάχη όμως δίνεται για μια άλλη έδρα. Και είναι ανελέητη. Μέχρι και πολιτικό αντάρτικο έχει προκληθεί...

Πρόκειται για την 6η έδρα του ευρωκοινοβουλίου που οι μετρήσεις

θέλουν να βρίσκεται με το ένα πόδι στην ΕΔΕΚ και το άλλο στο ΕΛΑΜ... Ο φόβος εισόδου του ΕΛΑΜ στην Ευρωβουλή έχει προκαλέσει έναν άνευ προηγουμένου πόλεμο. Όλα τα υπόλοιπα κόμματα βάλουν κατά του ΕΛΑΜ με τον αρχηγό του να προειδοποιεί ότι θα απαντήσει με «στρατιωτικούς όρους» και με «ανωρθόδοξο πολιτικό πόλεμο». Και όλα αυτά ενώ ούτε ο ίδιος ούτε άλλα πρωτοπαλικά του κόμματος έχουν υπηρτήσει στην Εθνική Θουρά...

Σε κάποιο τουλάχιστον κόμμα ετοιμάζουν το δικό τους «αντάρτικο» για να πολεμήσουν «επί ίσους όρους» το

ΕΛΑΜ. Αυτό έλεγε προχθές στέλεχος του κόμματος που υποστήριζε πως δεν πρόκειται με τίποτα αντέξει την είσοδο του ΕΛΑΜ στην Ευρωβουλή. Όπως είπε, και ήταν πολύ πειστικός και κατηγορηματικός, «θα πέσω σε κατάθλιψη εάν πάει το ΕΛΑΜ στις Βρυξέλλες».

Στα τέλη του μήνα θα γίνουν οι εξαγγελίες από Αναστασιάδη-Μακρόν για την αμυντική συμφωνία των δύο χωρών. Όπως πληροφορούμαι από πηγή μου στο υπουργείο Άμυνας οι συζητήσεις με τους Γάλλους «βρίσκονται σε πολύ προχωρημένο στάδιο και μένει μόνο να

τεθούν οι υπογραφές για τις εξαγγελίες».

Σύμφωνα με την πηγή μου, ο βαθμός επικοινωνίας του Σάββα Αγγελίδη με την Γαλλία ομολόγώ του Φλωράνς Παρλί εδώ και αρκετούς μήνες, κυρίως από τον περασμένο Ιούνιο, βαθμολογείται με «άριστα δέκα». Όπως μου λέχθηκε έχει αναπυκωθεί μεταξύ τους μια χημεία πολύ αποτελεσματική. «Ισως το επόμενο βήμα να είναι να τους δούμε μαζί σε κάποιο γαλλικό μαχαίρι, μιας και η Φλωράνς τα συναντίζει κάτι τέτοια», μου ανέφερε χαμογελώντας η πηγή μου.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ορατότητες και απηχήσεις για τέσσερις καλλιτέχνιδες

Η έκθεση «Ορατότητες / απηχήσεις» παρουσιάζει έργα τεσσάρων γυναικών δημιουργών, που ανήκουν στη Δεύτερη Γενιά Κυπρίων Καλλιτεχνών, τρεις ζωγράφους, οι Βέρα Γαβριηλίδου-Χατζηδά, Καίτη Στεφανίδου, Ελένη Χαρίκλειδου και μία γλύπτρια, η Παυλίνα Παυλίδου (σχεδόν άγνωστη στην Κύπρο, αν και υπάρχει κάποια μικρή βιβλιογραφία). Η έκθεση διοργανώνεται με πρωτοβουλία του Πολιτιστικού Ιδρύματος Λεωνόρου Οικονόμου και την επιμέλεια έχει η Δήμητρα Ιγνατίου, συνεπιμελήτρια από την Άννα Μαρία Χαραλάμπους και τον Κυριάκο Θεοκάρους. Για την έκθεση έγινε μια επιλογή έργων τα οποία εμπίπτουν στον χρονικό ορίζοντα 1960 -1980 και τα οποία αποτυπώνουν ενδεικτικά την εικαστική ταυτότητα κάθε καλλιτέχνιδας μέσα από τις αισθητικές, εκφραστικές και θεματικές της αναζητήσεις.

Με την έκθεση αυτή ολοκληρώνεται μια θεματική ενότητα αφιερωμένη στους δημιουργούς, στους οποίους γίνεται αναφορά στην ιστοριογραφία της σύγχρονης κυπριακής τέχνης ως Δεύτερη Γενιά Κυπρίων Καλλιτεχνών. Όπως λέει η επιμελήτρια της έκθεσης κ. Ιγνατίου, αυτή η έκθεση είναι αφιερωμένη στις γυναίκες εκπροσώπους αυτής της γενιάς είναι ευτυχής συγκυρία που οι «ορατότητες» συνέπεσαν με την έκθεση που είναι αφιερωμένη στον Χριστόφορο Σάββα, στη ΣΠΕΑ, μιας και από την έκθεση στη ΣΠΕΑ απουσιάζουν γυναίκες δημιουργοί αυτής της περιόδου, από την εκπροσώπηση της γενιάς

Η έκθεση ορατότητες / απηχήσεις με επιλογή έργων τα οποία εμπίπτουν στον χρονικό ορίζοντα 1960 -1980 έχει στηθεί με σύγχρονο τρόπο και αντικατοπτρίζει το πνεύμα τόσο των δημιουργών όσο και τη δυναμική των έργων τους σήμερα.

που παρουσιάζεται στην εν λόγω έκθεση, «φυσικά, δεν είναι μία εσκεμμένη ενέργεια, αλλά οφείλεται στις επιρροές του Σάββα, άρα εμείς δείχνουμε το έργο αυτών των γυναικών-δημιουργών που ανήκουν στην ίδια γενιά». Και οι τέσσερις αυτές γυναίκες, όπως σημειώνει χαρακτηριστικά η κ. Ιγνατίου, σπουδάζουν εκτός Κύπρου, χωρίς αντιδράσεις από την οικογένειά τους και αυτό είναι αρκούντως πρωτοποριακό, «οι σπουδές στην τέχνη εξασφάλιζαν σε αυτές τις γυναίκες και μία επαγγελματική ασφάλεια, αφού όταν θα επέστρεφαν στην Κύπρο θα μπορούσαν να εργαστούν ως καθηγήτριες Τέχνης σε σχολεία».

Όσον αφορά τις ζωγράφους, οι σπουδές τους στην Αθήνα και στην Αγγλία τους δίνουν νέες προσλαμβάνουσες, όπως μου εξηγεί η κ. Ιγνατίου, «αργότερα στρέφονται προς το Παρίσι και το Λονδίνο οι δύο που σπούδασαν στην Καλών Τεχνών στην Αθήνα. Η Βέρα Χατζηδά ήδη σπουδάζει

στο Λονδίνο, οπότε φέρνουν στην Κύπρο όλες αυτές τις επιρροές των ρευμάτων του κυβισμού, του κονστρουκτιβισμού, των μεταίμνηστων κ.λπ.». Μάλιστα, η κ. Ιγνατίου θεωρεί ότι αυτές οι δημιουργοί φέρνουν αυτές τις ιδέες με έναν τρόπο περισσότερο άμεσο και απελευθερωμένο απ' ό,τι οι άντρες εκπρόσωποι αυτής της γενιάς, «η γεωμετρική αφαιρεση, όσον αφορά κυρίως τη Βέρα Χατζηδά και την Καίτη Στεφανίδου είναι από την αρχή πολύ έντονη, φέρνουν επίσης και την Op Art, την Οπτική τέχνη, που δεν ήταν διαδεδομένη στην Κύπρο».

Ο σκοπός της έκθεσης, όπως σημειώνεται και στον τίτλο, είναι να δώσει κάποια ορατότητα στα έργα που έδωσαν αυτές οι καλλιτέχνιδες πριν από το 1974, που είναι μια χρονιά τομή για την καλλιτεχνική και πνευματική δημιουργία εν γένει, «θέλουμε να φέρουμε στην επιφάνεια έργα που ίσως να μην είναι τόσο γνωστά.

Τα έργα που παρουσιάζουμε είναι πολύ πρωτοποριακά». Αυτό που είναι σημαντικό είναι επίσης ότι το Ίδρυμα Λεωνόρου Οικονόμου αναθέτει σε νεαρούς συντελεστές τη διοργάνωση τέτοιων εκθέσεων είναι μια προσπάθεια να προσεγγίζεται το έργο τέτοιων δημιουργών μέσα από τη ματιά της σημερινής γενιάς, «μέσα από την έκθεση επιδιώκεται η ενθάρρυνση της εμπλοκής, εξοικείωσης και ενσυναίσθησης νέων εικαστικών και επαγγελματιών του πολιτιστικού πεδίου με το έργο, αλλά και τη γενικότερη συνεισφορά και τον ρόλο των εκπροσώπων της γενιάς αυτής στην εξέλιξη και διαμόρφωση της σύγχρονης κυπριακής εικαστικής πραγματικότητας».

Παράλληλες δράσεις

Προκειμένου να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ο όγκος της πληροφορίας που προκύπτει από την έρευνα που έγιναν οι επιμελητές, δύο σύγχρονες δημιουργοί προσκαλούνται, στο

πλαίσιο της έκθεσης, να προτείνουν εναλλακτικές ανταποκρίσεις στο υλικό αυτό. Η Ναταλί Γιαξή δημιουργεί ένα εικαστικό βιβλίο (artist's book) το οποίο εισάγει μια υποθετική συνθήκη γνωριμίας και συνομιλίας με τις τέσσερις δημιουργούς και το έργο τους, σχολιάζοντας την απουσία ή ετεροβαρή παρουσία τους στα κυρίαρχα αφηγήματα της ιστοριογραφίας της Κυπριακής τέχνης. Η Αθηνά Κάσιου μελετά και προσεγγίζει το υλικό στο οποίο της δίνεται πρόσβαση, και σε συνεργασία με μία ηθοποιό σχεδιάζει μια θεατρική ανταπόκριση δομημένη γύρω από την αναγκασιότητα να προσεγγίσουμε και να έρθουμε πιο κοντά στις ιστορίες των γυναικών αυτών.

Πληροφορίες: «ορατότητες / απηχήσεις», Γκαράζ, Αμμοχώστου 16, Λευκωσία. Διάρκεια έως 20 Απριλίου. Επικοινωνία τηλέφωνο 22001508, Facebook @Γκαράζ - Garage

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΗΛΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥΝίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή
ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο,
χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

TRLOGY

LIMASSOL SEAFRONT

LIVE, WORK & PLAY

A unique sky-rise leisure hub in Cyprus

- Apartments and offices with sea views from every window
 - Property management, security and concierge
 - Retreat, spa, gym and pools in each tower
- Swimming pool, play area, tennis court and gardens
 - Plaza with restaurants, bars and shops

Your story begins here

Call 8000 50 30

TRILOGYLIMASSOL.COM

 Cybarco

Με υψηλές προσδοκίες η τριμερής στα Ιεροσόλυμα παρουσία των ΗΠΑ

Η συμμετοχή του Μάικ Πομπέο επισφραγίζει το νέο πλαίσιο ασφάλειας της Ανατολικής Μεσογείου

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Μια νέα σελίδα στο πλέγμα των περιφερειακών συνεργασιών, όπως έχουν οικοδομηθεί σε τριμερές επίπεδο, αναμένεται να ανοίξει η 6η Σύνοδος σε επίπεδο ηγετών Κύπρου, Ελλάδας και Ισραήλ. Το απόγευμα στα Ιεροσόλυμα, οι Νίκος Αναστασιάδης, Αλέξης Τσίπρας και Βενιαμίν Νετανιάχου στην παρουσία, για πρώτη φορά των Ηνωμένων Πολιτειών σε επίπεδο Υπουργού Εξωτερικών, θα θέσουν τις βάσεις προκειμένου να ενδυναμωθεί το κομμάτι ασφάλειας της Ανατολικής Μεσογείου. Η απογευματινή τετραμερής Σύνοδος στην ουσία συγκεντρώνει το ενδιαφέρον των κρατών της περιοχής και όχι μόνο. Στο τραπέζι της Συνόδου θα τεθούν όλα τα καυτά ζητήματα της περιοχής, με έμφαση τα ενεργειακά και τις όποιες προοπτικές διανοίγονται. Η παρουσία των ΗΠΑ δια του Μάικ Πομπέο, δίνει μια ευρύτερη διάσταση τραβώντας την προσοχή χωρών όπως της Τουρκίας αλλά και της Ρωσίας. Στα Ιεροσόλυμα η ατζέντα της Συνόδου περιλαμβάνει επαφές σε διμερές επίπεδο, πριν οι τρεις ηγέτες και ο Αμερικανός ΥΠΕΞ καθίσουν στο ίδιο τραπέζι, προκειμένου να καθορίσουν την επόμενη μέρα της ευρύτερης περιοχής. Από κυπριακής πλευράς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας θα συνοδεύουν οι υπουργοί Εξωτερικών και Ενέργειας Νίκος Χριστοδουλίδης και Γιώργος Λακκοτρύπης καθώς και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Πρόδρομος Προδρόμου.

Στημιότυπο από προηγούμενη συνάντηση μεταξύ Νίκου Αναστασιάδη, Μπέντζαμιν Νετανιάχου και Αλέξη Τσίπρα. Στη σημερινή τριμερή στην Ιερουσαλήμ αναμένεται να συζητηθούν θέματα ασφάλειας, ενέργειας και νέων τεχνολογιών.

Διμερείς επαφές

Σύμφωνα με πληροφορίες που έχει στην διάθεσή της η «Κ», από κυπριακής πλευράς η προσοχή εστιάζεται τόσο σε διμερές όσο και σε τετραμερές επίπεδο. Η κυπριακή αποστολή άμα τη αφιξή της, στα Ιεροσόλυμα, θα ξεκινήσει επαφές σε διμερές επίπεδο τόσο με την Ισραηλινή όσο και την Αμερικανική πλευρά. Όπως μας έλεγε αρμόδια πηγή, το ζητούμενο των διμερών επαφών με το Ισραήλ είναι η ευθυγράμμιση των συζητήσεων για όλα τα θέματα συνεργασίας των δυο χωρών. Τα ενεργειακά όπως είναι φυσικό ξεχωρίζουν, από όποιο, στο τραπέζι θα βρεθούν και παρεμφερή θέματα με τα ενεργειακά τα οποία όπως μας λέχθηκε, ουσιαστικά θα προετοιμάσουν το έδαφος για τις συζητήσεις που θα γίνουν το απόγευμα της ίδιας μέρας, σε τετραμερές επίπεδο. Στο κομμάτι αυτό δεν αποκλείεται να εξετασθεί και η πορεία των επαφών των δυο χωρών προκειμένου να υπάρξει συμφωνία για τη συνεκμετάλλευση υδρογονανθράκων στη μέση γραμμή των ΑΟΖ των δυο χωρών. Μια συμφωνία που αφορά σε πρώτη φάση το κοίτασμα «Αφροδίτη» και τις διεκδικήσεις της Ισραηλινής πλευράς επί του κοιτάσματος.

Με Πομπέο

Μετά τις επαφές με την Ισραηλινή αντιπροσωπεία, είναι προγραμματισμένη συνάντηση με τον υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Μάικ Πομπέο. Οι επαφές εδώ θα έχουν ως κύριο μενού τα ενεργειακά. Το ζητούμενο για την κυπριακή πλευρά θα είναι οι δραστηριότητες εταιρειών αμερικανικών συμφερόντων εντός της ΑΟΖ, αλλά και η έμπρακτη στήριξη της Ουάσιγκτον στις ενεργειακές δραστηριότητες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αρμόδια πηγή μας έλεγε πως η

Ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Μάικ Πομπέο θα συμμετάσχει στη συνάντηση κορυφής της Ιερουσαλήμ.

καλύτερη εξέλιξη θα ήταν οι ΗΠΑ να προσφέρουν δημόσια, τη στήριξη που προσφέρει η Ε.Ε. Η συνάντηση και τα όσα θα συζητηθούν στο Ισραήλ, μεταξύ Κύπρου και ΗΠΑ έρχονται στο απόκρο των επίσημων αποτελεσμάτων της ΕxxonMobil για το τεμάχιο 10. Από κυπριακής πλευράς θεωρείται βέβαιο ότι θα τεθούν οι τουρκικές προκλήσεις στην περιοχή, οι οποίες όπως θα υποστηριχθεί αγγίζουν γενικότερα ζητήματα παραβίασης του διεθνούς δικαίου, με τη Λευκωσία να αναμένει μια δημόσια στήριξη από το ΥΠΕΞ των ΗΠΑ.

Οι ηγέτες Κύπρου, Ελλάδα, Ισραήλ και ο ΥΠΕΞ των ΗΠΑ θα εξετάσουν όλες τις επιλογές που υπάρχουν για μεταφορά των κοιτασμάτων στις αγορές.

Το βασικό μενού των διεργασιών στο Ισραήλ βρίσκεται σε τετραμερές επίπεδο όπου οι τρεις ηγέτες και ο Αμερικανός ΥΠΕΞ, θα εγκυβούν σε περιφερειακά ζητήματα πολιτικής συνεργασίας με άξονα την ενέργεια και τους διαδρόμους Φυσικού Αερίου (ΦΑ) της Ανατολικής Μεσογείου. Όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, στα Ιεροσόλυμα εν πολλοίς θα αναζητηθούν οι τρόποι μεταφοράς των ενεργειακών πόρων της περιοχής στις αγορές, με έμφαση τις ευρωπαϊκές. Παρά την ισχυρή υποστήριξη που συγκεντρώνει ο αγωγός ΦΑ EastMed, στα Ιεροσόλυμα θα εξετασθούν όλες οι επιλογές που υπάρχουν για τα κοιτάσματα της Ανατολικής Μεσογείου. Στη λογική αυτή η τετραμερής θα εξετάσει την επιλογή του αγωγού EastMed, την επιλογή του υποροπυμμένου ΦΑ (LNG) η συνδυασμό και των δυο επιλογών. Το ζητούμενο της τετραμερούς θα είναι να εξερευνηθεί ο καλύτερος τρόπος αξιοποίησης των κοιτασμάτων. Μετά το πέρας της τετραμερούς δεν αναμένεται να υπάρξει κοινή Διεκήρυξη παρά μια κοινή δήλωση, λένε πηγές στη Λευκωσία.

Το νέο τοπίο

Όπως έχει γράψει επανειλημμένως η «Κ», η παρουσία των ΗΠΑ στα Ιεροσόλυμα

και στην Τριμερή Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ, μόνο περιστασιακά δεν είναι. Το ενδιαφέρον της Ουάσιγκτον για την ευρύτερη περιοχή αποκαλύπτεται ποικιλοτρόπως και σχετίζεται άμεσα με τις εξελίξεις στην περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν ότι οι ΗΠΑ ήλθαν για να μείνουν στην περιοχή, κάτι που φαίνεται και από τις κινήσεις εταιρειών αμερικανικών συμφερόντων, όπως η Εxxon Mobil.

Η επέκταση του Αμερικανικού κολοσσού σε περιοχές εκτός κυπριακής ΑΟΖ, εκτιμάται πως είναι ένα δείγμα της στροφής που πραγματοποιούν οι Αμερικανοί. Τα όσα θα αποφασισθούν στα Ιεροσόλυμα για τη μεγάλη εικόνα που είναι η ασφάλεια της Ανατολικής Μεσογείου, θεωρείται βέβαιο πως θα επηρεάσουν και τις άλλες Τριμερείς Συνόδους όπως αυτή με το Αϊγυπτιό όπου και εκεί υπάρχει η προοπτική να μετατραπεί σε τετραμερή, με τη συμμετοχή της Γαλλίας.

Ενεργειακή ασφάλεια

Χωρίς να έχει ανακοινωθεί κάτι σχετικό, η τετραμερής των Ιεροσολύμων ενδεχομένως να ασχοληθεί και με ζητήματα ασφάλειας των ενεργειακών υποδομών. Επί του προκειμένου μόνο τυχαία δεν θεωρείται η δημόσια αναφορά του Ισραηλινού πρωθυπουργού Βενιαμίν Νετανιάχου, για προστασία του αγωγού EastMed από το ναυτικό της χώρας του. Εάν και εφόσον η τετραμερής ασχοληθεί με τα συγκεκριμένα ζητήματα, οι ηγέτες αναμένεται να θέσουν το γενικό πλαίσιο το οποίο θα αναλάβουν να προσαρμόσουν σε πραγματικές συνθήκες οι τεχνοκράτες.

Σαφή μηνύματα στην Τουρκία

Αναμένεται κοινή δήλωση με πολλούς αποδέκτες

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Μια σύντομη κοινή δήλωση με πολλούς αποδέκτες, ανάμεσα στους οποίους και η Τουρκία, αναμένεται να είναι το πλέον ορατό αποτέλεσμα της τριμερούς συνάντησης κορυφής Ελλάδας, Κυπριακής Δημοκρατίας και Ισραήλ με την ενεργό συμμετοχή και παρουσία του υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ Μάικ Πομπέο. Η κοινή δήλωση που, εκτός απροόπτου, θα υποθετήσουν οι τέσσερις άνδρες, θα έχει ως πρωταρχικό στόχο την επισημοποίηση σε υψηλό επίπεδο της στρατηγικής δομής ασφαλείας που επιθυμούν να δημιουργήσουν οι ΗΠΑ στην Ανατολική Μεσόγειο. Το σχήμα συνεργασίας υπό μορφή 3+1 που έχει διαμορφωθεί, μετά την απόφαση της Ουάσιγκτον να ενισχύσει, κατ' αρχάς πολιτικά, τον άξονα που έχουν δημιουργήσει τα τρία κράτη της Ανατολικής Μεσογείου, θα ενισχυθεί ποικιλοτρόπως από τις ΗΠΑ.

Οι δύο βασικές διαστάσεις τις οποίες οι Αμερικανοί έχουν ξεχωρίσει είναι η ασφάλεια και η ενέργεια, ενώ μια τρίτη, αυτή της συνεργασίας σε επίπεδο νέων τεχνολογιών καλλιεργείται με σκοπό οι τρεις χώρες να συμπράξουν για καλύτερα αποτελέσματα. Μια σημαντική παράμετρος της παρουσίας Πομπέο στην Ιερουσαλήμ που δεν πρέπει να υποτιμάται, είναι το χέρι πολιτικής βοήθειας το οποίο τείνει η Ουάσιγκτον στον Νετανιάχου. Στις 9 Απριλίου διεξάγονται εκλογές στο Ισραήλ και ο ηγέτης της χώρας βρίσκεται αντιμέτωπος με κατηγορίες για σκάνδαλα σε μια αρκετά φορτισμένη πολιτική ατμόσφαιρα.

Βασικός βραχίονας της τριμερούς συνεργασίας είναι το σχέδιο κατασκευής του αγωγού EastMed, ο οποίος έχει την αμέριστη στήριξη των ΗΠΑ. Οι Ισραηλινοί επιθυμούν διακαώς την υλοποίηση του EastMed, καθώς ολόενα και περισσότεροι εκτιμούν ότι οι δύο εναλλακτικές λύσεις, τουλάχιστον στην παρούσα φάση, παρουσιάζουν τεράστιες δυσκολίες. Η Τουρκία για λόγους οι οποίοι είναι προφανείς, όπως φάνηκε και από την τελευταία δημόσια αντιπαράθεση ανάμεσα σε Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και Νετανιάχου, η οποία ανέδειξε το ναδίρ των σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες. Η Αίγυπτος είναι μια εναλλακτική με πολύ λιγότερες δυσκολίες για την εξαγωγή του ισραηλινού αερίου. Ωστόσο, η μεγαλύτερη αραβική χώρα, παρά τη σταθερότητα που επιδεικνύει από την εποχή που ανέλαβε την εξουσία στο Κάιρο ο Αμπντέλ Φατάχ αλ Σισί, εξακολουθεί να διατηρεί μια επαμφοτερίζουσα στάση για οποιαδήποτε άλλη μορφή στενής συνεργασίας, πέρα από αυτήν που αφορά την ασφάλεια και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Την περιπλοκότητα της γεωπολιτικής κατάστασης στην περιοχή έχει αναδείξει και η πρόσφατη υπόμνηση που έκανε η κυβέρνηση της Βρυξελς για τη διαφορά η οποία εξακολουθεί να παραμένει ανεπλήρωτη ανάμεσα σε Αίγανο και Ισραήλ, σχετικά με την οριοθέτηση της μεταξύ τους αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (ΑΟΖ). Η Τουρκία παρακολουθεί με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον κάθε λεπτομέρεια σε σχέση με όλα όσα εκτυλίσσονται γύρω από τη στρατηγική δομή 3+1 της Ανατολικής Μεσογείου. Κυρίως, διότι με την πολιτική ενίσχυση που παρέχει η Ουάσιγκτον στην τριμερή Ελλάδα, Κυπριακή Δημοκρατία και Ισραήλ, δημιουργεί τις συνθήκες συγκρότησης και ενίσχυσης ενός μοχλού πίεσης, αλλά και πιθανής παράκαμψης των φιλοδοξιών της Αγκυρας στην περιοχή.

Εχθρικό άξονα στην Αν. Μεσόγειο βλέπει η Αγκυρα

Υποστηρίζει ότι στόχος των χωρών που συνεργάζονται είναι να πλήξουν τα τουρκικά συμφέροντα με την πρώτη ευκαιρία

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

«Όπου και αν εστιάσουμε ανακαλύπτουμε τον δάκτυλο χωρών, οι οποίες το τελευταίο διάστημα συνεργάζονται με τον άξονα Ελλάδα-Κύπρου, οι οποίες ανταγωνίζονται την Τουρκία στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Χώρες που στρέφονται με εχθρική αντανάκλαστικά κατά της Τουρκίας εντατικοποιούν την συνεργασία τους σε πολλά πεδία». Με αυτά τα λόγια εξωτερικεύουν τον έντονο προβληματισμό τους τουρκικές πηγές για τις τελευταίες εξελίξεις στην περιοχή, λίγο πριν από τη νέα σύνοδο Ισραήλ-ΗΠΑ-Κύπρου-Ελλάδας, στα Ιεροσόλυμα. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Τουρκίας παρακολουθούν με ιδιαίτερη προσοχή τις κινήσεις των συμμάχων της Κύπρου στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και στο πολεμικό πεδίο της Συρίας. Σημείο εκκίνησης για τις τουρκικές αναλύσεις αποτελεί η θεωρία-υπόθεση ότι μαζί με τις ΗΠΑ, σειρά αραβικών χωρών και της Ανατολικής Μεσογείου «δεν βλέπουν με καλό μάτι» την ενίσχυση της θέσης της Τουρκίας στην περιοχή.

Οι Τουρκοί αναλυτές αναμένουν την εντατικοποίηση της συνεργασίας των ΗΠΑ, της Ελλάδας, της Κύπρου και των υπόλοιπων «ανταγωνιστών» κατά το επόμενο διάστημα. Εκτιμούν επίσης ότι στα πλαίσια αυτής της εξέλιξης δεν αποκλείεται ξένες, «εχθρικές», όπως τις χαρακτηρίζουν, δυνάμεις να επιχειρήσουν να πλήξουν τα τουρ-

Τουρκοί αναλυτές αναμένουν την εντατικοποίηση της συνεργασίας των ΗΠΑ, της Ελλάδας, της Κύπρου και άλλων χωρών στην περιοχή.

κικά συμφέροντα όπου και όποτε έχουν την δυνατότητα.

Στο στόχαστρο δύο μοναρχίες

«Τι δουλειά έχουν μυστικοί πράκτορες της Σαουδικής Αραβίας και των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων σε περιοχές της Συρίας, τις οποίες ελέγχουν οι τρομοκράτες του ΡΚΚ; Τι θα συζητήσουν αυτοί οι κύριοι με εκπροσώπους τρομοκρατικών οργάνωσης, η οποία ευθύνεται για τον θάνατο χιλιάδων πολιτών της Τουρκίας;» Αυτό αναρωτιούνται καλά ενημερωμένες πηγές, οι οποίες επισημαίνουν ότι η Αγκυρα παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή τις κινήσεις της Σαουδικής Αραβίας και των Ηνωμένων Εμιράτων σε ολόκληρη την περιοχή.

Χαρακτηρίζουν «μαριονέτα» της Σ. Αραβίας και των Ηνωμένων Εμιράτων το καθεστώς της Αιγύπτου, το οποίο το τελευταίο διάστημα ενώνει τις δυνάμεις του με την Λευκωσία σε διάφορα πεδία. Παρόμοια είναι και η άποψη του τουρκικού ερευνητικού κέντρου Orsam. Σύμφωνα με νέα έκθεση του

κέντρου, η Σ. Αραβία και τα Ηνωμένα Εμιράτα επιχειρούν να επωφεληθούν στο έπακρον από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η Αίγυπτος στο πεδίο της οικονομίας.

Οι δυο αραβικές χώρες επενδύουν στην Αίγυπτο, υποστηρίζουν το καθεστώς του Προέδρου Σισί και παρέχουν πολύτιμη βοήθεια στην προβολή των σχεδίων του σε διάφορα πεδία, ζητώντας ανταλλάγματα σε πολλούς τομείς. Εξαιτίας αυτής της βοήθειας, η Αίγυπτος μετατρέπεται σε ένα είδος

«δωρυφόρου» των αραβικών μοναρχιών, οι οποίες επιχειρούν να επιβάλουν την δική τους πολιτική ατζέντα στον συνιτικό κόσμο, στις απარχές του 21ου αιώνα.

Η ιρανική διάσταση

Η Σ. Αραβία και τα Ηνωμένα Εμιράτα λοιπόν, δυο χώρες, οι οποίες, σύμφωνα πάντα με την οπτική γωνία της Αγκυρας, «εκμεταλλεύονται» την Αίγυπτο για να προβάλλουν την δική τους ατζέντα στην περιοχή, έχουν θέση στο

στόχαστρό τους την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν, με την οποία έχει βελτιστεί τον διάλογο της η Αγκυρα τα τελευταία χρόνια. Τον συγκεκριμένο στόχο συμπεριζείται και το Ισραήλ, το οποίο στήριζεται όλο και περισσότερο στην συνεργασία της Κύπρου και της Ελλάδας για την προώθηση των δικών του συμφερόντων κυρίως στα πεδία της ενέργειας.

Το σχέδιο της καταπολέμησης του ιρανικού καθεστώτος αποτελείται από διάφορα στάδια. Την παρούσα περίοδο,

το Ισραήλ εστιάζει κυρίως στην καταπολέμηση των φιλοιρανικών δυνάμεων στα εδάφη της Συρίας. Την ίδια στιγμή, Σ. Αραβία, Η. Εμιράτα και Αίγυπτος εστιάζουν στο να περικυκλώσουν το Ιράν με εχθρικές δυνάμεις.

Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας, παράλληλα με την συνέχιση της άσκησης πίεσης στο Κατάρ και του πολέμου στην Υεμένη, οι τρεις προαναφερόμενες αραβικές χώρες στρέφουν την προσοχή τους στο Αφγανιστάν και στο Πακιστάν.

Στην περίπτωση του Αφγανιστάν, πιθανή συμφωνία Ταλιμπάν-ΗΠΑ, για την οποία διαμεσολαβούν παράγοντες της Σ. Αραβίας και των Η. Εμιράτων, θα μπορούσε να οδηγήσει στην εξομάλυνση της πολιτικής κατάστασης στη χώρα και την ανάδυσση ενός καθεστώτος, το οποίο θα είναι πλήρως ευθυγραμμισμένο με την ατζέντα των εχθρών του Ιράν.

Παρόμοια είναι η προσέγγιση της Σ. Αραβίας και των Η. Εμιράτων και για την περίπτωση του Πακιστάν. Το Orsam θεωρεί ως ιστορική την πρόσφατη επίσκεψη υψηλόβαθμης αντιπροσωπείας της Σ. Αραβίας σε αυτή την χώρα. Το τουρκικό κέντρο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι και στην περίπτωση του Ισλαμαμπάντ, οι αραβικές χώρες επιχειρούν να επωφεληθούν από το οικονομικό αδιέξοδο και τα προβλήματα του Πακιστάν με την Ινδία και το Ιράν για να προβάλλουν τα δικά τους συμφέροντα στην ευρύτερη περιοχή.

Η Κύπρος, η Ελλάδα και τα τουρκικά συμφέροντα

Από την σκοπιά της Αγκυρας, η Κύπρος και η Ελλάδα διαδραματίζουν τον δικό τους ρόλο στα σχέδια του άξονα ΗΠΑ-Ισραήλ-αραβικών μοναρχιών. Υποστηρίζει ότι οι δυο χώρες επιχειρούν να ασκήσουν πίεση στην Τουρκία, η οποία στο εσωτερικό της αντιμετωπίζει προβλήματα, κυρίως στο οικονομικό πεδίο. Από αυτήν την άποψη, η νέα τετραμερής διάσκεψη στα Ιεροσόλυμα, ο νέος σταθμός ραντάρ στην ανατολική Κρήτη, ο οποίος θα δημιουργηθεί από κοινού από το Ισραήλ και την Ελλάδα, η συνεργασία του Ισραήλ με Κύπρο και Ελλάδα σε διάφορα πεδία και φυσικά τα τελευταία δράματα στο ενεργειακό ζήτημα, κυρίως σε ό,τι αφορά το σχέδιο του Eastmed, εκλαμβάνονται από την τουρκική πλευρά ως κινήσεις των «ανταγω-

νιστών» της Τουρκίας. Ένας από τους βασικούς στόχους αυτών των δυνάμεων, είναι να πληγούν τα τουρκικά συμφέροντα στην ευρύτερη περιοχή, όπως άλλωστε συμβαίνει και στην περίπτωση του Ιράν. «Η απάντηση της Τουρκίας σε αυτά τα βήματα θα είναι πολυδιάστατη», επισομαίνουν οι πηγές, οι οποίες προσθέτουν τα εξής: «Το αποτέλεσμα των δημοτικών εκλογών θα κρίνει το μέλλον της πολιτικής σταθερότητας στο εσωτερικό της Τουρκίας. Αν εξασφαλιστεί η σταθερότητα, θα είναι πιο εύκολη η αντιμετώπιση και αναχαίτιση των πιέσεων που δέχεται η Τουρκία στο πεδίο της οικονομίας από το εξωτερικό. Αυτές οι δυο εξελίξεις θα διευκολύνουν την πραγματοποίηση των ανεξάρτητων

βημάτων της Τουρκίας στα πεδία της ενέργειας και άμυνας της Ανατολικής Μεσογείου. Από την μια, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος της τρομοκρατίας σε ολόκληρη την βόρεια Συρία, από τα παράλια της Ανατολικής Μεσογείου μέχρι τα σύνορα του Ιράν. Από την άλλη, πρέπει να ξεκινήσουν οι ξεχωριστές γεωτρήσεις της Τουρκίας, πλησιάζοντας από την πιο εντατική ανάπτυξη των τουρκικών δυνάμεων στην περιοχή».

Σε κάθε περίπτωση ένα και μοναδικό motto χαρακτηρίζει τις τουρκικές αναλύσεις που αφορούν την Ανατολική Μεσόγειο: Ανταγωνισμός με σειρά δυνάμεις. Ελλάδα και Κύπρος, λοιπόν, διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο σε αυτόν τον ανταγωνισμό.

Ρυθμίζεται ο ΦΠΑ και στα κουπόνια

Εναρμονίζεται και η Κύπρος με την ευρωπαϊκή οδηγία – Δύο πλέον οι κατηγορίες

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ρύθμιση για να αποδίδεται ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας στα κουπόνια προσφορών και να εναρμονιστεί με ευρωπαϊκή οδηγία η Κύπρος, έχει ενόψει της Βουλής των Αντιπροσώπων. Οι όροι της συγκεκριμένης οδηγίας διαχωρίζουν τα κουπόνια που δίδονται σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη, ως «κουπόνια συγκεκριμένου σκοπού», και η δεύτερη, ως «κουπόνια πολλαπλών σκοπών». Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που έχει ενόψει της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να εφαρμόσουν τις διατάξεις εντός του 2019, ενώ η ρύθμιση επιδιώκεται για να αποφευχθεί η ασυνέπεια και η στρέβλωση του ανταγωνισμού, η διπλή ή και η καθόλου φορολόγηση, αλλά και τέλος η μείωση των κινδύνων της φοροαποφυγής με τη θέσπιση ειδικών κανόνων. Αποτέλεσμα της τροποποίησης αυτής, τα πρόσωπα που μεταβιβάζουν κουπόνια θα μπορούν να καθορίζουν πότε υφίσταται αντικείμενο του φόρου, όπως επίσης σε τέτοιες περιπτώσεις να καθορίζουν τη φορολογητέα αξία για τον ορθό υπολογισμό του. Αξίζει να σημειωθεί πως η εφαρμογή του ΦΠΑ θα ισχύει για κουπόνια που έχουν δοθεί μετά την 1/1/2019.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά πως τα κουπόνια αντιπροσωπεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μια αγορά άνω των 52 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά πως τα κουπόνια αντιπροσωπεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μια αγορά άνω των 52 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως.

ωση μια αγορά άνω των 52 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως. Οι προπληρωμένες τηλεπικοινωνίες αποτελούν σχεδόν το 70% της αγοράς κουπονιών, ακολουθούμενες από τις δωροεπιταγές και τα εκπαιδευτικά κουπόνια. Ωστόσο, οι διαφορές μεταξύ των εθνικών κανόνων ΦΠΑ για τα κουπόνια οδηγούν σε σοβαρές αναποτελεσματικότητες της αγοράς. Αντί να είναι σε θέση να επωφεληθούν πραγματικά από την ενιαία αγορά, η Επιτροπή επισημαίνει πως οι εταιρείες αντιμετωπίζουν προβλήματα διπλής φορολογίας και δυσκολίες στην επέκταση των δραστηριοτήτων τους σε διασυνοριακό επίπεδο. Με τους νέους κανόνες επιδιώκεται η επανόρθωση αυτής της κατάστασης, κατά την ίδια, άρα να επωφεληθεί και η Κύπρος. Σύμφωνα με τους προτεινόμενους νέους κανόνες, οι διάφορες κατηγορίες των κουπονιών θα πρέπει να ορίζονται ορθά, μαζί με τη φορολογική αντιμετώπιση τους όσον αφορά τον ΦΠΑ. Αυτό, αναφέρει η Επιτροπή, θα δώσει τη δυνατότητα ομοιομορφίας μεταχειρίσεις σε όλα την Ευρώπη των συναλλαγών που συμπεριλαμβάνουν κουπόνια. Η πρόταση περιλαμβάνει διατάξεις ορισμού των κουπονιών για τους σκοπούς του ΦΠΑ και προσδιορισμού του πότε είναι απαιτητός ο ΦΠΑ στην περίπτωση των κουπονιών (δηλαδή στο χρονικό σημείο πώλησης ή εξαγοράς τους). Περιλαμβάνει επίσης κανόνες για τα κουπόνια που διέχρονται μέσα από τις αλυσίδες διανομής και από τα γενικής φύσεως μέσα πληρωμής.

Γενικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το πλαίσιο της έκθεσης που συνοδεύει την εναρμονιστική ευρωπαϊκή οδηγία, δεν έχουν μέχρι σήμερα θεσπιστεί, σε ενωσιακό επίπεδο, κανόνες όσον αφορά τον

τρόπο με τον οποίο πρέπει να αντιμετωπίζονται από την άποψη του ΦΠΑ οι συναλλαγές που περιλαμβάνουν τη χρήση κουπονιών. Ελλείψει κοινών κανόνων, τα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει καθένα τη δική του πρακτική. Δεν υπάρχει συντονισμός των εν λόγω πρακτικών και έτσι συχνά ανακύπτουν προβλήματα όσον αφορά τόσο τις επιχειρήσεις όσο και την είσπραξη του ΦΠΑ. Στις περιπτώσεις που ένα κουπόνι εκδίδεται σε ένα κράτος μέλος και χρησιμοποιείται σε ένα άλλο, δεν είναι πάντοτε σαφές ποια στιγμή της διαδικασίας θα πρέπει να φορολογηθούν οι συναλλαγές που συνδέονται με το κουπόνι. Αυτό συμβαίνει, παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση διεθνών αλυσίδων ξενοδοχείων, τα οποία προωθούν μέσω κουπονιών τη διαμονή σε διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ.

Εν ολίγοις, η οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες όσον αφορά τη διανομή των κουπονιών εντός αλυσίδας μεσαζόντων, ιδίως όταν αυτή εκτείνεται σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη. Μια τηλεφωνική κάρτα για παράδειγμα, μπορεί

Οι προπληρωμένες τηλεπικοινωνίες αποτελούν σχεδόν το 70% της αγοράς κουπονιών, ακολουθούμενες από τις δωροεπιταγές και τα εκπαιδευτικά κουπόνια.

πριν φτάσει στον καταναλωτή να αλλάξει αρκετές φορές χέρια μέσα σε μια αλυσίδα διανομής, οι δε ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις χρειάζονται ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τις φο-

ρολογικές υποχρεώσεις τους. Πρόσθετα, συμπεριλαμβάνεται μια σειρά άλλων τεχνικών μέτρων, κατά τρόπον ώστε να αντιμετωπίζονται ζητήματα εκπαιδευτικού δικαιώματος, διαδικασιών

εξαργύρωσης και εξόφλησης, προσδιορισμού του προσώπου που ευθύνεται για την πληρωμή του φόρου, και άλλων υποχρεώσεων που υπέχουν οι επιχειρήσεις.

Σκέφτεσαι αυτοκίνητο;

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

Επισκέψου οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου. Εάν είσαι συνδρομητής της 1bank μπορείς να κάνεις αίτηση και ηλεκτρονικά.

www.bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

Ξεκίνησε η λειτουργία του κεντρικού ηλεκτρονικού μπρώου

Ξεκίνησε τη Δευτέρα η λειτουργία του κεντρικού ηλεκτρονικού μπρώου της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT), βάσει της οδηγίας για τις Υπηρεσίες Πληρωμών (PSD2), στόχος του οποίου είναι η αύξηση της διαφάνειας και η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών εντός της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς. Σύμφωνα με ανακοίνωση της ΕΒΑ, το μπρώο θα παρέχει πληροφορίες για αρκετές χιλιάδες ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος και για 150.000 αντιπροσώπους εντός της ΕΕ.

Σύμφωνα με την ΕΒΑ, το μπρώο παρέχει πληροφορίες, μεταξύ άλλων, σχετικά με την ταυτότητα των εξουσιοδοτημένων πληρωμών και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και των παρόχων υπηρεσιών πληροφόρησης λογαριασμών, τη χώρα εγκατάστασης αυτών των παρόχων και τις υπηρεσίες που παρέχουν και τις πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχονται στα κράτη μέλη υποδοχής.

Το μπρώο της ΕΒΑ θα αποτελεί μια ενιαία πηγή συγκεντρωτικών πληροφοριών σχετικά με τα ιδρύματα πληρωμών και το ηλεκτρονικό χρήμα στην ΕΕ.

Οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτό παρέχονται από τις εθνικές αρχές και ως εκ τούτου, αντανακλούν το περιεχόμενο των εθνικών μπρώων και ενημερώνονται από αυτές τουλάχιστον μία φορά την ημέρα.

Σχολιάζοντας την έναρξη λειτουργίας του ηλεκτρονικού μπρώου, ο Εκτελεστικός Διευθυντής της ΕΒΑ, Adam Farkas, δήλωσε ότι «η Αρχή εργάστηκε σκληρά για να προσφέρει μια ελεύθερη και αξιόπιστη πηγή βασικών πληροφοριών για τους συμμετέχοντες στην ενιαία αγορά, που θα διευκολύνει από το PSD2, θα υποστηρίξει την παροχή των νέων υπηρεσιών πληρωμών και θα βελτιώσει τη διαφάνεια για τους καταναλωτές στην ΕΕ».

Το PSD2 επιτρέπει στους πελάτες των τραπεζών να χρησιμοποιούν τρίτους παρόχους για τη διαχείριση των οικονομικών τους και στο εγγύς μέλλον μπορεί οι πελάτες να εφαρμόζουν πληρωμές μέχρι και μέσω του ιστότοπου κοινωνικής δικτύωσης, facebook.

ΑΠΟΨΗ / Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Κρίσιμο «λάθος» στην έκθεση του ΔΝΤ

Απαισιόδοξη δείχνει η έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) για την ελληνική οικονομία. Ίσως πρέπει να την αγνοήσουμε επειδή συχνά οι εκθέσεις τεκνοκρατών δεν επιβεβαιώνονται. Πέφτουν έξω επειδή απλά επεκτείνουν στο μέλλον σημερινές τάσεις.

Η συγκεκριμένη έκθεση φιλοτεχνεί με μεγάλη επιμέλεια εικόνα στατισμότητας για τα επόμενα χρόνια. Η αύξηση ΑΕΠ από 2,4% εφέτος, μειώνεται σε 2,2% το 2020 και σε 1,6% το 2021 για να περιοριστεί ακόμα χαμηλότερα (1,2%) τα επόμενα χρόνια. Ανάλογη είναι η πορεία και άλλων κρίσιμων μεγεθών.

Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών εκτιμάται ότι θα αυξηθούν 5,7% το 2019, μειώνονται σε 5,4% το 2020, και ακολουθούν πτωτική πορεία για να προσεγγισθούν σε μηδαμινή αύξηση 1,5% το 2024.

Ανάλογα οι επενδύσεις από την περιορισμένη αύξηση 1,4% εφέτος, καθλώνονται σε αύξηση 0,5% το 2023 και 0,3% την επόμενη χρονιά.

Γι' αυτό το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών από 2,7% του ΑΕΠ εφέτος, υπερβαίνει το 3% από το 2023 και μετά. Και προφανώς οι άμεσες ξένες επενδύσεις από μείωση κατά 1,8% του ΑΕΠ εφέτος συνεχίζουν να μειώνονται κάθε χρόνο, στην πενταετία που ακολουθεί. Ποιοι ξένοι θα επενδύσουν σε χώρα από την οποία μεταναστεύουν νέοι ε-

Δεν υπολογίζουν το ενδεχόμενο να αρνηθούν οι πολίτες την παραμονή στην «Ερμη χώρα» του Ελίου και του Σεφέρη.

πιστήμονες και καλές εταιρείες.

Αυτές είναι οι σημερινές τάσεις ανεπекταθούν στο προσεχές μέλλον, αλλά όσοι κάνουν τις εκτιμήσεις αυτές ήδη αισθάνονται δικαιωμένοι. Κυρίως επειδή αφορούν μια χώρα που συζητείται η αλλαγή του Ποινικού Κώδικα για να ελαφρυνθούν οι ποινές όσων συλλαμβάνονται να κατέχουν εκπαιδευτικά, ενώ ευνοϊκότερη γίνεται η ποινή για παραβίαση του απορρήτου τηλεφωνικής επικοινωνίας και προφορικής συνομιλίας!

Επίσης, οι αλλαγές στο Σύνταγμα που προωθούνται, γίνονται όπως ξεκαθάρισε ο πρωθυπουργός Αλ. Τσίπρας στη Βουλή, επειδή οι αγορές, οι κεντρικές τράπεζες και άλλες ανεξάρτητες αρχές επιβάλλουν πολιτικές. Αυτές που δεν θέλει η κυβέρνηση που προωθεί την απλή αναλογική, τον υποβιβασμό ανεξάρτητων αρχών που δεν ελέγχει. Ίσως επειδή μας συνδέουν «κοινές αξίες, κοινά αξιώματα και κοινά ιδανικά» με τη Βολιβία και τη Βενεζουέλα.

Στη χώρα που επικρατούν αυτές οι ιδέες είναι εύλογη η εκτίμηση ότι οι εξαγωγές και οι επενδύσεις θα μειώνονται τα επόμενα χρόνια. Η οικονομία θα παραμείνει καθηλωμένη σε ανεπαρκή ανάπτυξη που δεν επιτρέπει την άνετη εξυπηρέτηση του χρέους ούτε τον περιορισμό της ανεργίας σε μονοψήφιο ποσοστό. Ωστόσο, μπορεί να έχουν κάνει λάθος οι εμπειρογνώμονες του ΔΝΤ. Μπορεί να αποδειχθεί άστοχη η αρχική υπόθεση στην οποία στηρίχθηκαν, η επέκταση της τάσης.

Δεν μπορούν να προβλέψουν ούτε συνυπολογίζουν στις μετρήσεις τους, το ενδεχόμενο να αλλάξει η κατεύθυνση, η φορά των εξελίξεων. Δεν υπολογίζουν το ενδεχόμενο να αρνηθούν οι πολίτες την παραμονή στην «Ερμη χώρα» του Τ.Σ. Ελίου και του Γιώργου Σεφέρη, να γυρίσουν πλάτη στα χρόνια της παρακμής, να τους κερδίσει η ελπίδα μιας αναγέννησης. Αν συμβεί αυτό, οι προβλέψεις του ΔΝΤ θα προστεθούν στις παλαιότερες εκτιμήσεις που δεν επιβεβαιώθηκαν.

Μπορεί να έχουμε εφέτος, έτος πολλών εκλογικών αναμετρήσεων, τόσο δραστητική στροφή; Κανείς δεν μπορεί να είναι βέβαιος. Το σίγουρο, όμως, είναι ότι χωρίς αυτή την εξέλιξη, οι προβλέψεις του ΔΝΤ, μετά ένα χρόνο, όχι μόνον θα έχουν επιβεβαιωθεί σε μεγάλο βαθμό αλλά ίσως μοιάζουν αισιόδοξες.

ΑΠΟΨΗ / ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Αυστηρές εκθέσεις με μια δόση τακτ

Υπάρχουν κάποιες ανησυχητικές ομοιότητες μεταξύ όσων συνέβαιναν στο πρώτο μισό του 2009, χρονιά που πέσαμε στην παγίδα της ταυτόχρονης χρηματοπιστωτικής και δημοσιονομικής κρίσης, και όσων ακούμε από τότε που το Eurogroup σφράγισε το εξιτήριο από τον μνημονιακό ζουρλομανδύα.

Οι εκθέσεις των μεγάλων οργανισμών είναι πανομοιότυπες. Λένε τα οφειλόμενα καλά λόγια, τα οποία άλλωστε τα αξίζουμε με το παραπάνω. Πληρώσαμε πανάκριβα και ξαναπληρώσαμε μετά το 2015 το «πάρτι με τις λαϊκίστικες ψεματούκλες». Πληρώνουμε τον Μινώταυρο του χρέους με πλεόνασμα ίσο με το 3,5% του ΑΕΠ.

Δεν μπορούμε όμως να πληρώσουμε ταυτόχρονα την ταχεία ανάκαμψη. Ποτέ, καμία οικονομία δεν το κατάφερε, εκτός αν σημειωθεί έκρηξη διεθνών επενδύσεων που φέρνουν μη δανειακό χρήμα.

Κάποιες εκθέσεις όμως μετρούν περισσότερο από άλλες. Δημοσιεύτηκε χθες η πρώτη μεταμνημονιακή έκθεση επιτήρησης από την πλευρά του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Οι εκθέσεις των μεγάλων οργανισμών είναι πανομοιότυπες. Λένε τα οφειλόμενα καλά λόγια, τα οποία άλλωστε τα αξίζουμε με το παραπάνω.

Πριν από λίγες ημέρες, στις 27 Φεβρουαρίου, είχε δημοσιευθεί η ανάλογη έκθεση της «νυκτερινής εποπτείας» που ασκεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τις προβλέψεις της μεταμνημονιακής εποπτείας. Οι δύο εκθέσεις δεν διαφέρουν όσο κάποιοι μπορεί να φαντάζονται. Καταγράφουν τα θετικά, στέκονται όμως κατά κύριο λόγο στους κινδύνους που έχει μπροστά της η ελληνική οικονομία. Μπορεί να το κάνουν, λόγω των επικείμενων ευρωεκλογών, με ένα κάποιο τακτ, αλλά όσοι έχουν διαβάσει πολλές παρόμοιες εκθέσεις εύκολα ξεχωρίζουν τον αυστηρό και κοφτό επικριτικό τόνο. Και οι δύο αυτές εκθέσεις, σε συνδυασμό με τη δεύτερη απόρριψη από το Eurogroup της πολυαναμενόμενης θετικής εισήγησης για

την εκταμίευση δόσης ύψους ενός δισεκατομμυρίου, βλάπτουν σοβαρά την εικόνα της Ελλάδας.

Διαβάστε το ΔΝΤ: «Τα αδύνατα σημεία (της οικονομίας) παραμένουν σημαντικά ενώ αυξάνονται οι κίνδυνοι ανατροπής (των θετικών εξελίξεων). Η Ελλάδα υποφέρει από το βάρος των προηγηθέντων κρίσεων – υψηλό δημόσιο χρέος, ανισορροπίες στα οικονομικά των φορέων της ιδιωτικής οικονομίας – παράλληλα με τη χαλαρή αντιμετώπιση των δανειακών υποχρεώσεων, που εκθέτουν την οικονομία σε αυξημένους κινδύνους είτε διεθνείς (παγκόσμια επιβράδυνση, σφίξιμο των πιστώσεων) είτε εγχώριους (δικαστικές ανατροπές σημαντικών προσαρμογών και μεταρρυθμιστική κόπωση)».

Αναρωτιέται κανείς γιατί ο πρωθυπουργός θεωρεί ότι διαθέτει «ατούς» στην οικονομία. Είναι προφανές ότι στην κυβέρνηση αποφεύγουν να διαβάσουν τις εκθέσεις. Σορκίζουν τις καταστροφικές αδυναμίες τους μοιράζοντας επιδόματα. Αλλά αυτό δεν συνιστά εθνική πολιτική για την επόμενη μέρα.

Ακτινογραφία της οικονομίας σε Φόρουμ του ΕΛΚ

Αυστηρή δημοσιονομική πολιτική, ΜΕΔ, εκσυγχρονισμός τραπεζικού συστήματος

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Το τρίπτυχο της κυβερνητικής πολιτικής στην οικονομία, παρουσίασαν στις εργασίες Φόρουμ Economic Ideas του ΕΛΚ, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο υπουργός Οικονομικών, Νίκος Αναστασιάδης και Χάρης Γεωργιάδης. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ανυψώντας τις εργασίες του 10ου Οικονομικού Φόρουμ που λειτουργεί ως δεξαμενή σκέψης του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, περιέγραψε την κατάσταση της οικονομίας του Μάρτιου του 2013 για να καταδείξει στη συνέχεια τα βήματα που έγιναν με αποκορύφωμα την έξοδο της Κύπρου από την κατηγορία «σκουπίδια» και αναβάθισή της στην επενδυτική βαθμίδα. Εκθέσισε τα μέτρα που έλαβε η παρούσα κυβέρνηση και τα οποία οδήγησαν σε αυτά αποτελέσματα στηρίζοντας των επενδυτικών ευκαιριών. Από την πλευρά του, ο υπουργός Οικονομικών φρόντισε να στείλει μήνυμα αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας, υποστηρίζοντας πως τα θετικά οφέλη θα διαφανούν μετά το πέρας της κυβερνητικής θητείας.

ΜΕΔ

Ένα από τα σημαντικά θέματα που έθιξε στην ομιλία του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αφορούσε τα Μν Εξυμπετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ). Εν προκειμένω, ο Νίκος Αναστασιάδης ανέφερε στην ομιλία του πως η μείωση που καταγράφεται στο ΜΕΔ είναι η μεγαλύτερη στην ΕΕ. Συγκεκριμένα, όπως είπε, τα ΜΕΔ από 29 δις. ευρώ έχουν υποχωρήσει σε 11 δις. τέλος του 2018, μείωση η οποία κυμαίνεται σε ποσοστό 60%. Εστιάζοντας στη μεγάλη εικόνα που είναι το τραπεζικό σύστημα ο Νίκος Αναστασιάδης υποστήριξε πως με τα μέτρα που έχουν ληφθεί, βρίσκεται σε υγιή πορεία. Ενώπιον οικονομικών και πολιτικών παραγόντων ο Νίκος Αναστασιάδης διαβεβαίωσε πως οι προσπάθειες για περαιτέρω μείωση των ΜΕΔ θα συνεχισθούν. Επίσης υπενθύμισε πως η κυβέρνηση του ανέλαβε τα καθήκοντά της σε ένα περιβάλλον ύφεσης με την οικονομία να συρρικνώνεται κατά 6% το 2013, ενώ το 2018 παρουσίασε ρυθμό ανάπτυξης 4% και προβλέπεται ότι θα διατηρήσει μεσοπρόθεσμα ρυθμούς ανάπτυξης πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Υπενθύμισε, μεταξύ άλλων, ότι το 2012 το κυπριακό ΑΕΠ σε απόλυτους αριθμούς βρισκόταν στα €18,1

δις., ενώ το 2018 έφθασε στα €20,7 δις., το κατά κεφαλήν ΑΕΠ από €20.000 ανήλθε στις €23.300 το 2018 και ότι η ανεργία από το 16% βρίσκεται στο 7,5% το 2018 με καθοδική τροχιά.

15ετές ομολόγο

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στην επιστροφή της κυπριακής οικονομίας στην κανονικότητα, επιστροφή που, όπως τόνισε, ήταν αποτέλεσμα συνεπής πολιτικής στην οικονομία. Εστίασε στο ανταγωνιστικό, όπως το χαρακτήρισε, φορολογικό καθεστώς της Κύπρου, το οποίο έχει καταστήσει την Κύπρο ελκυστικό επενδυτικό προορισμό. Εν προκειμένω, επικαλέστηκε τα αποτελέσματα έκδοσης του 15ετούς ομολόγου, με επιτόκιο της τάξης του 2,75%, κάτι που κατά τον ίδιο δείχνει ξεκάθαρα ότι «η μακροοικονομική σταθερότητα έχει επανέλθει και η εμπιστοσύνη έχει αποκατασταθεί». Πρόσθεσε ότι η λελογισμένη δημοσιονομική πολιτική που εφαρμόζεται από την Κυβέρνηση έχει οδηγήσει σε υψηλό ονομαστικό και πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα, σημειώνοντας ότι διατηρείται το σταθερό και ανταγωνιστικό φορολογικό καθώς και νομικό καθεστώς της Κύπρου.

Επενδύσεις

Αισιόδοξος εμφανίστηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για την πορεία των επενδύσεων στην Κύπρο, τονίζοντας πως με την υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων έχουν διευκολύνει τις οικονομικές και επενδυτικές ευκαιρίες. Αναφέρθηκε δε και σε επενδύσεις σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, όπως τα λιμάνια, οι μαρίνες, νέες ξενοδοχειακές μονάδες, αναπτύξεις γης, δημιουργία καζίνο-θέρετρο, καθώς και επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού και της ναυτιλίας.

Ενέργεια

Από το βήμα του Οικονομικού Φόρουμ ο Νίκος Αναστασιάδης ανέδειξε τις προοπτικές που διανοούνται για την κυπριακή οικονομία από την ανακάλυψη υδρογονανθράκων και για την υλοποίηση του οράματος να μετατραπεί η Ανατολική Μεσόγειος σε ενεργειακό κέντρο, που θα συμβάλει στη σταθερότητα στην περιοχή και στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης. Από τον απολογισμό του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν απουσίαζαν σειρά μεταρρυθμίσεων που προωθεί η Κυβέρνηση, μεταξύ άλλων, στους τομείς της Υγείας, της Δικαιοσύνης, και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξήρε τη σκληρή δουλειά και τις αντοχές που επέδειξε ο κυπριακός λαός

Ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης φρόντισε να στείλει μήνυμα αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας, η οποία, όπως είπε, θα πρέπει να συνεχισθεί.

Τα βήματα που έγιναν από το 2013 και μετά καθώς και αυτά που θα πρέπει να συνεχισθούν παρουσιάσε στο Οικονομικό Φόρουμ του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης.

Το τραπεζικό σύστημα και ο εκσυγχρονισμός του παραμένει ψηλά στις κυβερνητικές προτεραιότητες όπως τονίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον υπ. Οικονομικών.

σε δύσκολους καιρούς, ώστε να ανακάμψει η οικονομία του τόπου, καθώς και τη συμβολή των πολιτικών δυνάμεων, των κοινωνικών εταίρων και του ιδιωτικού τομέα.

Αυστηρό πλαίσιο

Ο υπουργός Οικονομικών, από την πλευρά του, φρόντισε να στείλει μήνυμα αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας, η οποία, όπως είπε, θα πρέπει να συνεχισθεί. Ο Χάρης Γεωργιάδης πέρα από την προσήλωσή της κυβέρνησης στα δημοσιονομικά, αναφέρθηκε και στην ανάγκη πλήρους εξυγίανσης του τραπεζικού συστήματος. Με νόημα ο Χάρης Γεωργιάδης συμπλήρωσε πως «πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι δεν θα επιστρέψουμε σε κακές πρακτικές του παρελθόντος». Τόνισε δε πως τα οφέλη από τη συγκεκριμένη πολιτική θα φανούν μετά το τέλος της θητείας της κυβέρνησης. Ερωτήθηκε για τα ενεργειακά της Κυπριακής Δημοκρατίας ο κ. Γεωργιάδης υποστήριξε πως η ενέργεια δεν πρέπει να θεωρείται ένας τρόπος διαφυγής από τις δύσκολες αποφάσεις. Α-

ναφορά έγινε από πλευράς ΥΠΟΙΚ και στο κομμάτι της εκπαίδευσης, τονίζοντας πως τα πανεπιστήμια έχουν μια καλή εξέλιξη «στην δική μας οικονομία και δίνουν θέσεις εργασίας».

Ο Συνεργατισμός

Κατά την διάρκεια των εργασιών του Οικονομικού Φόρουμ τέθηκε ακροθιγώς και το θέμα του Συνεργατισμού. Σε σχετική ερώτηση αν δεν επιβλήθηκε κούρεμα στον Συνεργατισμό διότι δεν υπήρχαν Ρόσοι καταθέτες, ο Επιμελητής της Υπηρεσίας Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Κομισιόν Μάρτεν Φέρβει είπε πως ο Συνεργατισμός είχε κριθεί στην τότε μορφή του ως μη βιώσιμος και η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού έκρινε ότι θα πρέπει να δοθεί κρατική βοήθεια αφού το σχέδιο αναδιάρθρωσης που υποβλήθηκε από την κυβέρνηση κρίθηκε αξιόπιστο, προσθέτοντας ότι η άλλη επιλογή ήταν το ιδρύμα να τεθεί σε διαδικασία αφερεγγυότητας. Ο Ευρωπαίος αξιωματούχος υποστήριξε πως τότε τα σχέδια (αναδιάρθρωσης) που τέθηκαν στο τραπέζι θεωρήθηκαν πως ήταν επαρκή για να θέσουν (το Συνεργατισμό) σε κερδοφόρα πορεία Σητη δική του απάντηση, ο ΥΠΟΙΚ είπε πως στον Συνεργατισμό δεν κούρεψαν καταθέσεις. «Αν υπάρχει κάτι για το οποίο μετανιώνα είναι ότι ως κυβέρνηση δεν είχαμε την ευκαιρία να αρχίσουμε την προσπάθειά μας νωρίτερα για να αποτρέπαμε το κούρεμα και υπήρχαν επιλογές που επιλέξαμε να μην κάνουμε για να καταστήσουμε την μέρα της κρίσης λιγότερο οδυνηρή».

Επί τάπητος η ανεξέλεγκτη μετανάστευση

Πριν μία εβδομάδα, στο περιθώριο του Συμβουλίου Υπουργών Εσωτερικών της ΕΕ, ο Κωνσταντίνος Πετρίδης αναφέρθηκε σε προσπάθεια κάποιων χωρών για διάσπαση του πακέτου για την μετανάστευση, χωρίς την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του συστήματος ασύλου του Δουβλίνου, που εμπεριέχει τον αυτόματο μηχανισμό ανακαταννομής σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ. Είπε τονίζοντας ότι η Κύπρος όπως και η Ελλάδα, η Ιταλία και η Μάλτα δεν θα συναινέσουν σε διάσπαση του πακέτου ούτως ώστε να μην περιλαμβάνει αναθεώρηση του κανονισμού του Δουβλίνου, και τον αυτόματο μηχανισμό κατανομής και να μείνουν μόνο επιπλέον υποχρεώσεις στις χώρες της πρώτης γραμμής.

Το θέμα της μετανάστευσης γιγέρθη εκ νέου στο πλαίσιο συνεδρίου Economic Ideas Forum που διοργανώνεται από το Wilfried Martens Centre. Και σε αυτή την περίπτωση ο Κωνσταντίνος Πετρίδης στάθηκε στους κινδύνους που ελλοχεύει η ανεξέλεγκτη μετανάστευση, τόσο κοινωνικούς όσο και οικονομικούς. Επισήμανε ότι θα μπορούσαμε να δούμε την μετανάστευση ως ευκαιρία, έδειξε προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για απαντήσεις σε σχέση με την ανεξέλεγκτη μετανάστευση. Δεν πρέπει να κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, ήταν η θέση του Υπουργού, σημειώνοντας ότι υπάρχει μια βιώσιμη βάση και πίεση για το σύστημα ευμερίας των χωρών ενώ πρόσθεσε ότι υπάρχει δυσκολία για τις αγορές να απορροφήσουν την ανεξέλεγκτη μετανάστευση.

«Οι απαντήσεις πρέπει να δοθούν σε ευρωπαϊκό πλαίσιο. Πρέπει να δούμε το θέμα και να βρούμε λύσεις. Όταν μιλούμε για αναθεώρηση του Κανονισμού του Δουβλίνου και τίποτα δεν γίνεται δεν μπορούμε να είμαστε πειστικοί», επισήμανε, σχολιάζοντας επίσης την σημασία των χειρισμών της εξωτερικής διάστασης του θέματος σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Είδαμε τις ψήφους των λαϊκιστικών κομμάτων να τριπλασιάζονται, πρέπει να βρούμε

Υπάρχουν κοινωνικοί και οικονομικοί κίνδυνοι από την ανεξέλεγκτη μετανάστευση σημείωσε ο ΥΠΕΣ.

Σε επίπεδο Ε.Ε. να αναζητηθούν οι απαντήσεις τόνισε ο ΥΠΕΣ Κωνσταντίνος Πετρίδης.

λύσεις», ανέφερε ο Υπουργός. Πέραν της μετανάστευσης, θέμα συζήτησης αποτέλεσε η ανισορροπία και το χάσμα των γενεών, το θέμα των δομών και της οικονομικής ασφάλειας του μέλλοντος, καθώς και η γραφειοκρατία, ένα θέμα το οποίο δεν είναι προφανές θέμα μόνο για την Κύπρο αλλά είναι ζήτημα που απασχολεί στην πλειοψηφία τα κράτη μέλη. Πάντως ενδεικτικό του μεγέθους του προβλήματος στην Κύπρο είναι κάθε χρόνο η γραφειοκρατία μας στοιχίζει από 300 εκατ. ευρώ μέχρι μισό δις.

«Το θέμα της γραφειοκρατίας, είναι πρώτα ευρωπαϊκό ζήτημα και μετά ελληνικό», ήταν το σχόλιο του Υπουργού Εσωτερικών, ενώ τόνισε ότι ήρθε ώρα για επαναπροσδιορισμό της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να απομακρύνει το γραφειοκρατικό τσιμέντο και γεμάτο κανονισμούς προφίλ της που την χαρακτηρίζει σήμερα. Τόνισε ότι οι εμπνευστές της ΕΕ δεν ήθελαν να δημιουργήσουν μια γραφειοκρατική, γεμάτη κανονισμούς Ευρώπη αλλά να δημιουργήσουν ένα κοινό τόμα, κάτι πολύ περισσότερο από μια ενιαία αγορά με τόσο κεντρικό έλεγχο από τις Βρυξέλλες. «Έχουμε χάσει κάπως το στόχο μας και αυτό είναι και η πρόκληση κυρίως για το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα», ανέφερε καταληκτικά.

ΜΑΡΙΑ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Μία κοινοβουλευτική έδρα σε παρατεταμένο αδιέξοδο

Ενά στο τραπέζι η τροποποίηση του Συντάγματος και το ενδεχόμενο διεξαγωγής αναπληρωματικών εκλογών στη Λεμεσό

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Ανοικτό παραμένει το τι θα γίνει με την 56η έδρα μετά και την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου να κρίνει μεν αντισυνταγματικό τον νόμο βάσει του οποίου η έδρα αποδόθηκε στον Γιώργο Παπαδόπουλο, χωρίς ωστόσο να προτείνει θεραπεία. Ήδη ο γενικός εισαγγελέας Κώστας Κληρίδης ανέφερε πως θα πρέπει να εξεταστεί η τροποποίηση του Συντάγματος, ενώ ο Δημοκρατικός Συναγερμός κάλεσε το υπουργείο Εσωτερικών να κηρύξει αναπληρωματικές εκλογές. Ο ενδιάμεσος χώρος και συγκεκριμένα ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ έχουν ήδη διαφωνήσει σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο θέτοντας ζήτημα τροποποίησης συντάγματός προτεινόμενός μας για ένα δέκα νη των όσων πραγματοποιήθηκαν στη Βουλή το περασμένο καλοκαίρι.

Η απόφαση

Σύμφωνα με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η ανάληψη της έδρας από τον βουλευτή της Αλληλεγγύης Γιώργο Παπαδόπουλο προσκρούει και είναι αντίθετη στην αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, ενώ παράλληλα ο νόμος παραβιάζει την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Όπως αναφέρεται στην απόφαση, στην περίπτωση που για οποιοδήποτε άλλο λόγο εκλεγεί βουλευτής, προ της αναλήψεως των καθηκόντων του, δεν αναλάβει, νόμιμα, τα καθήκοντά του, δίδοντας την προς

τούτο νεννοιμένη διαβεβαίωση, η έδρα την οποία δικαιούται, ανήκει στο ίδιο κόμμα η συνασπισμό κομμάτων και καταλαμβάνεται από τον πρώτο επιλαχόντα του κόμματος ή του συνασπισμού στη συγκεκριμένη επαρχία, «προσκρούει και είναι αντίθετη στην αρχή της λαϊκής κυριαρχίας».

Η αντισυνταγματικότητα αυτή, προτίθεται, «ουδόλως διασώζεται» δύναμη του Δικαίου της Ανάγκης ή των συμφώνων εξουσιών της Βουλής και δεν συντρέχει και οποιοσδήποτε λόγος για παρέκκλιση από τα όσα λέχθηκαν στις προαναφερόμενες αποφάσεις στις δύο Εκλογικές Αιτήσεις». Σύμφωνα με την απόφαση, με τον υπό Αναφορά νόμο παραβιάζεται και η αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών που είναι διάχυτη στο Σύνταγμα.

Τροποποίηση βλέπει ο Κληρίδης

Σημειώνεται ότι «η Δικαστική Εξουσία δια των αποφάσεων στις Εκλογικές Αιτήσεις αρ. 2/2016 και 1/2017 (απόφαση πλειοψηφίας) έκρινε ότι στην προκειμένη περίπτωση όπου η βουλευτική έδρα της κας Θεοκάρους στη Λεμεσό, δεν κατελήφθη ή δεν αναλήφθηκε απ' αυτήν, με τη νεννοιμένη διαβεβαίωση και την ανάληψη της έδρας, η έδρα ουδέποτε περιήλθε στο προαναφερόμενο Κίνημα και επομένως δεν μπορούσε, νόμιμα, να πληρωθεί από τον πρώτον επιλαχόντα του Κινήματος στη Λεμεσό, κ. Παπαδόπουλο».

Κληθείς να σχολιάσει την απόφαση

Με δεδομένο ότι η κα Θεοκάρους δεν ορκίστηκε ως βουλευτής, η έδρα βάσει της απόφασης του Ανωτάτου δεν ανήκει στην Αλληλεγγύη.

Αναπληρωματικές εκλογές ζητά ο ΔΗΣΥ από το υπουργείο Εσωτερικών, ενώ ο ενδιάμεσος χώρος συσπειρώνεται γύρω από την θέση τροποποίησης συντάγματος.

ο γενικός εισαγγελέας Κώστας Κληρίδης, άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο τροποποίησης του συντάγματος. «Θα πρέπει να εξεταστεί ενδεχόμενα η πι-

θανότητα τροποποίησης των προνοιών του συντάγματος», ανέφερε ο κ. Κληρίδης. Στο ενδεχόμενο αναπληρωματικών εκλογών υποστήριξε πως «με το υφιστάμενο νομοθετικό καθεστώς φαίνεται να προσκρούει πάνω σε διάφορα προβλήματα που αφορούν τόσο το διορισμό του Εφόρου Εκλογής όσο και προθεσμίες που πρέπει να τηρούνται από τη μη κατάληψη ή κένωση έδρας».

Δεν είμαστε κλέφτες

Η πρόεδρος του κινήματος Ελένη Θεοκάρους μιλώντας στον ALPHA άμα πρέπει να εξεταστεί ενδεχόμενα η πι-

καρκτηρίσε σεβαστή. «Βλέπω όμως ότι δεν καλύπτεται από το Σύνταγμα τι γίνεται από την ημέρα της εκλογής μέχρι την ημέρα της ορκομοσίας. Εκεί υπάρχει κενό στο Σύνταγμα. Το ότι δημιουργήθηκε αυτή η δικαστική διαπάλη δεν νομίζω ότι αναιρεί το γεγονός ότι η έδρα με βάση τη λαϊκή κυριαρχία κερδήθηκε από την Αλληλεγγύη. Από εκεί και πέρα, εάν προκηρυχθούν εκλογές, η Αλληλεγγύη θα τις διεκδικήσει, προσωπική μου εκτίμηση, με τον Γιώργο Παπαδόπουλο», ανέφερε χαρακτηριστικά. Προχώρησε στη συνέχεια και σε ανάρτησή στο twitter. «Επειδή δεν μπορούν να με κατηγορήσουν ότι έκλεψα, όχι εκατομμύρια, αλλά ούτε ένα Σεντ, από το Λαό, γι' αυτό με κατηγορούν ότι δάθεν έκλεψα μιαν έδρα», ανέφερε χαρακτηριστικά. Στο ίδιο πλαίσιο κινήθηκε και ο Γιώργος Παπαδόπουλος ο οποίος διαμήνυσε πως δεν είναι ούτε κλέφτης ούτε καταλήψιας. Έριξε τα πυρά του στον Πρόεδρο του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου καταγγέλλοντάς τον ότι θέλει μία κουτσουρεμένη Βουλή για να εφαρμόζει καλύτερα την κυβερνητική πολιτική.

Αναπληρωματικές εκλογές

Τροποποίηση του συντάγματος προτείνουν τόσο το ΔΗΚΟ όσο και η ΕΔΕΚ για την άρση του αδιεξόδου, με τον ΔΗΣΥ από την άλλη να επιμένει σε αναπληρωματικές εκλογές. «Στη δημο-

κρατία δεν υπάρχουν αδιέξοδα και οι αποφάσεις των δικαστηρίων πρέπει όχι μόνο να τηρούνται σεβασμού, αλλά και εφαρμογής. Η αναφορά του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην αρχή της λαϊκής κυριαρχίας δίδει ξεκάθαρη κατεύθυνση. Ως εκ τούτου, ο ΔΗΣΥ καλεί το Υπουργείο Εσωτερικών να προκηρύξει την αναπληρωματική εκλογή και να ακολουθήσει τις προβλεπόμενες από το σύνταγμα διαδικασίες και χρονοδιαγράμματα», αναφέρεται σε ανακοίνωση του ΔΗΣΥ. Ανοικτό είναι το πως θα κινηθεί η Συμμαχία Πολιτών, καθώς ο κ. Λιλλήκας το περασμένο καλοκαίρι διαφωνούσε με την τροποποίηση του συντάγματος.

Τη λύση αναμένεται πως θα δώσει πλέον η κυβέρνηση, είτε με την διεξαγωγή αναπληρωματικών εκλογών στη Λεμεσό είτε με την τροποποίηση του συντάγματος. Νομικοί κύκλοι δεν αποκλείουν και το ενδεχόμενο να συνεχιστεί η Βουλή να λειτουργεί με 55 βουλευτές, με ό,τι κι αν αυτό συνεπάγεται. Από το κάδρο των επιλογών δεν αποκλείεται και η ανακατανομή εδρών. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο συνεπάγεται με αποκορύφωση των Μαριέλλα Αριστείδου βουλευτή Κερύνειας του ΔΗΣΥ και Χρίστο Ορφανίδη, βουλευτή Λάρνακας του ΔΗΚΟ και την είσοδο των Ανδρέα Μιχαηλίδη του ΔΗΣΥ στην επαρχία Λεμεσού, Αδάμο Ασπρά του ΔΗΚΟ στην επαρχία Κερύνειας και Αχιλλέα Χριστάκη στην επαρχία Λάρνακας της Αλληλεγγύης.

Με το ταμείο υδρογονανθράκων ο Κατρούγκαλος στην Τουρκία

Τις εξελίξεις φαίνεται να περιμένει και η κ. Λουτ για την επόμενη κάθοδό της

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Η αναμονή που διέπει το τρέχον διάστημα τις εξελίξεις στο Κυπριακό έχει συγκεκριμένο σκοπό σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ» από το διπλωματικό παρασκήνιο. Προκρίνεται έτσι πως αν και η κ. Τζέιν Λουτ έχει ολοκληρώσει τις επαφές της με τις εγγυήτριες δυνάμεις, οπότε και αναμενόταν να γνωστοποιήσει το πότε θα λάμβανε χώρα η επόμενη κάθοδός της στην Κύπρο, ότι πλέον θα περιμένει και τη

στο ζήτημα της ασφάλειας και των εγγυήσεων. Σημειωτέον η Τουρκία δεν έχει ρίξει τους τόνους ούτε και στα ενεργειακά, προφανώς ενόψει και των ανακοινώσεων που αναμένονται από την τριμερή στο Ισραήλ, με τον ίδιο τον Μεβλούτ Τσαβούσογλου να εκτοξεύει χθες νέες απειλές για την κυπριακή ΑΟΖ λέγοντας πως ανήκουν στην Τουρκία συγκεκριμένα τεμάχια. Αυτές οι δηλώσεις φυσικά και δεν δημιουργούν πλαίσιο συνεννόησης, αρκέστηκε να σχολιάσει αρμόδια πηγή στην εφημερίδα.

Ξέρει η Λουτ

Μια από τις ερωτήσεις που παραμένουν μετέωρες ως προς τους όρους αναφοράς είναι το τι μέλει γενέσθαι με το πρακτικό της 30ης Ιουνίου και πως θα χειριστεί το θέμα με την επιστροφή της στην Κύπρο η κ. Λουτ, όποτε κι αν λάβει χώρα αυτή. Αρμόδιος η «Κ» πληροφορείται πως έχει ήδη ενημερωθεί η διπλωμάτης για τα όσα έλαβαν χώρα στο Κρανς Μοντάνα την 4η Ιουλίου. Το βασικό ερώτημα είναι εφόσον λοιπόν έχει ενημερωθεί, πώς θα χειριστεί η ίδια το ζήτημα μέσα στους όρους αναφοράς εφόσον από τη μια δεν διαφαίνεται να έχει κάποιο έγγραφο στα χέρια της και από την άλλη η τ/κ πλευρά επιμένει πως μόνο πλαίσιο είναι εκείνο της 30ης Ιουνίου.

Ασφάλεια-εγγυήσεις

Όπως προαναφέρθηκε το βλέμμα όλων στρέφεται τώρα στην επίσκεψη Κατρούγκαλου στην Τουρκία, η οποία έρχεται ως μέρος των προπαρασκευαστικών συναντήσεων κλιμακίων των δυο χωρών που είχαν προαναγγείλει ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Αλέξης

Σκοπός είναι να διαφανεί αν μπορεί το ταμείο υδρογονανθράκων που ψήφισε η Βουλή να καταστεί αποτρεπτικός παράγοντας για περατώσει ένταση από την Τουρκία.

Τσίπρας με τον Τούρκο Πρόεδρο Ταγίπ Ερντογάν. Στο τραπέζι θα πέσει από ελληνικής πλευράς το ζήτημα της ασφάλειας και των εγγυήσεων με έναν σκοπό: να καταδείξει τις σκέψεις της η πλευρά της Τουρκίας με τρόπο ξεκάθαρο ώστε να υπάρχει γνώση του τι θέλει και δεν θέλει να πράξει. Ένα από τα μηνύματα που επίσης κομίζει προς την τουρκική διπλωματία ο κ. Κατρούγκαλος αφορά την ετοιμότητα της Λευκωσίας για στοχευμένη διαπραγμάτευση. Κανείς αυτή την ώρα από διπλωματικής πλευράς δεν επιθυμεί την επανάληψη μιας διάσκεψης για το Κυπριακό, πριν να είναι σε έναν μεγάλο βαθμό ξεκάθαρο το πού στέκει η κάθε πλευρά. Είναι όμως ενδεικτικό των προθέσεων της Τουρκίας το γεγονός πως παραπέμπονται οι όποιες εξελίξεις για τον Ιούνιο; Η απάντηση που δίνουν πηγές είναι πως να εφόσον διαφαίνεται πως σκοπός της Άγκυρας είναι να συμπέσουν οι όποιες εξελίξεις ημερολογιακά με τις αποφάσεις για ανανέωση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Αυτό θα άνοιγε νέο κύκλο συζητήσεων και στις δυο πλευρές εντός Κύπρου, θα έρχινε

όμως και νερό στο μύλο ειδικά του Κουντρέτ Οζερόσι από τ/κ πλευράς που επιμένει για αλλαγή του statusquo.

Το ταμείο

Ανάμεσα στα άλλα μηνύματα, όπως προκύπτει από το ρεπορτάζ, που θα μεταφέρει ο ΥΠΕΞ της Ελλάδας στην Τουρκία, είναι και το ότι ψηφίστηκε πρόσφατα από την κυπριακή Βουλή το ταμείο για τους υδρογονάνθρακες. Το μήνυμα θα είναι πως η ε/κ πλευρά δεν έχει και το αποδεικνύει μέσα από την ψήφιση για το ταμείο, καμία πρόθεση να καταχραστεί όσα δικαιούται η τ/κ πλευρά, είπε στην εφημερίδα πηγή για το θέμα. Θα είναι όπως προστίθεται από τις ίδιες πληροφορίες, και με την επιχειρηματολογία για το ζήτημα των υδρογονανθράκων. Αναμένεται έτσι να διαφανεί ποια θα είναι η αντίδραση των Τούρκων αξιωματούχων στο ζήτημα, δεδομένων και των δηλώσεων Τσαβούσογλου όπως προ-

αναφέρθηκαν, κι αν πράγματι το ταμείο μπορεί να καταστεί αποτρεπτικός παράγοντας. Επειδή όμως έγιναν αυτές οι δηλώσεις εξού και το διπλωματικό παρασκήνιο στη Λευκωσία προκρίνεται πως δεν πρέπει γενικά να κρατά κανείς μεγάλο καλάθι αυτή την περίοδο, σε συνδυασμό φυσικά και με τα όσα έλαβαν χώρα στην Πύλα.

Ούτε στα μικρά

Χθες πάντως ήταν έντονη η συζήτηση στη Λευκωσία για την εξέλιξη που έλαβαν τα γεγονότα αναφορικά με τον φιλικό ποδοσφαιρικό αγώνα μεταξύ ε/κ και τ/κ ομάδας στην Πύλα. Η μη παρουσία Ακιντζί, ο οποίος έδειξε και τη δυσφορία του απέναντι στα ΗΕ που δεν ανέλαβαν τη διοργάνωση του αγώνα, σχολιάστηκε πολιτικά πως η απόσταση ανάμεσα στις πλευρές είναι μεγάλη και ότι δεν μπορεί να καλυφθεί ούτε μέσω ενός ποδοσφαιρικού αγώνα. «Δεν θέλω να σχολιάσω. Προτιμώ να παρακολουθήσω έναν αθλητικό αγώνα που στόχο έχει τη βελτίωση του κλίματος, να θυμηθούμε τις παλιές καλές εποχές που οι ομάδες μας δεν είχαν

πρόβλημα να διαγωνίζονται μεταξύ τους και να ευχηθώ το συντομότερο να χύσουμε τις ίδιες παλιές καλές εποχές» ήταν η τοποθέτηση του Προέδρου Αναστασιάδη. Παρασκηνιακά οι πληροφορίες τόνιζαν πως την τελευταία στιγμή αν και είχε πει «ναι» ο Ακιντζί, τελικά άλλαξε γνώμη εφόσον ο αγώνας θα γινόταν στις ελεύθερες περιοχές όπως είπε. Παράλληλα χθες όπως προαναφέρθηκε, καταφέρθηκε εναντίον των ΗΕ που δεν ανέλαβαν τη διοργάνωση αλλά συνέδεσε και το όλο ζήτημα με την πολιτική ισορροπία, θέμα το οποίο διαρκώς επαναλαμβάνει όπως έκανε άλλωστε και με την τελευταία του συνέντευξη στην «Κ». «Έχω μια μοναδική επιθυμία. Σε σχέση με αυτό το θέμα και οι δυο κοινότητες θα πρέπει να έχουν ίση μεταχείριση. Αν θα πραγματοποιηθεί ένα αγώνας, εκείνος πρέπει να λάβει χώρα στον ενδιάμεσο χώρο. Αν υπάρχει δυνατότητα θα πρέπει να διοργανωθούν (αγώνες) και στις δυο πλευρές. Δεν πρόκειται για μια απλή αντιπαράθεση γύρω από το status, αλλά τον αγώνα των Τ/Κ για πολιτική ισορροπία», τόνισε σχετικά.

PIK1 | PIK2 ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2018-2019

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Στις οκτώ το βράδυ ακριβώς, η ενημέρωση, με εγκυρότητα και αντικειμενικότητα. Με το πιο εκτεταμένο δίκτυο ανταποκριτών στην Κύπρο και το εξωτερικό, σφαιρική πληροφόρηση από την Κύπρο και τον κόσμο.

Παρουσίαση:
Γωγώ Αλεξανδρινού

Υπεύθυνος Σκηνοθέτης Δελτίου Ειδήσεων:
Στέφανος Φαρμακάς

Καθημερινά
8.00 μ.μ.

K. TREPPIDES & CO LTD

Κρυπτονομίσματα / Ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία και η εποπτεία τους

Αλέξης Δαλιτς
Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος
K. Treppides & Co Ltd

Ποιος ο ρόλος των εποπτικών αρχών και ποιος οι κύριες ανησυχίες τους;

Όπως για κάθε επενδυτική/οικονομική δραστηριότητα όπου εμπλέκονται και χρήματα επενδυτών, ο ρόλος και η αποστολή των ρυθμιστικών αρχών είναι να διασφαλίζουν την προστασία των επενδυτών και η ισχυρή εποπτεία της αγοράς που ρυθμίζουν.

Για τις αγορές κρυπτονομίσματος οι κύριες ανησυχίες είναι δύο. Η πρώτη ανησυχία είναι, να διασφαλιστεί ότι οι φορείς που αναζητούν αντίληψη κεφαλαίων μέσω έκδοσης ψηφιακών νομισμάτων (ICOs) δεν είναι απάτες, αλλά διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, εμπειρογνώμονη, που κατασκευάζουν κρυπτονομίσματα είναι μια μεγάλη πρόκληση. Ας δούμε πως προτείνεται να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες από ρυθμιστικές αρχές χωρών που έχουν θεσπίσει νομοθεσίες για τα Ψηφιακά Περιουσιακά Στοιχεία.

Το MFSA στην Μάλτα απαιτεί από τους επαγγελματίες συμβούλους για τα Ψηφιακά Περιουσιακά Στοιχεία να έχουν ισχυρά συστήματα και ελέγχους 'KYC' προκειμένου να αντιμετωπίσουν και να μετριάσουν το ρίσκο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που σχετίζονται με το συγκεκριμένο επαγγελματικό μοντέλο. Για παράδειγμα όσον αφορά επαγγελματίες που ασχολούνται αποκλειστικά με πελάτες των οποίων ο πλούτος και/ή τα κεφάλαια προέρχονται από παραδοσιακά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. μετρητά, ακίνητα κτλ.), αρκεί ένα παραδοσιακό

εργαλείο 'KYC'. Από την άλλη πλευρά όταν ένας επαγγελματίας επιθυμεί να ακολουθεί με πελάτες των οποίων ο πλούτος ή/και τα κεφάλαια περιλαμβάνουν ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. Bitcoin), τότε ο αντιπροσωπικός ανεμεινεται να έχει τα εφόδια για να επαληθευθεί τέτοιες πηγές. Σε εκ τούτου εναπομένει στους επαγγελματίες να ολοκληρώσουν τους κανόνες από τους πελάτες τους και να συμπεράνουν αν μπορούν να αναγνωρίσουν τη ταυτότητα του πελάτη τους, το σκοπό της προβλεπόμενης επιχειρηματικής σχέσης και της πηγής του πλούτου του πελάτη.

Το BMA στις Βερμούδες έχει επίσης ρυθμίσει μια ολοκληρωμένη σειρά νομοθετικών μέτρων για επιχειρήσεις ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων. Αυτό περιλαμβάνει απλές τροποποιήσεις στον Παρεμπόδιση και Καταπολέμησης Νόμο για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την τραπεζική νομοθεσία της χώρας. Οι τροποποιήσεις είναι τόσο απλές ώστε να απαιτείται συμμόρφωση με τις εν λόγω νομοθεσίες και από τις επιχειρήσεις Ψηφιακών Περιουσιακών Στοιχείων, κάτι ουσιαστικά παρόμοιο που υιοθέτησε το MFSA στην Μάλτα. Οι νομοθεσίες αυτές όπως περιγράφεται και πιο πάνω, είναι βασικά μια προσέγγιση με βάση τον υπολογιζόμενο κίνδυνο για την αξιολόγηση του πελάτη, με επιπλέον εργαλεία και μέτρα αναγνώρισης που πρέπει να ληφθούν κατά τη διακριτική ευχέρεια κάθε αντισυμβαλλομένου, έχοντας υπόψη το σκοπό του σαφούς προσδιορισμού του πελάτη/επενδυτή και της πηγής του πλούτου του. Όπου δεν μπορεί να επαληθευτεί αυτό, η επιχειρηματική σχέση δεν πρέπει να ολοκληρωθεί.

Συνυπολογίζοντας τα πιο πάνω, προκύπτει πως η βιομηχανία των fintech και ειδικότερα τα κρυπτονομίσματα παρέχουν ευρύ φάσμα ευκαιριών για όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά (ρυθμιστικές/άλλες κυβερνητικές αρχές, τράπεζες, επαγγελματίες συμβούλους) αλλά και σημαντικά ρίσκα που πρέπει να διαχειριστούν. Τα ρίσκα βελών δεν συνεπάγονται δρακόντεια μέτρα και αρνητική στάση από τις αρχές, η οποία θα σηματοδοτήσει μια επίθεση ενάντια όχι μόνο στα κρυπτονομίσματα αλλά και στις επερχόμενες νέες εφευρέσεις που μπορεί να οδηγήσουν σε ένα νέο γενναίο κόσμο μέχρι την επόμενη τεχνολογική ύφεση.

Η K. Treppides & Co Ltd, είναι η μεγαλύτερη ανεξάρτητη συμβουλευτική εταιρεία στην Κύπρο, με εδρα화된 διεθνή παρουσία και γραφεία στο Λονδίνο και τη Μάλτα. Προσφέρει ένα πλήρες φάσμα νομικών, φορολογικών, λογιστικών, συμβουλευτικών και οικονομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών σε διεθνείς επενδυτές που δραστηριοποιούνται σε διάφορους βιομηχανικούς τομείς. Η εταιρεία διαθέτει πολλά χρόνια εμπειρίας και μια ομάδα έμπειρων στελεχών που παρέχουν σε εταιρίες για να βοηθήσουν άτομα και επιχειρήσεις σε όλη τη διάρκεια της επενδυτικής διαδικασίας, στην Κύπρο.

Στοιχεία επικοινωνίας:

srigas@treppides.com
www.treppides.com
Nicosia: Treppides Tower, Kafkasou 9, Aglantzia, CY 2112, Nicosia, Cyprus
Limassol: Kristellina Tower, 12 Arch. Makarios III Avenue, Mesa Geitonia, CY 4000 Limassol, Cyprus
London: Office 3.1, 12 Hay Hill, Mayfair, London W1J 8NR
Malta: Level 1, Somnium, Tower Road, Swatar, Birkirkara BKR 4012
Tel.: +357 22678944, +357 25822722

Ξεκαθάρισε το τοπίο πάνω από το Helix

Η πώληση δανείων από την Τράπεζα Κύπρου αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του δεύτερου τριμήνου 2019

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Αίσιο τέλος θα έχει το «project Helix», αφού το δεύτερο τρίμηνο του 2019 αναμένεται να ολοκληρωθεί η πώληση «μαμούθ» της Τράπεζας Κύπρου προς το αμερικανικό επενδυτικό ταμείο Apollo Global Management. Μόλις χθες έδωσαν οι Ευρωπαίοι την έγκρισή τους για την πώληση που προνοούσε την μεταφορά 2,7 δισεκατομμυρίων ευρώ μη εξυπηρετούμενων δανείων και 100 εκατομμυρίων ευρώ εξυπρετούμενων στο χαρτοφυλάκιο της Apollo. Ενώ η πώληση είχε ανακοινωθεί από τον Αύγουστο του 2018, υπήρξαν κάποιες εποπτικές καθυστερήσεις, αφού μέσα στην αρχική συμφωνία αναγραφόταν πως η ίδια η Τράπεζα Κύπρου θα δανείσει την Apollo για να α-

Τα υπόλοιπα 400 εκατ. που χρειάζονταν για την ολοκλήρωση της πώλησης βρέθηκαν —όπως είχε γράψει η «Κ»— από κοινοπρακτικό δάνειο, με κύριους χρηματοδότες την Barclays και την Nomura.

γοράσει τα εν λόγω δάνεια, έναντι 1,4 δισ. ευρώ. Η Τρ. Κύπρου θα δανείζε συγκεκριμένα την Apollo περί τα 450 εκατ. ευρώ. Το παραπάνω έφερε τις αντιρρήσεις της ΕΚΤ, αφού κατά τη γνώμη της δεν θα μείωνε το ρίσκο της Τράπεζας για το χαρτοφυλάκιο που θα πουλούσε και το σύνολο των ΜΕΔ. Έντελει η Τράπεζα Κύπρου βάσει νεότερης συμφωνίας θα παραχωρήσει στην Apollo περί τα 50 εκατ. ευρώ, ενώ τα υπόλοιπα βρέθηκαν —όπως είχε γράψει η «Κ»— από κοινοπρακτικό δάνειο, με κύριους χρηματοδότες την

Η Τράπεζα Κύπρου βάσει της νεότερης συμφωνίας θα παραχωρήσει στην Apollo περί τα 50 εκατ. ευρώ αντί 450 που ήθελε τον Αύγουστο του 2018.

Barclays και την Nomura. Η πώληση του πακέτου των δανείων αφορά χαρτοφυλάκιο που αποτελείται από 14 χιλιάδες δάνεια σε μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που εξασφαλίζονται από 9 χιλιάδες ακίνητα. Το δανειακό χαρτοφυλάκιο που αγόρασε η Apollo είναι συμβατικής αξίας 5,8 δισ. ευρώ. Πρόσθετα, η μεικτή λογιστική αξία ύψους 2,8 δισ. ευρώ περιλαμβάνει ακίνητα ύψους 39 εκατ. ευρώ τα οποία επίσης θα μεταφερθούν στον αγοραστή. Το χαρτοφυλάκιο αυτό, όπως έχει γνωστοποιηθεί εξάλλου, θα μεταφερθεί

από την Τράπεζα σε μια εγκεκριμένη Κυπριακή Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων. Βάσει των στοιχείων, η συναλλαγή μειώνει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια της Τράπεζας κατά 2,7 δισ. ευρώ και βελτιώνει το ποσοστό ΜΕΔ επί του συνόλου των δανείων από 47% σε 36%. Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ με προβλέψεις, αναπροσαρμοσμένο για το Helix, ανέρχεται σε 47%. Με την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η αποαναγνώριση του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου αναμένεται να έχει θετική επίδραση στους

κεφαλαιακούς δείκτες της Τράπεζας κατά περίπου 160 μονάδες βάσης, λόγω της μείωσης των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Όπως ανακοίνωσε κατά τα τελευταία αποτελέσματα για το 2018, ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις) και ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας, αναπροσαρμοσμένοι για τις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Πιστώσεις και το Helix, ανέρχονται σε 15,4% και 18,3% αντίστοιχα.

«Μετά την ολοκλήρωση της πώλη-

σης των δανείων, τα μεικτά ΜΕΔ της Τράπεζας θα είναι κατά 68% χαμηλότερα από το υψηλότερο τους σημείο το 2014. Το Project Helix βελτιώνει τον δείκτη ΜΕΔ κατά περίπου 11ε.μ. στο 36% στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Πριν την κατηγοριοποίηση του χαρτοφυλακίου Helix (και Velocity), ως ομάδες εκποιήσις που κατέχονται προς πώληση, ο δείκτης ΜΕΔ ανέρχεται σε 47%, σε σύγκριση με 49% στις 30 Σεπτεμβρίου 2018. Η μείωση κατά 2ε.μ. οφείλεται κυρίως σε αυξημένες εισροές ΜΕΔ το 8' τρίμηνο 2018, λόγω του κριτηρίου «μειωμένης πιθανότητας αποπληρωμής», καθώς και διακανονισμού και συμφωνίας πώλησης δανείων με υψηλή κάλυψη προβλέψεων. Πριν την κατηγοριοποίηση των χαρτοφυλακίων Helix (και Velocity), ως ομάδες εκποιήσις που κατέχονται προς πώληση, το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ (βάσει EAT) με προβλέψεις ανέρχεται σε 52%, αναφέρει η ίδια η τράπεζα.

Ξαναγυρίζουν στην τράπεζα

Μόνο στο άκουσμα για μεταφορά των ΜΕΔ τους σε ένα αμερικανικό ταμείο, αρκετοί δανειολήπτες «υπαναχωρούν». Όπως πληροφορείται η «Κ», δεν είναι λίγοι αυτοί που έλαβαν στα χέρια τους την επιστολή που ενημερώνονται για μεταφορά του δανείου τους στο Ταμείο. Έτσι, κάποια από τα 14 χιλιάδες δάνεια προσαποθούν να μην φύγουν από την Τράπεζα Κύπρου και επιδιώκουν αναδιαρθρώσεις, ώστε να περάσουν στις εξυπηρετούμενες κορηγίες.

Μεταφορά υπαλλήλων

Η πώληση των δανείων έχει από-τερο σκοπό την εξυπηρέτησή τους και

την ανάκτηση των χρεωστούμενων των δανείων. Η Apollo —αν και με λίγη καθυστέρηση— αναμένεται να λειτουργήσει ως servicer εντός Απριλίου (στο πρώτο δεκαήμερο), ωστόσο μπορεί να καθυστερήσει και λίγο παραπάνω. Σίγουρα πάντως θα είναι εντός δεύτερου τριμήνου. Σε χώρο που έχει στην κατοχή της η Remu αναμένεται να στεγαστεί η Apollo μαζί με τους 114 υπαλλήλους που απέκτησε από τη συμφωνία με την Τράπεζα Κύπρου, τουλάχιστον στην αρχή. Έπειτα, αναμένεται η ομάδα της εξυπηρέτησης των δανείων να επεκταθεί και με άλλες προσλήψεις για να φέρει εις πέρας τα 2,7 δισ. ΜΕΔ.

Επόμενος στόχος

Η συναλλαγή αυτή είναι η πρώτη μεγάλη πώληση ΜΕΔ από την Τράπεζα και αποτελεί ορόσημο στην στρατηγική της για μηδενισμό των ΜΕΔ που έχει στον ισολογισμό της. Υπενθυμίζεται πως η Τράπεζα είχε προχωρήσει σε πώληση ΜΕΔ 22 εκατομμυρίων ευρώ το 2017 στην CDBBank, καθώς και σε δάνεια 245 εκατ. ευρώ, γνωστό και ως «project velocity».

Η «Κ» είχε μεταφέρει πως η ΕΚΤ πιέζει ώστε μέχρι το τέλος του χρόνου οι δύο μεγάλες τράπεζες της Κύπρου, Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική Τράπεζα να μην έχουν ΜΕΔ, ή τουλάχιστον να είναι σε μονοψήφιο αριθμό.

Ακροθιγώς, ανέφερε το ίδιο και ο CEO της Τράπεζας Κύπρου, Τζον Πάτρικ Χούρικαν. Τόνισε πως η Τράπεζα αναμένεται να προχωρήσει και σε άλλες πωλήσεις δανείων στο εγγύς μέλλον, ώστε να εξαλειφθεί το πρόβλημα των ΜΕΔ δια παντός. Η εφημερίδα έχει πληροφορηθεί πως αντί για πώληση, ενδεχομένως η τράπεζα να προχωρήσει σε ένα μοντέλο «κακής τράπεζας», ώστε να απομονωθούν τα προβληματικά δάνεια και να εξυπηρετηθούν «εκτός συστήματος» από ειδικούς servicers.

Με κοινές θέσεις στα μέτρα κατά της βίας στα σχολεία

56 φρουροί ασφαλείας θα τοποθετηθούν σε Λύκεια και Τεχνικές Σχολές από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο

Του ΝΙΚΟΛΑ ΠΕΤΡΟΥ

Το θέμα της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία εξετάζεται εκ νέου από το Υπουργείο Παιδείας και τους εμπλεκόμενους φορείς, πέραν των υπολοίπων ανοικτών ζητημάτων στον τομέα της εκπαίδευσης. Το εν λόγω φαινόμενο απασχολεί εδώ και αρκετά χρόνια τους εμπλεκόμενους φορείς, ωστόσο το τελευταίο διάστημα αναδεικνύεται πιο πολύ από ποτέ, με το Υπουργείο Παιδείας να αναζητεί λύσεις για αντιμετώπισή του. Στα πλαίσια αυτών των προσπαθειών την περασμένη Δευτέρα, υπουργός Παιδείας, εκπαιδευτικές οργανώσεις, μαθητές και οργανωμένοι γονείς, πραγματοποίησαν στο Υπουργείο Παιδείας συνάντηση,

Στενεύουν τα χρονοδιαγράμματα για την εφαρμογή των περιφράξεων και των θυροτηλεφώνων στα σχολεία.

Κατέθεσαν δεκάλογο κοινών θέσεων οι φορείς και αναμένουν γραπτή απάντηση από το Υπουργείο Παιδείας.

προκειμένου να ανταλλάξουν απόψεις για το όλο ζήτημα. Μάλιστα, ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, ΠΣΕΜ, Παιδοβουλή, ΠΟΣΥΤΟΠΕΑ και ΠΣΓΜΕ παρέδωσαν δεκάλογο κοινών θέσεων στον υπουργό Παιδείας. Κώστα Χαμπιαούρη, με μέτρα τα οποία θεωρούν πως θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση του φαινομένου της βίας και παραβατικότητας που λαμβάνει χώρα στα σχολεία. Όπως αναφέρουν οι φορείς στο κοινό τους έγγραφο, η όλη προσπάθεια θα πρέπει να επικεντρωθεί, κυρίως, σε τρία επίπεδα. Σύμφωνα με τους φορείς, το πρώτο και πιο σημαντικό μέτρο είναι αυτό της πρόληψης, το δεύτερο έχει

να κάνει με την αντιμετώπιση και το τρίτο είναι αυτό της καταστολής, εκεί όπου παρουσιάζονται σοβαρά περιστατικά αποκλίνουσας ή/και βίαιης συμπεριφοράς. Όπως πληροφορείται η «Κ», κατά τη διάρκεια της συνάντησης από τα δέκα μέτρα που προτάθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, δόθηκε περαιτέρω έμφαση στον αριθμό εκπαιδευτικών, ο οποίος χρήζει αύξησης, στην ενίσχυση της πρόληψης, καθώς και στην καθυστέρηση που παρατηρείται από τις σχολικές εφορείες όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που εξήγγειλε το Υπουργικό Συμβούλιο τον περασμένο Οκτώβριο για εισαγωγή

περιφράξεων και θυροτηλεφώνων σε όλες τις σχολικές μονάδες. Σημειώνεται πως οι εμπλεκόμενοι φορείς ζήτησαν από το Υπουργείο να απαντήσει γραπτώς στις προτάσεις που κατέθεσαν προκειμένου να διευκρινιστούν οι όποιες ασάφειες προκλήθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Ο υπουργός Παιδείας το προσέχει διάστημα θα έχει χωριστές συναντήσεις με τους φορείς για να ανταλλάξουν περαιτέρω απόψεις.

Φρουροί από τον Σεπτέμβριο

Σε δηλώσεις μετά το πέρας της συνάντησης, ο κ. Χαμπιαούρης είπε πως

«τα πλείστα θέματα τα οποία έχουν τεθεί κατά τη συνάντηση έχουν ήδη τροχοδρομηθεί για να υλοποιηθούν από το Υπουργείο προς επίλυση». Πρόσθεσε πως σύντομα θα απαντήσει στο έγγραφο που του παραδόθηκε από τους φορείς με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, εξηγώντας δε πως έχουν λύσεις γι' αυτά και πως θα συγκαλέσει ξεχωριστά τις εκπαιδευτικές οργανώσεις, τους γονείς, τους μαθητές για να δουν σε μεγαλύτερο βάθος τα θέματα. Τέλος, ο υπουργός αποκάλυψε πως έχει αποφασιστεί ότι με τη νέα σχολική χρονιά θα τοποθετηθούν συνολικά 56 φρουροί ασφαλείας σε Λύ-

κεια και Τεχνικές Σχολές, οι οποίοι θα φρουρούν αυτά τα σχολεία από η ώρα 7.00 το πρωί μέχρι τις 14.00 το μεσημέρι.

Περιφράξεις – Θυροτηλεφώνω

Απαντήσεις ζητούν από κοινού οι εμπλεκόμενοι φορείς, για τους λόγους που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί τα μέτρα που αποφασίστηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) τον Οκτώβριο του 2018, για εισαγωγή περιφράξεων και θυροτηλεφώνων σε όλα τα σχολεία της δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης. Το ζήτημα βρίσκεται στην κορυφή του εγγράφου που κατέθεσαν οι φορείς, με το Υπουργείο Παιδείας να περά το μπαλάκι στις σχολικές εφορείες, αφού εδώ και αρκετούς μήνες τους έχει διατεθεί το ποσό που τους αντιστοιχεί από τα 10 εκατομμύρια που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο για υλοποίηση αυτών των μέτρων. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», οι φορείς ανέφεραν στον κ. Χαμπιαούρη, πως παρά το γεγονός ότι τα μέτρα πρέπει να υλοποιηθούν από τις σχολικές εφορείες το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να επιτελεί τις εργασίες που γίνονται, ώστε να γνωρίζει σε ποιο στάδιο βρίσκονται και να δώσει οδηγίες για την ολοκλήρωση των έργων. Το χρονοδιάγραμμα για την αξιοποίηση αυτών των κονδυλίων λήγει τον ερχόμενο Αύγουστο και σε περίπτωση που δεν εφαρμοστούν τα μέτρα, τα λεφτά θα επιστραφούν στο Υπουργείο Παιδείας. Όπως πληροφορείται η «Κ», κατά τη διάρκεια της συνάντησης οι εκπαιδευτικές οργανώσεις προειδοποίησαν τον υπουργό πως αν μέχρι τον Αύγουστο δεν εφαρμοστούν τα μέτρα των περιφράξεων και των θυροτηλεφώνων, τότε δεν θα επιτρέψουν να ανοίξουν τα σχολεία τον Σεπτέμβριο. Από εκεί και πέρα το μαθητικό κίνημα παρουσιάζεται κάθετο

σχετικά με τα μέτρα των περιφράξεων αλλά και με την τοποθέτηση φρουρών ασφαλείας στα σχολεία της μέσης εκπαίδευσης. Μιλώντας στην «Κ», ο πρόεδρος της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (ΠΣΕΜ), Παναγιώτης Γεωργίου, ανέφερε πως με αυτό το μέτρο το σχολείο αντί να γίνεται φιλικό προς τον μαθητή γίνεται πιο εχθρικό. «Η τοποθέτηση των φρουρών ασφαλείας, είπε, είναι καθαρά μέτρο καταστολής. Με αυτό το μέτρο δεν ενισχύεται καθόλου η πρόληψη, απεναντίας ενισχύεται η καταστολή διότι οι μαθητές όταν αποφοιτήσουν δεν θα έχουν φρουρούς ασφαλείας να τους κρατούν από το χέρι».

Εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι

Όσον αφορά το αίτημα των φορέων για αύξηση του αριθμού των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικών Ψυχολογίας, πρόσληψη Κοινωνικών Λειτουργών και τοποθέτηση αριθμού αυτών σε σχολικές μονάδες στις οποίες φοιτούν μαθητές με ιδιαίτερα σοβαρά προβλήματα, φέρει πως τα πράγματα είναι κάπως περίπλοκα. Τα δεδομένα στιγμή στα σχολεία υπάρχουν 20 μόνιμοι ψυχολόγοι και 20 αορίστου χρόνου, ενώ υπάρχουν και 7 κενές θέσεις που αναμένεται να καλυφθούν σύντομα. Μεταφέροντας αυτό το αίτημα στον υπουργό, ο κ. Χαμπιαούρης είπε στους φορείς πως θα ανοικτούν 20 νέες μόνιμες θέσεις για εκπαιδευτικούς ψυχολόγους, ωστόσο δε διευκρινίστηκε κατά πόσο θα έρθουν 20 νέοι ή αν αυτές οι θέσεις θα στελεχωθούν από αυτούς που είναι αορίστου χρόνου και ασκούν τα καθήκοντά τους ήδη στα σχολεία. Αυτό, άλλωστε, είναι ένα από τα σημεία που αναμένουν οι φορείς να διευκρινιστούν κατά τη γραπτή απάντηση του Υπουργείου αναφορικά με τις 10 θέσεις που κατέθεσαν.

Blue Air

Αθήνα · Θεσσαλονίκη
Λάρνακα ➔ Μπέρμιγχαμ · Λονδίνο
Βουκουρέστι

Από **Βουκουρέστι**
όλη η Ευρώπη

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερα

Κάντε τις κρατήσεις σας τώρα στα τηλέφωνα
(+357) 22 755 300

Μέσω email στο blueair@orthodoxou.com.cy
ή μέσω των ταξιδιωτικών πρακτόρων της περιοχής σας

www.blueairweb.com

Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Pestel, αυτή την περίοδο λείνουν περίπου μισό εκατομμύριο κατοικίες στη Γερμανία.

Χώρο για νέες κατοικίες σε οροφές σουπερ μάρκετ ψάχνουν οι Γερμανοί

Μόνο στο Βερολίνο θα μπορούσαν να κατασκευαστούν έως 36.000 διαμερίσματα

Όταν η στέγη είναι δυσεύρετη και ακριβή στις δυτικοευρωπαϊκές πρωτεύουσες, οι άνθρωποι επινοούν άλλες διεξόδους. Και αυτές μπορεί να είναι ένα διαμέρισμα σε κτίριο σουπερ μάρκετ ή ενός πολυώροφου πάρκινγκ, όπως αναφέρει σε σχετικό της δημοσίευμα η Deutsche Welle (DW). Και ιδού μία ζωντανή περιγραφή: σχεδόν δίπλα από τα αυτόματα μηχανήματα για την επιστροφή των μπουκαλιών στο σουπερ μάρκετ θα μπορούσε να βρίσκεται ένα πολυτελές διαμέρισμα με ξύλινο πάτωμα και ένα μεγάλο μπαλκόνι. Οπότε, εάν κατοικείς σε αυτό κι αδειάσει το ψυγείο σου, δεν χρειάζεται καθόλου να κουρασθείς. Ούτε να βάλεις μπουφάν για να πετακτείς στο σουπερ μάρκετ. Σύμφωνα με ειδικούς του κλάδου ακινήτων, στις οροφές των εκπαιδευτικών σουπερ μάρκετ θα μπορούσαν να κατασκευαστούν χιλιάδες κατοικίες. Ακόμα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν πολυώροφα πάρκινγκ και παλιά κτίρια γραφείων που θεωρούνται άχρηστα πλέον.

Σημαντικοί χώροι για οικιστική ανάπτυξη θα μπορούσαν να προκύψουν και στα μεγάλα πάρκινγκ των σουπερ μάρκετ.

Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Pestel αυτή την περίοδο λείπουν περίπου μισό εκατομμύριο κατοικίες στη Γερμανία. Κάθε χρόνο θα έπρεπε να κατασκευάζονται 400.000 νέες κατοικίες. Πέρυσι, πάντως, κατασκευάστηκαν μόνον 300.000 κατοικίες. Αξίζει να αναφερθεί πως οι μεγαλύτερες ελλείψεις παρατηρούνται στην περιοχή της Φρανκφούρτης, στο Ντίσελντορφ, στην Κολωνία, στο Μίνστερ, στο Πάντερμπορν, στο Αμβούργο, στο Βερολίνο, στο Μόναχο, στη Στουτγάρδη και στο Φράιμπουργκ. Στις πόλεις πλέον τα διαθέσιμα οικόπεδα είναι σπανιότατα. Πολλές φορές υπάρχουν τα χρήματα, τα δάνεια είναι ακόμα πολύ φθη-

νά, ωστόσο λείπει ο χώρος, όπου θα οικοδομηθεί μία κατοικία ή πολυκατοικία.

Επιστήμονες από το Πολυτεχνείο του Ντάρμστατ μελέτησαν αεροφωτογραφίες, αναζητώντας ελεύθερο χώρο για την κατασκευή κατοικιών, όπως αναφέρει η DW. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι, αν αξιοποιηθούν καλύτερα οι ανοικτοί χώροι στάθμευσης των σουπερ μάρκετ, τα μη χρησιμοποιούμενα γραφεία και οι οροφές των εκπαιδευτικών σουπερ μάρκετ θα εξοικονομηθούν περίπου 1,2 εκατομμύρια κατοικίες. Πάντως, δεν πρόκειται για κάτι καινοφανές. Είναι η ιδέα του «πάνω μένει και κάτω ψωνίζει και παρκάρεις». Ο δήμος του Βερολίνου μελέτησε 330 σημεία και κατέληξε στο συμπέρασμα πως θα μπορούσαν να κατασκευαστούν περίπου από 14.000 έως 36.000 κατοικίες. Το Lidl προχώρησε ήδη στην κατασκευή κατοικιών στην οροφή ενός υποκαταστήματος στο Βερολίνο και παρόμοια σχέδια έχει και το Aldi Nord, η επίσης γνωστή αλυσίδα σου-

περ μάρκετ. Η τελευταία σχεδιάζει να χτίσει στη γερμανική πρωτεύουσα περίπου 2.000 κατοικίες, οι οποίες θα είναι έτοιμες μέχρι το 2020.

Παρόμοια σχέδια έχουν και άλλοι δήμοι, όπως για παράδειγμα στο Μόναχο, στη Φρανκφούρτη, στο Αμβούργο. Εν τω μεταξύ, όπως επισημαίνει στο σχετικό της δημοσίευμα η Deutsche Welle, υπάρχουν παραδείγματα διαμερισμάτων σε πολυώροφα πάρκινγκ. Ενα τέτοιο το βρισκόμαστε στην Κολωνία, αν και χρειάστηκαν αρκετά χρόνια μέχρι να πάρουν άδεια από την πολεοδομία. Και δεν είναι μόνο στίπια που θα μπορούσαν να χτιστούν στα μεγάλα οικόπεδα των σουπερ μάρκετ που χρησιμοποιούν για πάρκινγκ. Στους ίδιους χώρους θα μπορούσαν να χτιστούν, επίσης, σχολεία ή νηπιαγωγεία. Εν κατακλείδι, όπως φαίνεται, οι πρωτότυπες και έξυπνες ιδέες, καθώς και ο σωστός σχεδιασμός μπορούν να λύσουν το πρόβλημα της έλλειψης στέγης στη Γερμανία.

Συνωστισμός στα logistics της Κεν. Ευρώπης

Σε αγώνα ταχύτητας έχουν αποδωθεί οι εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου και αναζητούν μεγάλες εκτάσεις για οικοδόμηση αποθηκών στην Κεντρική Ευρώπη – κι αυτό για να βρίσκονται πλησίον της Γερμανίας, της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής αγοράς αλλά και άλλων δυτικοευρωπαϊκών κρατών. Παράλληλα, επενδύει από τη νοτιοανατολική Ασία έρχονται και επενδύουν στις εκτάσεις, που θα ανεγερθούν τεράστιες αποθήκες, όπου τοποθετείται το εμπόρευμα των λιανεμπόρων και μέσω των ηλεκτρονικών παραγγελιών το αποστέλλουν στις διευθύνσεις των καταναλωτών. Οι επενδύσεις αυτές έχουν καλές αποδόσεις. Με έδρα την Κεντρική Ευρώπη οι αποστάσεις από τη Γερμανία είναι μικρές, το εργατικό κόστος χαμηλό και τα οδικά δίκτυα λειτουργικά. Το 2018 η κεντροευρωπαϊκή αγορά αποθηκών εξασφάλισε επενδύσεις ύψους 2,8 δισ. ευρώ.

Τα των ακινήτων είναι υψηλότερα από την αντίστοιχη στη Δυτική Ευρώπη, που έχουν την ανάλογη τιμή».

Οι υψηλές αποδόσεις στις επενδύσεις σε αποθήκες είναι πόλος έλξης και ταυτόχρονα παράγοντας που εξακοντίζει τις τιμές ακινήτων στην εκάστοτε περιοχή και παρά τα σημάδια ότι οι κεντροευρωπαϊκές οικονομίες ανακόπτουν ταχύτητα. Στην ευρύτερη ζώνη επεκτείνονται διαδικτυακοί όμιλοι όπως οι Amazon, Tchibo και Zalando. Οι αποδόσεις των ακινήτων για βιομηχανική και αποθηκευτική χρήση φθάνουν από το 5,5% στην Πράγα έως το 9,5% στη Σόφια, ενώ οι αντίστοιχες σε Παρίσι και Βερολίνο είναι 4,5%, σύμφωνα με την αμερικανική εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων Colliers International. «Κατασκευάζουμε κτίρια στην Κεντρική Ευρώπη, που θέλουν να καλύψουν τις ανάγκες του ηλεκτρονικού εμπορίου της Γερμανίας», λέει ο Ρόμπερτ Ντομπρίκι, επικεφαλής της κτηματομεσιτικής Panattoni Europe, που έχει έδρα την Καλιφόρνια. «Πέραν τούτου, υπάρχει ένα πολύ δυναμικό ρεύμα επενδύσεων που στρέφονται στην Κεντρική Ευρώπη για να εμπλουτίσουν το χαρτοφυλάκιό τους, αντισταθίζοντας την επιβάρυνση σε άλλες αγορές ακινήτων του κόσμου». Τον Οκτώβριο, ο επενδυτικός οίκος της Σιγκαπούρης Mapletree Investments ανακοίνωσε επενδύσεις 1,1 δισ. δολ. για χαρτοφυλάκιο διεθνών ακινήτων στο πεδίο των αποθηκών και των συστημάτων διαχείρισης από την Prologis με περιουσιακά στοιχεία σε ΗΠΑ, Γαλλία, Γερμανία και Πολωνία. Τα δε κρατικά επενδυτικά της Kinas China Investment Corporation, τέλος, το 2017 εξαγόρασαν την ευρωπαϊκή εταιρεία αποθηκών Logicon αντί 12,3 δισ. ευρώ από τα ιδιωτικά κεφάλαια Blackstone.

Επιλογές

Το 2016, ειδικότερα, τα κρατικά επενδυτικά κεφάλαια της Σιγκαπούρης GIC αγόρασαν την περιοχή με αποθήκες P3 Logistic Parks στην Πράγα. Πρόκειται για έκταση 4.100 στρεμμάτων, με το fund να εξετάζει νέες αγορές σε Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβακία προκειμένου να ισορροπήσει την παρουσία του στην αγορά logistics της Κεντρικής Ευρώπης. «Πριν από πέντε χρόνια δεν θα μπορούσα να διανοηθώ ότι θα τοποθετηθούν ασιατικά κεφάλαια στην Τσεχία και στην Πολωνία», επισημαίνει ο Στις Σπένσερ, αρμόδιος επενδύσεων της P3 Logistic Park. «Όσο περνούν τα χρόνια, αυξάνονται οι επενδύσεις Ασιατών σε περιουσιακά στοιχεία, που αφορούν αποθήκες και συστήματα διαχείρισης τροφοδοτικών αλυσίδας. Στην Κεντρική και Νότια Ευρώπη η ποιό-

REUTERS

Ο εναγκαλισμός Ρώμης - Πεκίνου και οι αντιδράσεις Ε.Ε. - ΗΠΑ

50 συμβόλαια και συμφωνίες θα υπογραφούν στο τέλος της εβδομάδας

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Εκοντας επιδείξει ολιγωρία όταν η Κίνα εξαγόραζε ευρωπαϊκές επιχειρήσεις ενίοτε στρατηγικής σημασίας και ενώ προσπαθεί κατόπιν εορτής να ανακαταίσει την επίθεση του κινεζικού κεφαλαίου, η Ε.Ε. βλέπει ένα ιδρυτικό μέλος της και τρίτη οικονομία της Ευρωζώνης, την Ιταλία, να πέφτει στην αγκαλιά του Πεκίνου. Το αναπάντεχο ειδήλιο έχει προκαλέσει ταραχή σε Βρυξέλλες και Ουάσινγκτον που έσπευσαν να θέσουν θέμα ασφαλείας και να προειδοποιήσουν τη Ρώμη ότι δεν έχει παρά μόνο να χάσει το γόητρό της από τον εναγκαλισμό της Κίνας. Έχει, όμως, παράλληλα προκαλέσει κραδασμούς στους κόλπους της ιταλικής κυβέρνησης.

Η Ρώμη, που το περασμένο έτος ήρθε σε μετωπική σύγκρουση με τις Βρυξέλλες γύρω από τον προϋπολογισμό του 2019, αποφάσισε προ ολίγων ημερών να γίνει η πρώτη χώρα μέλος του G7 που θα συμμετάσκει στο αμφιλεγόμενο σχέδιο της Κίνας, το «Νέο Δρόμο του Μεταξίου». Πρόκειται για ένα δίκτυο έργων υποδομών σε 80 χώρες που επικρίνεται ότι παγιδεύει τις χώρες αποδέκτες των υποδομών σε κατάσταση υπερχρέωσης. Η ταραχή που προκάλεσε η απόφαση της έγινε, όμως, ακόμη μεγαλύτερη όταν είδαν το φως της δημοσιότητας οι συμφωνίες που ετοιμάζονται να υπογράψουν με την Κίνα κρατικοί φορείς και ιδιωτικές εταιρείες της Ιταλίας. Πρόκειται για 50 συμβόλαια, μνημόνια συνεργασίας και συμφωνίες που θα υπογραφούν στο τέλος της εβδομάδας, οπότε αναμένεται στη Ρώμη ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, με πολυάριθμη κινεζική αντιπροσωπεία. Όπως χαρακτηριστικά σχολιάζει η ιταλική εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας Corriere della Sera, «πρακτικά στην ολότητα του ο κρατικό μηχανισμός της Ιταλίας ετοιμάζεται να κλείσει συμφωνίες με την Κίνα».

Σε αυτές θα εμπλέκονται το ιταλικό Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Cdp) και η ιταλική εταιρεία υποδομών φυσικού αερίου la Snam, που ετοιμάζεται να υπογράψει μνημόνιο συνεργασίας με το ταμείο του Δρόμου του Μεταξίου για διεθνείς επενδύσεις. Θα συμμετέχουν, επίσης, η ιταλική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ε-

Οι λιμενικές αρχές της Γένοβας και της Τεργέστης θα υπογράψουν μνημόνια συνεργασίας με την China Communications Construction Company, τη σημαντικότερη κατασκευαστική του Δρόμου του Μεταξίου.

νέργειας Enel, η εταιρεία υποδομών και δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας Terna, η μεγαλύτερη εταιρεία ναυπηγείων της Ιταλίας, η Finantieri, καθώς και οι δύο μεγαλύτερες τράπεζες της γειτονικής χώρας οι Unicredit και Intesa Sanpaolo. Επίσης, θα συμμετάσχουν η βιομηχανία εξοπλισμού και υλικών μεταλλουργιών, η Danieli και ο πετρελαϊκός κολοσσός της Eni που αναμένεται να υπογράψει με την Τράπεζα της Κίνας συμφωνία συνεργασίας χρηματοδότησης, η ιταλική εταιρεία φυσικού αερίου Italgas, ενώ σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, οι λιμενικές αρχές της Γένοβας και της Τεργέστης θα υπογράψουν μνημόνια συνεργασίας με την China Communications Construction Company (CCCC), τη σημαντικότερη κατασκευαστική του Δρόμου του Μεταξίου. Και τέλος οι ιταλικοί σιδηρόδρομοι θα αναλάβουν να μεταφέρουν εμπορεύματα από το λιμάνι του Πειραιά μέχρι την καρδιά της Ευρώπης. Σύμφωνα, μάλιστα, με το Bloomberg που δεν κατονομάζει τις πηγές του, δύο ποδοσφαιρικές ομάδες από τη Βόρεια Ιταλία ενδέχεται να υπογράψουν συμφωνίες χορηγίας τους με κινεζικές εταιρείες. Επικαιροποιημένα, άλλωστε, τα σχετικά έγγραφα που διέρρευσαν, η βρετανική εφημερίδα Financial Times αναφέρει πως στο πλαίσιο

αυτής της εταιρικής σχέσης της με τη δεύτερη οικονομία στον κόσμο, η Ρώμη προβλέπει στον δανεισμό της από την κινεζική Ασιατική Τράπεζα Επενδύσεων σε Υποδομές (AIIB). Η βρετανική εφημερίδα σπεύδει, μάλιστα, να συμπιράνει πως η Ρώμη θα προσφύγει στην AIIB για να καθιστούσε τις Βρυξέλλες πως η κίνηση της συνάδει πλήρως με τους κανόνες της Ε.Ε. Όπως επισημαίνει, η AIIB είναι διεθνής και τηρεί διεθνείς κανόνες στις πιστώσεις που χορηγεί.

Αντίθετος ο Σαλβίνι

Ο γνωστός για το επιθετικό ταπεραμένο του από τις φραστικές επιθέσεις του προς τον πρόεδρο της Κομισιόν και την Ε.Ε., Ματέο Σαλβίνι, έχει εκφράσει απροκάλυπτα τη διαφωνία του με την έκταση και το βάθος της εταιρικής σχέσης που επιχειρεί η Ρώμη με το Πεκίνο. Ο επικεφαλής της Λέγκα και αντιπρόεδρος του κυβερνητικού συνασπισμού προειδοποίησε «ότι δεν πρέπει να επιτραπεί σε ξένες δυνάμεις να διεισδύσουν στην Ιταλία και να ελέγξουν την ιταλική οικονομία και πολιτική». Δόλωσε, βέβαια, υπέρμαχος της προσπάθειας να βρεθούν νέοι δίαυλοι για τις εξαγωγές των ιταλικών επιχειρήσεων, αλλά προσέθεσε

πως κάθε επένδυση και ιδιαιτέρως σε στρατηγικούς τομείς από τις υποδομές ως τις τηλεπικοινωνίες πρέπει να εξετάζεται «όχι μία αλλά 50 φορές». Ασκή, έτσι, πιέσεις στον έτερο αντιπρόεδρο της κυβερνήσεως και επικεφαλής του Κινήματος 5 Αστέρων, Λουίτζι ντι Μάιο, για να περιορίσει τον αριθμό αλλά και το εύρος των συμφωνιών. Εξάλλου, ένας εκ των υφυπουργών Εξωτερικών, ο Γκουλιέλμο Πικί, έγραψε με μήνυμά του στο Twitter ότι η κίνηση της Ιταλίας είναι βιαστική εφόσον δεν έχουν ακόμη εκτιμηθεί οι επιπτώσεις που μπορεί να έχει η πρόσβαση της Κίνας στα δίκτυα τηλεφωνίας πέμπτης γενιάς και στις υποδομές της Ιταλίας.

Επιχειρώντας να κατευνάει τα πνεύματα, ο πρωθυπουργός, Τζουζέπε Κόντε δήλωσε πως η Ρώμη πρόκειται να υπογράψει «ένα πλαίσιο συμφωνίας που δεν θα είναι δεσμευτικό, που δεν είναι μια διεθνής συμφωνία». Τόνισε μάλιστα πως από τις 13 χώρες που έχουν υπογράψει αντίστοιχα μνημόνια συνεργασίας με την Κίνα, «η Ιταλία είναι η μοναδική που επικαλείται και εφαρμόζει τις ευρωπαϊκές αρχές και τους ευρωπαϊκούς κανόνες». Προέβλεψε, μάλιστα, πως η χώρα θα χρησιμοποιήσει την προσέγγιση με την Κίνα «για να ενισχύσει τα εθνικά συμφέροντα». Εξέφρασε την εκτίμησή πως θα ήταν «εκκεντρικό» να μη συμμετάσχει η Ιταλία, καθώς ο Δρόμος του Μεταξίου ανοίγει ευκαιρίες για τις ιταλικές εξαγωγές και θα διευκολύνει τη Ρώμη να εξισορροπήσει το εμπορικό της ισοζύγιο με την Κίνα. Επιχειρώντας να ερμηνεύσει την επιλογή της Ιταλίας, η Αγκάθα Κρατζ, στέλεχος της Rhodium Group, δήλωσε στους Financial Times πως «οι νηγέτες της χώρας ελπίζουν ότι με την υπογραφή μνημονίου με την Κίνα η Ιταλία θα καταστεί πιο ορατή ως επενδυτικός προορισμός και θα είναι πιο ελκυστική για τους Κινέζους επενδυτές». Όπως επισημαίνει η βρετανική εφημερίδα, στη διάρκεια του περασμένου έτους μειώθηκαν κατά 40% τα κινεζικά κεφάλαια που τοποθετήθηκαν στην Ευρώπη, επειδή το Πεκίνο επέβαλε περιορισμούς στις εκροές κεφαλαίων. Αν, όμως, η Ρώμη έχει στενή σχέση συνεργασίας με το Πεκίνο, τότε θα εγκρίνονται ευκολότερα οι επενδύσεις στη χώρα.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ANALYST- ASSET MANAGER

Η εταιρεία Resolute Asset Management (Cyprus) LTD, με αριθμό μητρώου εργοδότη HE 330467, ζητά να προσλάβει προσοντούχο «ANALYST- ASSET MANAGER» με τα ακόλουθα προσόντα:

Απαιτούμενα προσόντα:

1. Αγγλική και Αραβική γλώσσα
2. Πτυχίο Πολιτικού Μηχανικού
3. Πτυχίο Project Management
4. Εμπειρία σε εργοτάξια κατά προτίμηση στη Μέση Ανατολή.
5. Δεξιότητες διαπραγματεύσεως.
6. COMPUTER SKILLS: Microsoft Office, Autocat, Photoshop

Καθήκοντα Θέσης:

1. REAL ESTATE αναλυτής με εμπειρία 3-4 χρόνια σε Project Management σε εργοτάξια στη Μέση Ανατολή, ώστε να βοηθήσει την εταιρεία στην επέκταση των εργασιών της προς τις χώρες της Μέσης Ανατολής.

Προσφέρεται μισθός ανάλογος της κλίμακας Α8 και άλλα ωφελήματα.

Οι ενδιαφερόμενοι να αποστέλλουν το CV τους στο Επ. Γραφείο Λευκωσίας, τηλ. 22403000 και Φαξ 22873170 με αντίγραφο στην εταιρεία. Στο βιογραφικό σημείωμα να σημειώνεται ο αριθμός μητρώου της εταιρείας.

18^η ΑΠΟΝΟΜΗ

Τράπεζα Κύπρου
MAN
OF THE YEAR

3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019
Royal Hall

Οι υποψηφιότητες

MANAGER

ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΟΛΕΜΙΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΛΟΧΩΡΙΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ – ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΡΑΚΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΑΘΛΗΤΗΣ

ΜΙΛΑΝ ΤΡΑΪΚΟΒΙΤΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΡΕΛΛΗΣ
ΜΑΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΝΤΙΔΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΡΙΚΩΜΙΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ

ΜΑΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΙΔΗΣ
ΑΝΤΗΣ ΣΚΟΡΔΗΣ
MICHAEL ANASTASSIADES
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ

ΕΙΔΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

LIFETIME ACHIEVEMENT
ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ
ΑΝΤΡΑΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΝΕΠΝΕΥΣΕ
ΕΛΛΗΝΑΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Επισκεφθείτε το www.kathimerini.com.cy και γνωρίστε τους υποψηφίους

Στηρίζουν

Ελεγκτές της διαδικασίας

Αυστηροποίηση κανόνων στην Ε.Ε. για τις κινεζικές επενδύσεις

Σκληραίνουν στάση οι Βρυξέλλες – «Στρατηγικός αντίπαλος» το Πεκίνο

Οι Βρυξέλλες σκληραίνουν τη στάση τους απέναντι στην Κίνα, καθώς όλο και περισσότερα κράτη-μέλη ανησυχούν για τη διείσδυση του Πεκίνου στην Ε.Ε. μέσω επενδύσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαρακτηρίζει την Κίνα ως «στρατηγικό αντίπαλο», απαιτεί ισότιμη πρόσβαση των ευρωπαϊκών εταιρειών στις κινεζικές αγορές και απειλεί με επιβολή αυστηρότερων κανόνων για κινεζικές επενδύσεις στην Ένωση.

Σε έκθεση που δημοσιεύθηκε την Τρίτη, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης της Ε.Ε. κάλεσαν την Κίνα να διακόψει την άδικη μεταχείριση ευρωπαϊκών εταιρειών, αλλά και επενδυτικές πρακτικές που απειλούν την οικονομία και το κράτος δικαίου των χωρών που τις υποδέχονται.

Οι Βρυξέλλες αναγνωρίζουν πως οι κινεζικές επενδύσεις έχουν συνεισφέρει στην οικονομική ανάπτυξη χωρών όπου γίνονται, ωστόσο κατηγορούν το Πεκίνο πως οι επενδύσεις του συχνά δεν λαμβάνουν υπόψη την «κοινωνική, οικονομική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα» στις χώρες όπου πραγματοποιούνται. Ουσιαστικά, οι Βρυξέλλες κατηγορούν το Πεκίνο (και προεξοφλούν τα κράτη-μέλη της Ε.Ε.) πως με την επενδυτική τακτική που ακολουθεί η Κίνα, αποκτάει

τον έλεγχο στρατηγικών πόρων, υπονομεύει το κράτος δικαίου, ενώ παράλληλα παρέχει χρηματοδότηση για τις επενδύσεις μέσω κινεζικών κρατικά ελεγχόμενων εταιρειών, γεγονός που το καθιστά ανταγωνιστικό μειονέκτημα για άλλες ξένες εταιρείες.

Ελλάδα

Κινεζικές εταιρείες έχουν επενδύσει σε σημαντικές ελληνικές εταιρείες τα τελευταία χρόνια, κυρίως στους κλάδους των μεταφορών και της ενέργειας. Η κινεζική εταιρεία Cosco έχει αποκτήσει το 51% των μετοχών του ΟΛΠ, ενώ έχει το δικαίωμα να αυτήσει το μερίδιό της μέχρι το 67%. Η κινεζική εταιρεία State Grid έχει αποκτήσει το 24% των μετοχών του ΑΔΜΗΕ, ενώ κινεζική εταιρεία έχει εκδώσει ενδιαφέρον, μαζί με τον όμιλο Κοπελούζου, για την παραχώρηση της σύμβασης εκμετάλλευσής της Εγνατίας Οδού.

Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερα κράτη-μέλη ανησυχούν με τη διείσδυση κινεζικών εταιρειών σε στρατηγικούς τομείς (κινεζικές εταιρείες έχουν αποκτήσει π.χ. το 10% των μετοχών της Daimler και της Deutsche Bank), ενώ πιο πρόσφατα έντονη ενόχληση σε Βρυξέλλες και σε Ουάσινγκτον προκάλεσε η απόφαση της Ιταλίας να γίνει η πρώτη χώρα

Κινεζικές εταιρείες έχουν επενδύσει σε σημαντικές ελληνικές εταιρείες τα τελευταία χρόνια, κυρίως στους κλάδους των μεταφορών και της ενέργειας. Η κινεζική Cosco έχει αποκτήσει το 51% των μετοχών του ΟΛΠ, ενώ έχει το δικαίωμα να αυτήσει το μερίδιό της μέχρι το 67%.

από την Ομάδα των 7 (G7) που λαμβάνει επίσημα μέρος στο επενδυτικό σχέδιο για τον νέο Δρόμο του Μεταξίου που προωθεί το Πεκίνο τα τελευταία χρόνια. Οι Βρυξέλλες καλούν την Κίνα να αποδεχθεί «πιο ισορροπημένη και αμοιβαία επωφέλη οικονομική σχέση», κατηγορώντας το Πεκίνο ότι περιορίζει την πρόσβαση ευρωπαϊκών εταιρειών στις κινεζικές αγορές για χάρη εθνικών πρωταθλητών και καλούν τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. να υιοθετήσουν αυστηρότερους κανόνες για ξένες επενδύσεις στην Ε.Ε., απηχώντας πρόσφατες προτάσεις του Βερολίνου. Παράλληλα, οι Βρυξέλλες προωθούν εκ νέου παλαιότερο

Διείσδυση και στην Ελλάδα από Cosco (ΟΛΠ) και State Grid (ΑΔΜΗΕ) – Έντονη ενδιαφέρον και για την Εγνατία Οδό.

σχέδιο για αποκλεισμό από την ευρωπαϊκή αγορά δημοσίων συμβάσεων όσον εταιρειών εδρεύουν σε χώρες που μεροληπτούν κατά ευρωπαϊκών προμηθευτών.

Ο «νέος δρόμος» της Ιταλίας

Η ιταλική κυβέρνηση θα προστα-

τεύσει στρατηγικές σημασίας υποδομές, όπως οι τηλεπικοινωνίες, και θα αποτρέψει τη μεταφορά κρίσιμων τεχνολογίας σε κινεζικές εταιρείες, διαβεβαίωσε χθες ο Ιταλός πρωθυπουργός Τζουζέπε Κόντε σε συνέντευξη που παραχώρησε στην Corriere della Sera. Η Ιταλία θα γίνει τον Απρίλιο η πρώτη χώρα του G7 που θα υπογράψει μνημόνιο συναντίληψης με την Κίνα για να ενταχθεί στο επενδυτικό σχέδιο του νέου Δρόμου του Μεταξίου με στόχο να αποκτήσουν οι ιταλικές εξαγωγικές επιχειρήσεις ευνοϊκότερη πρόσβαση στις κινεζικές αγορές.

Η κυβέρνηση εξετάζει μηχανισμούς ώστε να παρακολουθεί την εφαρμογή

εμπορικών συμφωνιών που θα υπογραφούν με κινεζικές εταιρείες, όπως και άλλα μέτρα προκειμένου να προστατευτεί «στρατηγικές δραστηριότητες και το εθνικό συμφέρον», είπε χθες ο Κόντε.

Σε δηλώσεις του προς την ίδια εφημερίδα, ο Γκάρετ Μάρκισ, εκπρόσωπος Τύπου της ομάδας συμβούλων εθνικής ασφαλείας του Λευκού Οίκου, προειδοποίησε πως η συμφωνία με την Κίνα αποτελεί «εθνική απειλή». Κατά την Corriere οι ΗΠΑ θα σταματήσουν να στέλνουν ευαίσθητο υλικό στα λιμάνια της Γένοβας και της Τεργέστης εάν αποκτήσει πρόσβαση σε αυτά η Κίνα.

Κόβει ταχύτητα η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία

Μείωση πωλήσεων λόγω εμπορικού πολέμου και Brexit

Με τη μεγαλύτερη κρίση των τελευταίων δεκαετιών είναι αντιμετώπιση η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία. Σύμφωνα με εκτενές δημοσίευμα της Global Handelsblatt, οι αυτοκινητοβιομηχανίες της Γερμανίας θα πρέπει να ξεπεράσουν μια σειρά εμποδίων στην παγκόσμια οικονομία. Η επιβράδυνση της κινεζικής ανάπτυξης, η πολιτική προστατευτισμού που εφαρμόζουν οι ΗΠΑ εις βάρος των εμπορικών εταίρων τους, το Brexit και ο σκληρός ανταγωνισμός για τα ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα είναι κάποιοι από τους παράγοντες που δημιουργούν ένα εξαιρετικά σύνθετο περιβάλλον για τον κλάδο αυτοκινητοβιομηχανιών της Γερμανίας. Οικονομικοί αναλυτές προβληματίζονται για τις επιπτώσεις στην οικονομία της χώρας από την αποδυνάμωση κάποιων εκ των δυναμικότερων «παικτών» της.

Πτώση πωλήσεων

Οι συνθήκες άρχισαν να επιδεινώνονται το β' εξάμηνο του 2018 λόγω της αισθητής πτώσης των πωλήσεων. Η Daimler ανήγγειλε μείωση των μερισμάτων, η BMW αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις κερδοφορίας για πρώτη φορά έπειτα από χρόνια, η Audi μειώνει την παραγωγή της και δρομολογεί την απόλυση του 10% από το διοικητικό προσωπικό της, παρατηρεί η Global Handelsblatt.

Ο προστατευτισμός στο παγκόσμιο εμπόριο αντιπροσωπεύει τον μεγαλύτερο κίνδυνο. Τις προηγούμενες δεκαετίες, οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες ανέπτυξαν ένα διεθνές δίκτυο παραγωγής και πωλήσεων. Η

Η ανάπτυξη ηλεκτροκίνητων και αυτόνομων αυτοκινήτων από τη γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία απαιτεί επενδύσεις της τάξης των 100 δισ. δολαρίων.

BMW διαθέτει πάνω από 30 εργοστάσια σε τέσσερις ηπείρους, διπλασιάζοντας τα έσοδά της μέσα στην τελευταία δεκαετία. Μετά την άφιξη του Ντόναλντ Τραμπ στον Λευκό Οίκο προκλήθηκαν αναταράξεις στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Ο κ. Τραμπ δεν ματαίωσε μόνο διαπραγματεύσεις για νέες συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου. Κήρυξε εμπορικό πόλεμο εναντίον της Κίνας και της Ευρώπης. Μόνο η απόφαση της Κίνας να φορολογήσει με συντελεστή 40% τις εισαγωγές αυτοκινήτων από τις ΗΠΑ –ως αντίποινα σε δασμούς της κυβέρνησης Τραμπ– έχει κοστίσει 300 εκατ. ευρώ στην BMW. Επιπροσθέτως, ο κ. Τραμπ έχει προθεσμία 90 ημερών για να αποφασίσει εάν θα αυξήσει τους δασμούς στις αμερικανικές εισαγωγές αυτοκινήτων, από το υπάρχον 2,5% στο 25%. Οι οικονομικές επιπτώσεις στις γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες μπορεί να φθάσουν τα δισεκατομμύρια δολάρια εάν ο Λευκός Οίκος υλοποιήσει τις απειλές του, σύμφωνα με την Global Handelsblatt.

Ακόμη ένα επιφοβο σενάριο είναι το σκληρό Brexit. Η Βρετανία, που

είναι η τέταρτη μεγαλύτερη αγορά για τη γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία, κινδυνεύει να βρεθεί εκτός τελωνειακής ένωσης και κοινής ευρωπαϊκής αγοράς από τη μια στιγμή στην άλλη. Εκτός της αύξησης του κόστους αυτοκινήτων, θα τεθεί υπό αμφισβήτηση το μέλλον επενδύσεων στη χώρα. Η BMW, παραδείγματος χάριν, κατέχει τις μάρκες αυτοκινήτων Mini και Rolls Royce.

Αισθητό είναι ήδη το πλήγμα από την επιβράδυνση της κινεζικής οικονομίας. Οι πωλήσεις αυτοκινήτων στη δεύτερη ισχυρότερη οικονομία του κόσμου μειώθηκαν πέρσοι κατά 2,8%. Ο διευθύνων σύμβουλος της VW Χέρμπερτ Ντιες δεν ήταν υπερβολικός όταν δήλωσε πρόσφατα πως «η τύχη της Volkswagen Group εξαρτάται από την Κίνα», αναφέρει η Global Handelsblatt. Γι' αυτό και η VW περιορίζει την έκθεσή της στην Κίνα.

Τέλος, η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία έχει μείνει πίσω στην ανάπτυξη ηλεκτροκίνητων και αυτόνομων αυτοκινήτων. Ειδήμονες της αγοράς υποστηρίζουν πως η Tesla προηγείται δύο με τρία χρόνια από τις ανταγωνίστριες της στη Γερμανία σε ό,τι αφορά τη μαζική παραγωγή ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων. Το πρώτο ηλεκτροκίνητο αυτοκίνητο της Mercedes δεν αναμένεται να κυκλοφορήσει νωρίτερα από τα τέλη του 2021. Το ηλεκτροκίνητο i4 sedan της BMW δεν θα μπει στην παραγωγή νωρίτερα από το 2021. Μάλιστα, ο κ. Ντιες εκτιμά πως η ανάπτυξη ηλεκτροκίνητων και αυτόνομων αυτοκινήτων από τη γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία απαιτεί επενδύσεις της τάξεως των 100 δισ. δολαρίων.

Οι συνθήκες άρχισαν να επιδεινώνονται αισθητά για τις γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες το β' εξάμηνο του 2018 λόγω της πτώσης των πωλήσεων. Η Daimler ανήγγειλε μείωση των μερισμάτων, η BMW αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις κερδοφορίας για πρώτη φορά ύστερα από χρόνια, η Audi μειώνει την παραγωγή της και δρομολογεί την απόλυση του 10% από το διοικητικό προσωπικό της.

Υπόλογη για την πολύ μεγάλη μείωση δημόσιου χρέους η σουηδική κυβέρνηση

Αν και οι περισσότερες χώρες του κόσμου ταλανίζονται εξαιτίας του δημοσιονομικού τους ελλείμματος και του υψηλού τους χρέους, η Σουηδία βρίσκεται ακριβώς στον αντίποδα. Επί σειράν ετών ο προϋπολογισμός της εμφανίζει πλεόνασμα, ενώ και το χρέος της θα υποχωρήσει κάτω του ορίου του 35% επί του ΑΕΠ φέτος, ενώ για το 2021 αναμένεται να υποχωρήσει κάτω από το 30% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τα ισχύοντα στη Σουηδία, η οποία διέπεται από κλίση άνω των 5 ποσοστιαίων μονάδων από το 35% του ΑΕΠ θα πρέπει να επεξηγηθεί επαρκώς από τους κυβερνώντες – με την προοπτική του χρέους κάτω του 30% η κυβέρνηση θα φαίνεται πως αθετεί τις δικές της δεσμεύσεις. Ειδικότερα, η κυβέρνηση θα ερωτηθεί από τα μέλη του σουηδικού Κοινοβουλίου

Η χώρα έχει ανάγκη για επενδύσεις σε υποδομές από την υγεία ως την φύλαξη παιδιών.

για ποιον λόγο δεν αποφασίζει να αυξήσει τις δημόσιες δαπάνες προς όφελος πολιτών και επιχειρήσεων.

Ο οικονομολόγος της σουηδικής τράπεζας Swedbank, Αντρέας Βάλστρομ, επί μακρόν θιασώτης της αύξησης των κρατικών δαπανών, σε σχόλιο του στο Twitter αναφέρει τα εξής: «Η κυβέρνηση θα κληθεί να δώσει εξηγήσεις στη Βουλή γιατί δεν δαπανά αρκετά, προτείνοντας και μία εναλλακτική λύση». Οι Σοσιαλδημοκράτες ασκούν την

Η Κεντρική Τράπεζα της Σουηδίας είχε λάβει πρωτοφανή μέτρα στήριξης της οικονομίας, ειδικά μετά το ξέσπασμα της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, με στόχο να αναθερμάνει τον πληθωρισμό.

εξουσία αρκετά χρόνια, ακολουθώντας μία αυστηρή νομισματική πολιτική ανεξαρτήτως του ότι η ανεργία παραμένει σε υψηλά επίπεδα και δεν εκδηλώνονται παρά περιορισμένες πληθωριστικές πιέσεις. Εκ παραλλήλου, η Κεντρική Τράπεζα της Σουηδίας είχε λάβει πρωτοφανή μέτρα στήριξης της οικονομίας, ειδικά μετά το ξέσπασμα της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης. Στόχος της είναι να αναθερμάνει τον πληθωρισμό. Πάντως, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά σε σχετικό του δημοσίευμα το Bloomberg, ο Αντρέας Βάλστρομ είναι πολύ πιθανόν να απογοητευθεί.

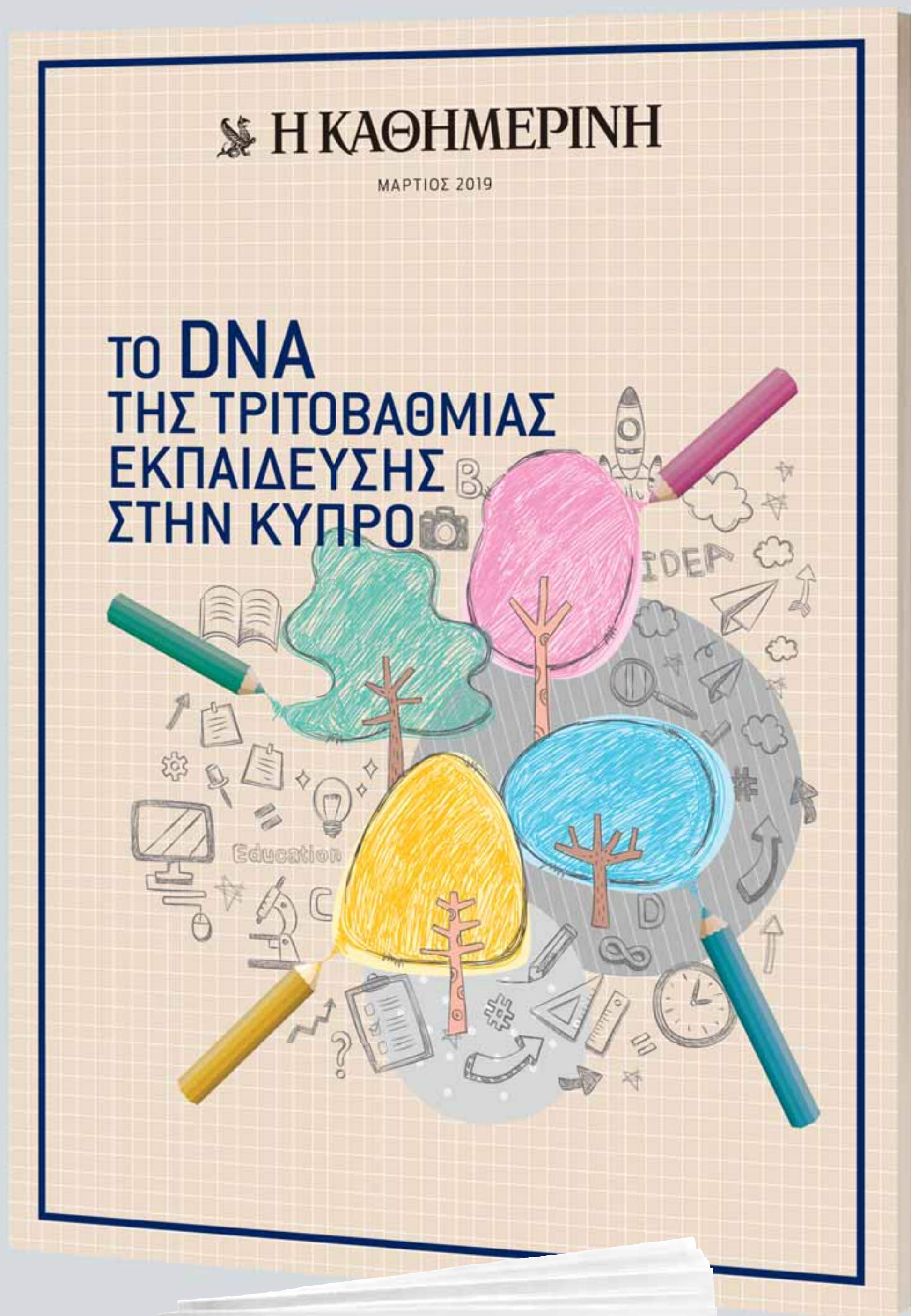
Σε πρόσφατη συνέντευξή της η υπουργός Οικονομικών της Σουηδίας, Μαγκντάλενα Αντερσον διημήνυσε πως δεν προτίθεται να προχωρήσει σε μεγάλες δαπάνες. Πολλοί οικονομολόγοι

διερωτώνται γιατί υπάρχει αυτή η στάση της κυβέρνησης, η οποία ούτε δαπανά ούτε δανείζεται. Κι όμως η χώρα έχει ανάγκη για επενδύσεις σε υποδομές από την υγεία, τη φύλαξη παιδιών και τη φροντίδα ηλικιωμένων έως τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τα επιδόματα. Τα δε επιτόκια βρίσκονται σε χαμηλότατα επίπεδα, κάτω από το μηδέν. Σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της αρμόδιας Αρχής Δημοσιονομικής Διαχείρισης της Σουηδίας, το δημοσιονομικό πλεόνασμα της Σουηδίας το 2019 και το 2020 θα περικοπεί στο 0,2% και στο 0,6% αντίστοιχως, εξαιτίας μειώσεων στη φορολογία και ορισμένων αυξημένων δαπανών – οι προηγούμενες προβλέψεις ήθελαν τα πλεονάσματα στο 0,3% και στο 0,8% το 2019 και το 2020.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Επιμέλεια

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΜΑΡΤΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»
ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ 3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ»

Το «οπλοστάσιο» του Πεκίνου για την ενίσχυση της οικονομίας

Κινδύνους βλέπουν οικονομικοί αναλυτές στα σχέδια της Κίνας

Στη βοήθεια της νομισματικής πολιτικής, αλλά και σε πολλά άλλα μέτρα ετοιμάζεται να καταφύγει η Κίνα για να ενισχύσει εκ νέου τον δανεισμό, να μειώσει το κόστος χρηματοδότησης των μικρών επιχειρήσεων και να στηρίξει την οικονομία της. Χρησιμοποιώντας το οπλοστάσιό του, το Πεκίνο προσπαθεί να επιτύχει τον στόχο της ανάπτυξης 6,0% έως 6,5% που έχει θέσει για το τρέχον έτος και να αποφυγή την εκτίναξη της ανεργίας. Και αυτό γιατί η κινεζική οικονομία επιβραδύνεται, και το 2018 το κινεζικό ΑΕΠ αυξήθηκε μόλις κατά 6,6%, σημειώνοντας τον χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης των τελευταίων 28 ετών. Οικονομικοί αναλυτές διαβλέπουν, πάντως, κινδύνους σχεδόν σε όλα τα βήματα που εξετάζει το Πεκίνο. Στα σχέδια της κυβέρνησης του αναφέρθηκε χθες ο Κινέζος πρωθυπουργός Λι Κετσιάνγκ, υποσχόμενος πως η ηγεσία της χώρας θα κόψει «ακόμη και τις σάρκες της» για να χρηματοδοτήσει τις φοροπαλαγές που σχεδιάζει.

Σε συνέντευξη Τύπου που παραχώρησε μετά την ολοκλήρωση της

ετήσιας ολομέλειας του κινεζικού Κογκρέσου, ο κ. Λι παραδέχθηκε πως η δεύτερη οικονομία στον κόσμο «αντιμετωπίζει πολλούς παράγοντες αβεβαιότητας φέτος και πρέπει να προετοιμαστεί περισσότερο». Προσέθεσε, όμως, ότι το Πεκίνο έχει περιθώρια ελιγμών για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα και μπορεί να χαλαρώσει περαιτέρω το ύψος των αποθεματικών που οφείλουν να διατηρούν οι τράπεζες, καθώς και τα επίπεδα των επιτοκίων. Η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας έχει ήδη μειώσει το ύψος των αποθεματικών των τραπεζών τρεις φορές στη διάρκεια του περασμένου έτους, ενώ με την τελευταία μείωση τον Ιανουάριο απελευθέρωσε στο χρηματοπιστωτικό σύστημα 1,5 τρις. γουάν, ποσό αντίστοιχο των 223,23 δισ. δολαρίων. Παράγοντες της κινεζικής αγοράς θεωρούν, πάντως, βέβαιη μία ακόμη μείωση του ύψους των υποχρεωτικών αποθεματικών. Παράλληλα, ο Κινέζος πρωθυπουργός τόνισε πως η κυβέρνηση θα μεριμνήσει με τα κατάλληλα μέτρα για να μειωθεί κατά μία εκατοστιαία μονάδα φέτος το κόστος χρηματο-

Με τις εξγγελίες του, ο Κινέζος πρωθυπουργός Λι Κετσιάνγκ έδωσε έμφαση στην αποφασιστικότητα του Πεκίνου να αποτρέψει την αλματώδη αύξηση της ανεργίας.

Ο Κινέζος πρωθυπουργός υποσχέθηκε πως η ηγεσία θα κόψει «ακόμη και τις σάρκες της» για να χρηματοδοτήσει τις φοροπαλαγές.

δότησης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Όπως, πάντως, επισημαίνουν οικονομικοί αναλυτές, μειώνοντας περαιτέρω το κόστος δανεισμού, η Κίνα διακινδυνεύει νέα εκτίναξη του χρέους και της κερδοσκοπίας, ανόλογη εκείνης που αντιμετώπισε μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση της

διετίας 2008-2009. Ο κ. Λι τόνισε, επίσης, πως το Πεκίνο θα ενισχύσει τα ταμεία του κράτους αντλώντας μεγαλύτερο μέρος από τα κέρδη ορισμένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και κρατικών επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα θα μειώσει ορισμένες δαπάνες. Θα μπορέσει, έτσι, να καλύψει το κόστος των φοροπαλαγών που θα τεθούν σε ισχύ την 1η Απριλίου. Πρόκειται για μείωση του ΦΠΑ στον μεταποιητικό τομέα από το 16%, που ισχύει έως τώρα, στο 13%. Το μέτρο έχει ανακοινωθεί από τις 5 Μαρτίου, όπως και η μείωση του ΦΠΑ από το 10% στο 9% για τους τομείς των μεταφορών και των κατασκευαστικών. Από 1ης Μαΐου, άλλωστε, θα μειωθούν και οι εισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων.

Βασική προτεραιότητα

Εξαγγέλλοντας μέτρα για την τόνωση της οικονομίας, ο Κινέζος πρωθυπουργός Λι Κετσιάνγκ έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην αποφασιστικότητα του Πεκίνου να αποτρέψει την εκτίναξη της ανεργίας. Όπως υπογράμμισε, το Πεκίνο δεν θα επιτρέψει περαιτέρω επιβράδυνση της οικονομίας, «που σημαίνει πως δεν θα επιτρέψει μαζικές απολύσεις».

Προσέθεσε, μάλιστα, πως θα ενισχυθούν όλες επιχειρήσεις δημιουργήσουν τις περισσότερες θέσεις εργασίας. Είναι ήδη ορατός ο κίνδυνος σημαντικής αύξησης της ανεργίας, που τον Φεβρουάριο έφτασε το 5,3% από το 4,9% του Δεκεμβρίου, καθώς οι εξαγωγικές επιχειρήσεις περιορίζουν το προσωπικό τους εν μέσω μειώ-

μένων ζήτησης. Σύμφωνα με ανεξάρτητη έρευνα που διεξήγαγε μεταξύ 1.500 κινεζικών επιχειρήσεων η γαλλική ασφαλιστική εμπορικών συναλλαγών Coface, σε ποσοστό 62% οι κινεζικές επιχειρήσεις παραποιούνται ότι πληρώνονται με μεγάλες καθυστερήσεις για αγαθά και υπηρεσίες που έχουν παραδώσει.

Παράλληλα, εκφορώνουν απαισιοδοξία για την οικονομία της Κίνας, με το 59% των ερωτηθέντων να χαρακτηρίζει απόλυτη μια βελτίωση της οικονομικής ανάπτυξης εντός του έτους. Είναι η πρώτη φορά που οι κινεζικές επιχειρήσεις εκφράζουν τέτοια απαισιοδοξία από το 2003, οπότε άρχισαν αυτές οι έρευνες.

REUTERS

«Η στήριξη μέσω νομισματικής πολιτικής έχει όρια»

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα πρέπει να εξετάσει εκ νέου το πλαίσιο άσκησης της νομισματικής της πολιτικής μετά την αποτυχία της να αυξήσει τον πληθωρισμό κοντά στο 2% παρά τη λήψη σημαντικών μέτρων ενίσχυσης της οικονομίας, δήλωσε ο Ολίβερ Ρέν, κεντρικός τραπεζίτης της Φινλανδίας. Τις τελευταίες εβδομάδες, όλο και περισσότεροι κεντρικοί τραπεζίτες της Ευρώζωνης, περιλαμβανομένων αρκετών «γερακών», ζητούν από τις κυβερνήσεις να διδραμοποιήσουν τον ρόλο που τους αναλογεί ώστε να αντιμετωπίσουν την επιβράδυνση της οικονομίας της Ευρώζωνης διότι η ΕΚΤ έχει εξαντλήσει τα όρια της νομισματικής πολιτικής.

Θεμελιώδεις σχέσεις της οικονομίας έχουν αλλάξει μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση με αποτέλεσμα να έχει περιοριστεί η δυνατότητα της ΕΚΤ να διαμορφώνει το επίπεδο του πληθωρισμού και ενδεχομένως να έχει πληγεί η αξιοπιστία της, είπε χθες ο Ολίβερ Ρέν. «Η αλληλεξάρτηση μεταξύ της οικονομικής δραστηριότητας και των πληθωριστικών πιέσεων φαίνεται πως έχει εξασθενήσει τα τελευταία χρόνια. Αν αποδειχθεί πως αυτό το φαινόμενο

Ο Ολίβερ Ρέν εκτίμησε ότι τα επιτόκια δανεισμού της ΕΚΤ ενδέχεται να παραμείνουν σε χαμηλό επίπεδο για μεγαλύτερο από το αναμενόμενο διάστημα.

έχει διάρκεια, θα σημαίνει πως η νομισματική πολιτική επηρεάζει λιγότερο τον πληθωρισμό μέσω της συνολικής ζήτησης». Ο Ρέν παρατήρησε πως παρά το γεγονός ότι η ΕΚΤ χρησιμοποιεί τα λεγόμενα «αντισυμβατικά» μέτρα νομισματικής πολιτικής, όπως τα αρνητικά επιτόκια δανεισμού για τράπεζες και την αγορά ομολόγων συνολικής αξίας 2,6 τρις. ευρώ μεταξύ 2015 και 2018, απέτυχε να επαναφέρει τον πληθωρισμό της Ευρώζωνης κοντά στον στόχο του

2%. Από την άλλη πλευρά, η κεντρική τράπεζα της Ευρώζωνης υποστηρίζει σταθερά πως τα αντισυμβατικά μέτρα της ενίσχυσαν την απασχόληση στην Ευρώζωνη κατά 7 εκατομμύρια θέσεις εργασίας από το 2015 και μετά, και πως τα αρνητικά επιτόκια δανεισμού και η παροχή φθηνών μακροπρόθεσμων δανείων προς τις τράπεζες ενίσχυσαν σημαντικά τον δανεισμό προς επιχειρήσεις και προς τράπεζες. Τον Μάρτιο, η ίδια η ΕΚΤ αναθεώρησε προς το χειρότερο την πρόβλεψη για

«Η ΕΚΤ δεν κατάφερε να αυξήσει τον πληθωρισμό κοντά στο 2% παρά τη λήψη σημαντικών μέτρων».

τον πληθωρισμό, θεωρώντας πως θα διαμορφωθεί στο 1,2% το 2019, στο 1,5% το 2020 και στο 1,6% το 2021. Τώρα η ΕΚΤ διαμνύει πως έχει σχεδόν εξαντλήσει το οπλοστάσιό της, ενώ το βασικό της επιτόκιο εξακολουθεί να βρίσκεται στο 0% και το επιτόκιο δανεισμού για τράπεζες στο -0,4%. Ο Ρέν υποστήριξε χθες πως τα επιτόκια δανεισμού της ΕΚΤ ενδέχεται να παραμείνουν σε χαμηλό επίπεδο για μεγαλύτερο από το αναμενόμενο διάστημα, περιορίζοντας το περιθώριο κινήσεων της ΕΚΤ και αναγκάζοντάς τη να καταφεύγει σε «αντισυμβατικά» μέτρα νομισματικής πολιτικής. Το 60% των οικονομολόγων που πήραν μέρος σε πρόσφατη έρευνα του Reuters εκτίμησε πως η ΕΚΤ δεν θα καταφέρει να αυξήσει τα επιτόκια δανεισμού προτού εκδηλωθεί η επόμενη περίοδος ύφεσης στην Ευρώζωνη.

Μείωση της βιομηχανικής παραγωγής στις ΗΠΑ

Πολυπλασιάζονται τα στοιχεία που δείχνουν πως η αμερικανική οικονομία επιβραδύνεται από το πρώτο τρίμηνο του 2019. Η βιομηχανική παραγωγή συρρικνώθηκε τον Φεβρουάριο για δεύτερο συναπτό μήνα, ενώ οι πωλήσεις νέων κατοικιών μειώθηκαν και αυτές σημαντικά τον Ιανουάριο. Είχαν προηγηθεί τις τελευταίες ημέρες απογοητευτικά στοιχεία για τις λιανικές πωλήσεις και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ ανακοίνωσε χθες πως η βιομηχανική παραγωγή συρρικνώθηκε κατά 0,4% τον Φεβρουάριο, σε μηνιαία βάση, κυρίως εξαιτίας της πτώσης της παραγωγής αυτοκινήτων, επίπλων και μηχανολογικού υλικού. Τον Ιανουάριο η αμερικανική βιομηχανική παραγωγή είχε συρρικνω-

θεί κατά 0,5%. Η βιομηχανική παραγωγή, η οποία συνευφέρει περίπου το 12% του αμερικανικού ΑΕΠ, υποχώρησε καθώς μενώνονται οι επενδύσεις που είχαν ενισχυθεί παροδικά το 2018, χάρη στη μείωση του συντελεστή φορολογίας επιχειρήσεων που είχε αποφασίσει η κυβέρνηση Τραμπ στα τέλη του 2017.

Ωστόσο, η αμερικανική βιομηχανία έχει πληγεί και από τον εμπορικό πόλεμο που έχει κηρύξει ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ στην Κίνα, αυξάνοντας στο 25% τους δασμούς που επιβάλλουν οι ΗΠΑ σε εισαγωγές από την Κίνα ύψους 250 δισ. δολαρίων τον χρόνο. Αρνητική επίδραση στην παραγωγή έχει επίσης η ενίσχυση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δολαρίου, όπως και η επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της παγκό-

σμιας οικονομίας. Παράλληλα, ο αριθμός των Αμερικανών που κατέθεσαν αίτηση για επίδομα ανεργίας αυξήθηκε την περασμένη εβδομάδα κατά 6.000 στις 229.000, ένδειξη επιβράδυνσης της αγοράς εργασίας. Την περασμένη εβδομάδα, η αμερικανική κυβέρνηση είχε ανακοινώσει πως τον Φεβρουάριο είχαν δημιουργηθεί μόλις 20.000 νέες θέσεις εργασίας. Δυσοίωνη παραμένει η κατάσταση και στην αμερικανική αγορά ακινήτων, με τις πωλήσεις νέων κατοικιών να υποχωρούν τον Φεβρουάριο κατά 6,9%.

Είχαν υποχωρήσει κατά 4,1% τον Ιανουάριο. Η επενδυτική τράπεζα Goldman Sachs προβλέπει πως το πρώτο τρίμηνο του 2019 ο ρυθμός ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας θα επιβραδυνθεί στο 0,6% σε

ετήσια βάση, από ρυθμό 2,6% που είχε καταγράψει το τέταρτο τρίμηνο του 2018. Τον Οκτώβριο, η αμερικανική τράπεζα JPMorgan είχε προβλέψει πως οι πιθανότητες για εκδήλωση ύφεσης στις ΗΠΑ το 2019 ανέρχονται σε 28% και αυξάνονται στο 60% για το 2020. Για το 2021 οι πιθανότητες αυξάνονται στο 80%. Τον Φεβρουάριο έρευνα της αμερικανικής ένωσης για την οικονομία της επιχειρηματικότητας (National Association of Business Economics - NABE) είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι ΗΠΑ θα έχουν εισέλθει σε ύφεση το αργότερο μέχρι τα τέλη του 2021. Το 41% των οικονομολόγων που πήραν μέρος στην έρευνα διαβλέπει ότι η συρρικνωση της ανάπτυξης στην ισχυρότερη οικονομία του κόσμου θα σημειωθεί το 2020.

Στο 13,5% αυξήθηκε η ανεργία στην Τουρκία

Στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων εννέα ετών εκτινάχθηκε ο δείκτης της ανεργίας στην Τουρκία, στο 13,5%, την περίοδο Νοεμβρίου 2018 - Ιανουαρίου 2019, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του τουρκικού ινστιτούτου στατιστικής. Και αυτή η εξέλιξη, όπως επισημαίνει το Reuters, είναι ακόμη ένα σημάδι από τις επιπτώσεις της κρίσης του 2018, που κατακρήμισε την αξία της τουρκικής λίρας σχεδόν 30% ως προς το δολάριο. Το διάστημα Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου 2018 η οικονομία της χώρας συρρικνώθηκε 3%. Πρόκειται για τη χειρότερη επίδοση της οικονομίας μέσα στα σχεδόν δέκα τελευταία χρόνια.

Την τελευταία τριμηνία του 2018 η ανεργία διαμορφώθηκε στο 12,3%. Την περίοδο Νοεμβρίου 2018 - Ιανουαρίου 2019 εκτός παραγωγικής διαδικασίας βρίσκονταν 4,3 εκατ. άνθρωποι, δηλαδή ένα εκατομμύριο περισσότεροι από το ίδιο διάστημα προ ενός έτους. Τότε ο δείκτης της ανεργίας είχε διαμορφωθεί στο 12,7%.

Τον Φεβρουάριο, η κυβέρνηση και η Ένωση Εμπροσθεν στην Τουρκία, που αντιστάθμισε τον πληθωρισμό με την αναθεώρηση της απασχόλησης. Σύμφωνα με τις εξαγγελίες τους, το πρόγραμμα έχει στόχο να προσφέρει δουλειά σε 2,5 εκατ. ανθρώπους. Από μέρους της κεντρικής τράπεζας της χώρας δήλωσε χθες ότι θα συνεχίσει να κάνει χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων ώστε να επιτύχει σταθερότητα στις τιμές. Μιλώντας στην ετήσια συνδιάσκεψη της τραπεζας, ο διοικητής της, Μουράτ Τσιτίνκαγια, επισήμανε ότι ο δείκτης του πληθωρισμού δείχνει να είναι πιοτέρος τους τελευταίους μήνες, ενώ είναι εμφανέστερη η βελτίωση στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της Τουρκίας, Ταγίπ Ερντογάν, και τον υπουργό Οικονομικών και γαμπρό του Μπέρταλ Αλμπαϊράκ η χώρα έχει αρφήσει πίσω τις τις ημέρες των σοβαρότατων οικονομικών της προβλημάτων.

Υψηλότερη των εκτιμήσεων η βιομηχανική παραγωγή

Λιγότερο απ' όσο φοβούνταν πολιτικοί και επενδυτές συρρικνώθηκε η βιομηχανική παραγωγή στην Ευρώζωνη τον Ιανουάριο, εξέλιξη που δείχνει πως η οικονομία ενδεχομένως να σταθεροποιηθεί μετά την επιβράδυνση το δεύτερο εξάμηνο του 2018. Ωστόσο, παράγοντες όπως το Brexit, ο εμπορικός πόλεμος ΗΠΑ - Κίνας και η επιβράδυνση της οικονομίας της τελευταίας εξακολουθούν να απειλούν την εξαρτώμενη σε μεγάλο βαθμό από τις εξαγωγές οικονομία της Ευρώζωνης. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία, η βιομηχανική παραγωγή στις χώρες της Ευρώζωνης αυξήθηκε τον Ιανουάριο κατά 1,4% σε μηνιαίο επίπεδο, αν και υποχώρησε κατά 1,1% σε ετήσια βάση. Οικονομολόγοι που είχαν πάρει μέρος σε έρευνα του Reuters είχαν προβλέψει μηνιαία αύξηση κατά 1% και ετήσια συρρικνωση κατά 2,1%. Η ανάκαμψη του Ιανουαρίου επιτεύχθηκε κατά κύριο λόγο

χάρη στην αύξηση της παραγωγής ενέργειας κατά 2,4% σε μηνιαία βάση και κατά 4% σε ετήσια βάση, που αντιστάθμισε την ασθενέστερη επίδοση στην παραγωγή ενδιάμεσων και κεφαλαιουχικών αγαθών. Παράλληλα, η ανάκαμψη της βιομηχανικής παραγωγής στη Γαλλία και στην Ιταλία, δεύτερη και τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώζωνης, αντιστάθμισε τη μείωση της βιομηχανικής παραγωγής στη Γερμανία κατά 0,9% σε μηνιαία βάση. Σύμφωνα με τη Eurostat, η βιομηχανική παραγωγή στη Γαλλία αυξήθηκε σε μηνιαία βάση κατά 1,3% και στην Ιταλία κατά 1,7%. Αντιθέτως, η Eurostat εκτίμησε πως η μείωση της βιομηχανικής παραγωγής στη Γερμανία ήταν μεγαλύτερη από το 0,8%, που είχε ανακοινώσει η Γενερά της γερμανικής στατιστικής υπηρεσίας. Η γερμανική οικονομία είχε συρρικνωθεί κατά 0,2% το τρίτο τρίμηνο και είχε μείνει στάσιμη το τέταρτο τρίμηνο.

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Λεωφόρος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Πυρά κατά της τροπολογίας

Για «εκλογομαγειρέματα» της κυβέρνησης έκανε λόγο η Ν.Δ. στη Βουλή

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ

Η κυβερνητική επιλογή να «ρυθμίσει» εκλογικά ζητήματα ελάχιστα πριν από τις κάλπες για την Αυτοδιοίκηση και την Ευρωβουλή, και ειδικότερα αφενός να σχεδιάσει «κατάτμηση» της διαδικασίας με «διπλά» τμήματα και αφετέρου να επαναφέρει ως συμβατή τη βουλευτική ιδιότητα με εκείνη του υποψήφιου ευρωβουλευτή, ανέβασε εκ νέου την ένταση χθες στην Ολομέλεια της Βουλής, με αφορμή την προώθηση προς ψήφιση σχετικής τροπολογίας στο πλαίσιο της έγκρισης νομοσχεδίου του υπουργείου Εσωτερικών. Κατόπιν αιτήματος της ΔΗΣΥ, η τροπολογία θα τεθεί σήμερα νωρίς το απόγευμα προς ψήφιση σε ονομαστική ψηφοφορία.

Όσον αφορά τη θεσμοθέτηση της δυνατότητας διεξαγωγής των «τετραπλών» εκλογών (ευρωεκλογές, περιφερειακές, δημοτικές και τοπικά συμβούλια) σε χωριστά εκλογικά τμήματα και με δύο κάλπες σε κάθε ένα εξ αυτών, ο εισηγητής της Ν.Δ. Μάκης Βορίδης έκανε λόγο για «εκλογομαγειρέματα» εκ μέρους της κυβέρνησης, με στόχο να μην επιβαρυνθεί περαιτέρω για τον ΣΥΡΙΖΑ το αρνητικό κλίμα: «Ανπουκείτε για την εκλογική συντριβή σας στον πρώτο γύρο των αυτοδιοικητικών εκλογών και επειδή δεν θέλετε να πάτε στις ευρωεκλογές έχοντας συντριβεί στις αυτοδιοικητικές, με αυτό το πολιτικό δεδομένο, αλλάζετε όλον τον σχεδιασμό, διπλασιάζετε τα τμήματα, ξεδουτέτε 100 εκατ. ευρώ, υπονομεύετε την ακεραιότητα της διαδικασίας για να εξυπηρετήσετε το "εκλογομαγειρέμα"», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Βορίδης, σημειώνοντας ότι θα ήταν πολύ πιο εύκολη και οικονομικότερη μια άλλη επιλογή: την πρώτη Κυριακή να διεξαγόταν οι αυτοδιοικητικές εκλογές και την επομένη, με τον δεύτερο γύρο –όπου αυτός κριθεί αναγκαίος– να διεξαγόταν και οι ευρωεκλογές.

Από την πλευρά της, η εισηγήτρια της ΔΗΣΥ Εύη Χριστοφίλου-Παυλου ανέφερε: «Εγώ σας προτείνω το εξής: Γιατί να μην πολλαπλασιάσουμε τα τμήματα, θα έχουμε λιγότερους εκλογείς ανά εκλογικό τμήμα και βεβαίως να υπάρξει απρόσκοπτη διαδικασία, χωρίς αυτά τα κολπάκια και τα τερτίπια».

«Μιλάμε για μια διαδικασία η οποία είναι σύνθετη και πολύπλοκη», ανέφερε χθες ο υπουργός Εσωτερικών Αλέξης Χαρίτσης, μιμνώντας στην κυβερνητική επιλογή. Στη φωτογραφία, με τον Μάκη Βορίδη.

Σήμερα η ονομαστική ψηφοφορία για τα «διπλά» εκλογικά τμήματα και τη συμβατότητα της βουλευτικής ιδιότητας με εκείνη του υποψήφιου ευρωβουλευτή.

Ο υπουργός Εσωτερικών Αλ. Χαρίτσης επέμεινε στην κυβερνητική επιλογή: «Μιλάμε για μια διαδικασία η οποία είναι σύνθετη και πολύπλοκη. Αυτό, λοιπόν, το οποίο εμείς πράττουμε σήμερα με τη συγκεκριμένη τροπολογία είναι ακριβώς δυνατό να έχουμε όλες τις επιλογές ανοικτές –εννοώ τις τεχνικές επιλογές– εφόσον

χρειαστεί αύξηση των εκλογικών τμημάτων ή κατάτμηση των εκλογικών τμημάτων».

Φωτογραφική διάταξη

Σχετικά με τη ρύθμιση για την κατάτμηση του ασυμβίβαστου βουλευτή και υποψήφιου ευρωβουλευτή, σύσσωμη η αντιπολίτευση έκανε λόγο για φωτογραφική διάταξη, με το επιχείρημα ότι δι' αυτής θα μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα για την Ευρωβουλή στελέχη όπως οι Ελένα Κουντουρά και Σπ. Δανέλλης. «Αυτή η διάταξη δεν έχει πρόσωπα πίσω της; Το νομοθετήσαμε και μας την προτείνετε, χωρίς να έχετε συγκεκριμένα προσωπικά χαρακτηριστικά υποψηφίων»; αναρωτήθηκε κοιτάζοντας προς τα υπουργικά έδρανα ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Ν.Δ. Ν. Δένδιας. «Είναι

δυνατόν την τελευταία στιγμή, δέκα ημέρες πριν από την ανακήρυξη των υποψηφίων των ευρωεκλογών, να κατανίθεται τροπολογίες που να αλλάζουν τους εκλογικούς κανόνες ανάλογα με το πώς βολεύει κάθε φορά τον καθένα;» σημείωσε εκ μέρους του ΚΚΕ ο κ. Ι. Δελλής. Ο κ. Χαρίτσης έκανε λόγο για ρύθμιση η οποία υπάρχει σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Στις τοποθετήσεις τους οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ αναφέρθηκαν περισσότερο στις διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν την καταπολέμηση της έμφυλης βίας, ενώ στο πλαίσιο αυτό η κ. Νίνα Κασσιμάτη επεκρίνε άρρες συναδέλφους της (και από τον ΣΥΡΙΖΑ) για την πρωτοβουλία τους να διαρρεύσουν στα ΜΜΕ το τι ψήφισε κατά την πρόσφατη διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος.

Πρωτοβουλίες Τσίπρα με στόχο την ψήφο των νέων

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Δύο διαφορετικές εκδηλώσεις, ίδιος στόχος. Ο πρωθυπουργός επέλεξε να παρευρεθεί, με απόσταση λίγων ωρών μεταξύ τους, σε δύο δράσεις οι οποίες είχαν στο επίκεντρο το ίδιο εκλογικό κοινό: τους νέους ανθρώπους. Το βράδυ της Δευτέρας, ο κ. Αλ. Τσίπρας μίλησε σε μια «εναλλακτική» εκδήλωση του ευρωβουλευτή Στ. Κούλογλου στο θέατρο «Κιβωτός», ανταλλάσσοντας για περίπου δύο ώρες απόψεις με νέους και νέες, ενώ την Τρίτη το πρωί βρέθηκε στο Εθνικό Κέντρο Ερευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος» και το Τεχνολογικό Πάρκο «Λεύκιππος», που βρίσκεται στο campus του «Δημόκριτου», συνομιλώντας με νέους ερευνητές και επιστήμονες σε μια συζήτηση με θέμα «Το μέλλον είναι εδώ: Από το brain drain στο brain gain». Ο πρωθυπουργός και στις δύο παρεμβάσεις του εστίασε στους νέους που εγκατέλειψαν τη χώρα τα τελευταία χρόνια της κρίσης, τονίζοντας πως στις προτεραιότητες της κυβέρνησης είναι αφενός η αναστροφή του brain drain, αφετέρου η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών εντός της χώρας προκειμένου να αποφευχθεί νέα διαρροή στο μέλλον. Παράλληλα, ο πρωθυπουργός θέλησε να εκφράσει την εμπιστοσύνη του στη νέα γενιά, σημειώνοντας πως «θα βρει το νήμα της αντίστασης απρόσμενα» και προσθέτοντας πως έχει αναβαρύνει από το πανευρωπαϊκό κίνημα των μαθητών για την κλιματική αλλαγή.

Πίσω από τις δύο συναπτες δράσεις του κ. Τσίπρα κρύβεται μια αθέατη «μάχη» για την εκλογική επικράτηση στις νέες ηλικίες. Το συγκεκριμένο ηλικιακό target group αποτέλεσε «δυναμική πυρσό» για τον Αλ. Τσίπρα σε όλες τις τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις, χαρίζοντας στον ΣΥΡΙΖΑ μεγαλύτερο ποσοστό του 2015. Στις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015 το κόμμα του κ. Τσίπρα είχε διαφορά σχεδόν 20 μονάδων από τη Ν.Δ. στις ηλικίες 18-34, με τον ΣΥΡΙΖΑ να λαμβάνει ποσοστό της τάξεως του 37,5% έναντι ποσού 18% της Ν.Δ. Το κυβερνών

κόμμα φαίνεται πως μέσα στην τετραετία έχει απολέσει αυτό το μεγάλο πλεονέκτημα. Συγκεκριμένα, στην τελευταία δημοσκοπήση (εταιρεία Prorata) όπου μετρήθηκαν οι ηλικίες 18-34 η Ν.Δ. έχει πάρει κεφάλι με 24% έναντι 19,5% του ΣΥΡΙΖΑ. Το μέγεθος της εν δυνάμει ανατροπής –μείνει να φανεί στην κάλπη– γίνεται αντιληπτό αν αναλογιστεί κανείς πως το +19,5% έχει γίνει -4,5% για τον ΣΥΡΙΖΑ. Εξ ου και το «βάρος» που έριξε μέσω των δύο εκδηλώσεων ο κ. Τσίπρας στη νέα γενιά. Σύμφωνα με πληροφορίες, εκδηλώσεις που θα έχουν στόχο συγκεκριμένα κοινά θα λαμβάνουν χώρα όλο και πιο συχνά από εδώ και στο εξής, με στόχο «να κλείσουν μέτωπα», όπως λέει κυβερνητικό στέλεχος στην «Κ». Ενα πάντως από τα μέτωπα που δεν κλείνει, παρά

Επιχειρεί να προσεγγίσει το συγκεκριμένο ακροατήριο που ήταν κρίσιμο για την επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ το 2015.

την επιμονή του Μαξίμου, είναι στη Βόρεια Ελλάδα. Μία ακόμα επίσκεψη κορυφαίου μέλους της κυβέρνησης, του κ. Ν. Παππά, αποδείχθηκε αποτυχημένη. Ο υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής περιοδεύοντας στον νομό Κιλκίς, έγινε αποδέκτης αποδοκιμασιών, με έναν δημοτικό σύμβουλο του Δήμου Παιονίας να του ενέκειριζε ψήφισμα με το οποίο κηρύσσονταν persona non grata «όσοι έχουν εγκρίνει τη συμφωνία των Πρεσπών», προκαλώντας την αμηχανία του κ. Παππά.

Η τακτική πάντως συνεχών επισκέψεων στη Β. Ελλάδα δεν έχει αποδώσει μέχρι σήμερα, αντίθετα ραγίζει περαιτέρω την εικόνα της κυβέρνησης, με κορυφαία στέλχη της να εμφανίζονται on camera στο μάτι του κυκλώνα και να δημιουργούν ένα άλυτο μέχρι στιγμής πρόβλημα ενόψει εκλογών.

Μήνυμα Μητσοτάκη για τις επενδύσεις, από το Ελληνικό

Της ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΛΗΝΗ

Σε μια κίνηση υψηλού συμβολισμού προχώρησε ο Κυριάκος Μητσοτάκης, ο οποίος με φόντο το Ελληνικό που επισκέφθηκε αιφνιδιαστικά χθες, απηύθυνε διπλό μήνυμα: ότι οι επενδύσεις και δη το Ελληνικό ως εμβληματικό εγχείρημα αποτελούν προτεραιότητα στις επόμενες κυβερνήσεις που θα κάνει ό,τι μπορεί για να γίνει το πρότζεκτ σύμβολο «της νέας Ελλάδας». Ταυτόχρονα, υπογράμμισε ότι το Ελληνικό είναι και ο καθρέφτης της «απόλυτης αναπτυξιακής αποτυχίας της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ».

«Σε αυτόν τον χώρο θα έπρεπε σήμερα να δουλεύουν δεκάδες χιλιάδες συμπολίτες μας και το παλιό αεροδρόμιο να γίνει ένα εμβληματικό αναπτυ-

Τόνισε πως προτεραιότητα της επόμενης κυβέρνησης θα είναι να γίνει το πρότζεκτ σύμβολο «της νέας Ελλάδας».

ξιακό έργο το οποίο θα συμβολίζει τη νέα Ελλάδα που έρχεται. Αντ' αυτού ανακηρύζουμε και σήμερα ακόμη μια εικόνα απελπιστικής εγκατάλειψης. Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ ουδέποτε πίστεψε στο Ελληνικό ως ένα κορυφαίο αναπτυξιακό έργο. Εξ ου και εξακολουθεί και σήμερα να θέτει προσκείμενα στην υλοποίηση αυτής της επένδυσης», τόνισε ο πρόεδρος της Ν.Δ., επαναλαμβάνοντας ότι η δημιουργία των επενδύσεων στο Ελ-

«Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ ουδέποτε πίστεψε στο Ελληνικό ως ένα κορυφαίο αναπτυξιακό έργο», ανέφερε ο Κυρ. Μητσοτάκης κατά την επίσκεψή του, χθες, στο Ελληνικό.

λνικό αποτελεί απόλυτη αναπτυξιακή προτεραιότητα της επόμενης κυβέρνησης και, όπως είπε, «θα κάνουμε ό,τι χρειαστεί ώστε το συντομότερο δυνατόν το Ελληνικό να γίνει το σύμβολο της νέας Ελλάδας».

Ούτως ή άλλως κυρίαρχη πεποίθηση στον τρίτο όροφο της Πειραιώς είναι ότι οι εκλογές θα κριθούν στην ατζέντα της οικονομίας και ότι παρά τη συστηματική «εισπληρόση» που επιχειρεί ο Αλ. Τσίπρας στην ατζέντα της Ν.Δ.

και την προσπάθειά του να δείξει ότι είναι φιλικός προς το επιχειρείν, δεν πείθει. Εξάλλου, η Πειραιώς φρόντισε να το υπενθυμίσει με τον πλέον εμφαντικό τρόπο με αφορμή τη σύσταση του πρωθυπουργού προς τον πρόεδρο της Ν.Δ. να διαβάσει το βιβλίο του Σερζ Λατούς και τη θεωρία της «λιτής αφθονίας», ότι δεν αποτελεί παρά ο μολογία αποτυχίας του κ. Τσίπρα να δημιουργήσει συνθήκες ισχυρής ανάπτυξης για τη χώρα.

Με τους υπευθύνους σε θέματα δικαιοσύνης από τα κόμματα της αντιπολίτευσης συναντήθηκε χθες ο κ. Μιχ. Καλογήρου.

πράξεων, που θα υποπέσουν σε παραγραφή χωρίς την επιβολή κυρώσεων στους δράστες, και εμφανής δυσαρμονία ανάμεσα στην εκάστοτε ένταση προβολής έννομων αγαθών και των απο-

τελεσμάτων της και στην επαπειλούμενη ποινική κύρωση».

Παράλληλα, οι εισαγγελείς θέτουν θέματα σχετικά με διατάξεις του νέου Ποινικού Κώδικα και του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας με τις οποίες ορισμένα αδικήματα, όπως οι κλοπές, παύουν στο εξής να διώκονται αυτεπάγγελτα, αλλά για να επέμβει η δικαιοσύνη οφείλει ο παθών να καταθέσει μήνυση.

Το προτεινόμενο μέτρο κρίνεται ως μια πρόσοδο και μη αποδοτικό για την ποινική δίωξη πολλών αδικημάτων, ενώ η Ένωση Εισαγγελέων θέτει ευθέως ζή-

Εύσημα στον Ζάεφ από την Ε.Ε. και το ΝΑΤΟ

Της ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

Μόνο θετικά λόγια άκουσε χθες ο πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας, Ζόραν Ζάεφ, στις Βρυξέλλες από την ύπατη εκπροσώπηση της Ε.Ε. για την Εξωτερική Πολιτική, Φεντερίκα Μογκερίνι, η οποία μίλησε για «πολύ θετική πρόοδο» στις μεταρρυθμίσεις της γείτονας, αλλά και από τον επικεφαλής του ΝΑΤΟ, Γενς Στόλτενμπεργκ, ο οποίος είπε στον κ. Ζάεφ πως «η χώρα σας έχει ήδη μια θέση στο τραπέζι του ΝΑΤΟ».

Συγκεκριμένα, η ύπατη εκπροσώπηση της Ε.Ε. για την Εξωτερική Πολιτική, Φεντερίκα Μογκερίνι, «καλωσόρισε για πρώτη φορά τον κ. Ζάεφ ως πρωθυπουργό της Βόρειας Μακεδονίας», όπως είπε χαρακτηριστικά, και τόνισε ότι είναι ιδιαίτερα χαρούμενη, καθώς η «αποφασιστικότητα, το όραμα και η ενέργεια του κ. Ζάεφ» παραμένουν ιδιαίτερα ισχυρές, όπως κατέγραψε το Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Συνδέσμος Ε.Ε. και Βόρειας Μακεδονίας χθες στις Βρυξέλλες.

Τα πρώτα ενταξιακά κεφάλαια αναμένεται να ανοίξουν, σύμφωνα με την ύπατη εκπροσώπηση, κάποια στιγμή τον Ιούνιο, καθώς θα υπάρξει «θετικό υλικό» για να λάβει το Συμβούλιο τις αντίστοιχες αποφάσεις. Και αυτό γιατί μέσα στην άνοιξη αναμένεται η επίσημη έκθεση της Κομισιόν, η οποία θα δείχνει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στα ανοικτά θέματα. Η ίδια σημείωσε ότι το τελευταίο διάστημα έχουν επιτευχθεί πολλά, όπως η συμφωνία με την Ελλάδα αλλά και τη Βουλγαρία, και παρά την ενέργεια που καταναλώθηκε, οι μεταρρυθμίσεις δεν έμειναν πίσω. Από την πλευρά

Θερμή χειραψία των Ζόραν Ζάεφ και Φεντερίκα Μογκερίνι.

του, ο επίτροπος Χαν τόνισε τη σημασία της ολοκλήρωσης των μεταρρυθμίσεων στον τομέα του κράτους δικαίου, της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και της αντιμετώπισης της διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα και κάλεσε τις αρχές να κάνουν τις μεταρρυθμίσεις αυτές κτήρια τους.

Ο γενικός γραμματέας του ΝΑΤΟ, Γενς Στόλτενμπεργκ, μετά τη συνάντησή του με τον κ. Ζάεφ, τόνισε πως «η συμφωνία με την Αθήνα έχει ήδη δημιουργήσει πολύ θετικό πολιτικό ώθημα και η ένταξη στο ΝΑΤΟ θα φέρει περαιτέρω ειρήνη» και, καθώς αρκέται μέλη της συμμαχίας έχουν ήδη πλήρως μέλος της συμμαχίας μας. Αυτό που φαινόταν κάποτε μια μακρινή ελπίδα για τη χώρα σας αναμένεται να γίνει τώρα πραγματικότητα», είπε ο κ. Στόλτενμπεργκ.

Πάντως, ενόψει της συνεχιζόμενης δημόσιας διαβούλευσης και στο πλαίσιο αναζητήσεων συναίνεσης και συνεργασιών, ο υπουργός Δικαιοσύνης Μιχάλης Καλογήρου χθες το βράδυ συναντήθηκε με τους υπευθύνους σε θέματα δικαιοσύνης από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, με τους οποίους ανταλλάξε απόψεις, ενώ τις προσεχείς ημέρες θα καλέσει σε συνάντηση και τις δικαστικές και εισαγγελικές ενώσεις.

Ενστάσεις διατυπώνει η Ένωση Εισαγγελέων για τις αλλαγές στον Π.Κ.

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΑΡΟΥ

Διαφωνίες και παρατηρήσεις πάνω σε ορισμένες πινακίδες της επικείμενης συνολικής μεταρρύθμισης του ποινικού μας συστήματος και του τρόπου εκδίκασης του συνόλου των ποινικών υποθέσεων εκφράζει η Ένωση Εισαγγελέων, επιστολώνοντας την ανυπαρξία υποδομών προκειμένου να καταστεί εφικτό να εφαρμοστεί στην πράξη το νέο σύστημα.

Η Ένωση Εισαγγελέων επικροτεί τη μεταρρύθμιση που επιχειρεί το υπουργείο Δικαιοσύνης, όμως εκφράζει έντονη

διαφωνία με ορισμένες διατάξεις, που οδηγούν σειρά αδικημάτων στο να αντιμετωπίζονται στο εξής ως πλημμελήματα, αντί για κακορρήματα, και να επισύρουν μικρότερες ποινές, σημειώνοντας πως είναι ορατός ο κίνδυνος μαζικών παραγραφών αδικημάτων, που θα δημιουργήσουν αίσθημα ατιμωρησίας στους πολίτες.

«Θα υπάρξει», αναφέρεται σε ανακοίνωση της Ένωσης Εισαγγελέων, «κίνδυνος κλονισμού της κοινωνικής ειρήνης και δημόσιας ασφάλειας, αίσθημα ατιμωρησίας στους παθόντες μεγάλου όγκου κακορρηματικών αξιόποινων

τήματα υποδομών και ελλείψεων σε ανθρώπινο δυναμικό για να μπορέσουν να εφαρμοστούν τα νέα νομοθετήματα».

Βεβαίως, οι νέοι Κώδικες δεν νοείται να περιλαμβάνουν μέτρα υποστήριξης της εφαρμογής τους, αλλά οι παρατηρήσεις της Ένωσης Εισαγγελέων για την ελληνική υποδομή είναι σοβαρές.

Για παράδειγμα, αναφέρει ότι η πρόβλεψη για επιβολή ως ποινής της κοινωνικής εργασίας δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί αν δεν υπάρχουν οι κατάλληλες δομές σε δήμους και Δήμο, ενώ επισημαίνεται ότι νέοι θεσμοί, όπως η

ποινική διαπραγμάτευση και άλλοι, δεν θα μπορέσουν να «περιπατήσουν» αν δεν στελεχωθούν επαρκώς οι εισαγγελίες της χώρας.

Πάντως, ενόψει της συνεχιζόμενης δημόσιας διαβούλευσης και στο πλαίσιο αναζητήσεων συναίνεσης και συνεργασιών, ο υπουργός Δικαιοσύνης Μιχάλης Καλογήρου χθες το βράδυ συναντήθηκε με τους υπευθύνους σε θέματα δικαιοσύνης από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, με τους οποίους ανταλλάξε απόψεις, ενώ τις προσεχείς ημέρες θα καλέσει σε συνάντηση και τις δικαστικές και εισαγγελικές ενώσεις.

Βασικός προορισμός

Η **Ιταλία** αποτέλεσε το 2018, όπως και το 2017, τον κυριότερο προορισμό για τα ελληνικά προϊόντα. Η αξία των εξαγωγών προς τη γείτονα διαμορφώθηκε το 2018 σε 3,45 δισ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 12,1% σε σύγκριση με το 2017. Τι εξάγουμε; Κυρίως μη τυποποιημένο ελαιόλαδο, με τις ιταλικές μάρκες τελικά να καρπώνονται την προστιθέμενη αξία.

Φάρμακα

το κυριότερο εξαγωγίμο προϊόν μετά τα πετρελαιοειδή

Αύξηση 30,9%

Η **αξία** των εξαγωγών φαρμάκων έφτασε το 2018 το 1,13 δισ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 30,9% σε σύγκριση με το 2017, όταν η αξία των εξαγωγών φαρμάκων είχε διαμορφωθεί σε 863,5 εκατ. ευρώ. Στις πρώτες θέσεις των πλέον εξαγωγίμων αγαθών της Ελλάδας για το 2018 ήταν οι πλάκες αργιλίου, το ελαιόλαδο, τα ψάρια, οι υπολογιστές, τα λαχανικά, οι σωλήνες, τα τυριά.

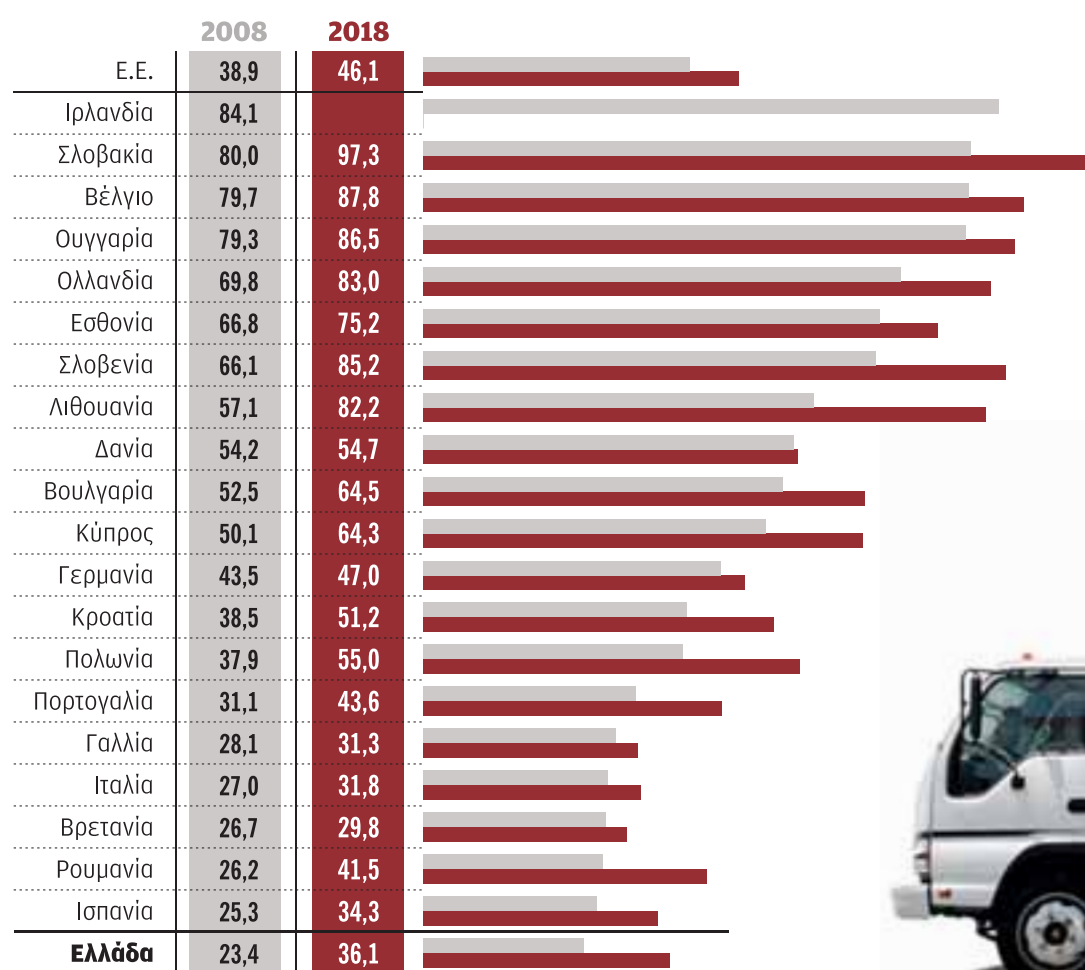
53,4%

των ελληνικών εξαγωγών σε χώρες της Ευρ. Ενωσης

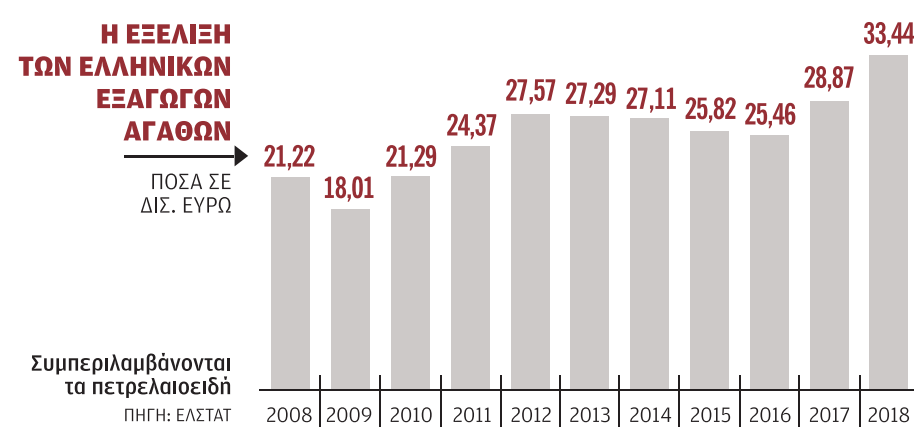
Εξαγωγές 12,26 δισ.

Το 2018 η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς τις χώρες-μέλη της Ε.Ε. ανήλθε σε 17,24 δισ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 14% σε σύγκριση με το 2017. Ειδικά προς τις χώρες της Ευρωζώνης, η αξία των ελληνικών εξαγωγών ήταν το προηγούμενο έτος 12,26 δισ. ευρώ από 10,55 δισ. ευρώ το 2017, σημειώνοντας αύξηση 16,2%.

Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ

ΠΗΓΗ: Eurostat

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μόνοι στον δρόμο προς τις ξένες αγορές

Ιστορικό ρεκόρ σημείωσαν οι ελληνικές εξαγωγές το 2018, παρά την παντελή απουσία του κράτους

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Το 2018 οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, σημείωσαν ιστορικό ρεκόρ, φτάνοντας στα 33,44 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 15,8% σε σύγκριση με το 2017. Μάλιστα, ήταν η δεύτερη συνεχής χρονιά που η αξία των ελληνικών εξαγωγών κατέγραφε διψήφιο ρυθμό ανάπτυξης, μετά μάλιστα τέσσερα έτη υποχώρησης. Ακόμη, βεβαίως, και με αυτή την κάμψη της περιόδου 2013-2016 οι ελληνικές εξαγωγές βρίσκονταν σε υψηλότερα επίπεδα σε απόλυτους αριθμούς σε σύγκριση με τα χρόνια πριν από την εκδίωξη της κρίσης στην Ελλάδα και την εφαρμογή προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής.

Η εκτίναξη αυτή των ελληνικών εξαγωγών δεν οφείλεται σε κάποια ισχυρή στήριξη από την πολιτεία, στην υλοποίηση οργανωμένων στρατηγικής προώθησης και διευκολύνσεων εξαγωγών. Πολλώ δε μάλλον σε κάποιο θαύμα, εκτός εάν κάποιος μπορεί να θεωρήσει θαύμα το γεγονός ότι σε συνθήκες βαθιάς ύφεσης και από το 2015 και περιορισμών στην κίνηση των κεφαλαίων, οι ελληνικές εξαγωγές αυξήθηκαν. Είναι αποτέλεσμα σχεδόν αποκλειστικά των προπαθειών που οι ίδιες οι επιχειρήσεις έκαναν, είτε διότι είχαν στο DNA τους την εξωστρέφεια είτε διότι την είδαν ως την καλύτερη ή τη μοναδική διέξοδο για την αντιστάθμιση των απωλειών εσόδων που είχαν στην εγχώρια αγορά. Αν και από την αρχή της κρίσης εντοπίστηκαν από ειδική ομάδα που έδρασε στο πλαίσιο της Task Force οι ανάγκες για την ενίσχυση των εξαγωγών και σχεδιάστηκαν γι' αυτό τον λόγο δύο κεντρικές δράσεις, μία για την προώθηση των εξαγωγών και μία για τη διευκόλυνση των εξαγωγικών διαδικασιών, καμία από αυτές δεν έχει ολοκληρωθεί.

Πριν από τη δημοσιοποίηση της προαναφερθείσας έκθεσης αξιολόγησης και, μάλιστα, με τον πλέον επίσημο τρόπο. Στις 26 Φεβρουαρίου 2019 στην Προώθηση των Εξαγωγών», θα εμφανισθεί το γνωστό και συνάμα απογοητευτικό μήνυμα με τον κωδικό λάθους 404: «Oops, this page could not be found», δηλαδή «Ουπς, αυτή η σελίδα δεν βρέθηκε». Ο λόγος είναι διότι το προηγούμενο σχέδιο δράσης αποσύρθηκε, προκειμένου αναγκαστικά να επικαιροποιηθεί.

Εκτός από το παραπάνω, η επιβεβαίωση των επιστημονικών των ευρωπαϊκών θεσμών ήρθε μία ημέρα ακριβώς πριν από τη δημοσιοποίηση της προαναφερθείσας έκθεσης αξιολόγησης και, μάλιστα, με τον πλέον επίσημο τρόπο. Στις 26 Φεβρουαρίου 2019 στην Προώθηση των Εξαγωγών», θα εμφανισθεί το γνωστό και συνάμα απογοητευτικό μήνυμα με τον κωδικό λάθους 404: «Oops, this page could not be found», δηλαδή «Ουπς, αυτή η σελίδα δεν βρέθηκε». Ο λόγος είναι διότι το προηγούμενο σχέδιο δράσης αποσύρθηκε, προκειμένου αναγκαστικά να επικαιροποιηθεί.

«Μικρή, αν όχι καμία, πρόοδος έχει παρατηρηθεί σε ό,τι αφορά τις δράσεις για τη στήριξή τους», σημειώνεται σε έκθεση των θεσμών.

Κατά την τελευταία έκθεση αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας που έγινε στο πλαίσιο της μεταμνημονιακής εποπτείας και δημοσιοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2019, οι θεσμοί προβλέπουν σε αιχμηρές, αν μη τι άλλο, επισημάνσεις. «Μικρή, αν όχι καμία, πρόοδος έχει παρατηρηθεί σε ό,τι αφορά τις δράσεις για τη στήριξη των εξαγωγών», σημειώνεται χαρακτηριστικά στην έκθεση. Ο λόγος; Μία από τις συνθέσεις «πληγές» της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων, η οποία τελικά καταλήγει στο να μην κάνει

κανείς τίποτα. «Το Πρόγραμμα Δράσης Προώθησης Εξαγωγών έπαυσε από έλλειψη στρατηγικής συνεργασίας με άλλες δράσεις και προγράμματα και αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων. Αν και το τρέχον πρόγραμμα δράσης έληξε στο τέλος του 2018, δεν υπάρχει σαφής δέσμευση από τις αρχές για κάποιο καινούργιο σχέδιο ή για ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αφενός για την πραγματοποίηση αξιολόγησης των δράσεων που έγιναν στο παρελθόν και αφετέρου για την υλοποίηση μελλοντικών ενεργειών. Μια τέτοια άσκηση χρειάζεται προκειμένου να διαπιστωθεί η προστιθέμενη αξία του προγράμματος και να μετρηθεί η αποτελεσματικότητά του σε ό,τι αφορά την αύξηση της εξωστρέφειας συνολικά της ελληνικής οικονομίας», αναφέρεται στην έκθεση. Σε ό,τι αφορά το Σχέδιο Δράσης για τη Διευκόλυνση του Εμπορίου οι θεσμοί επισημαίνουν ότι «οι προσπάθειες να δι-

μοιουργηθεί ένα ενοποιημένο σύστημα δεν έχουν πετύχει ακόμη». Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει μείωση των εξαγωγικών τελών, συνεργασία ανάμεσα στις συναρμόδιες αρχές για την πραγματοποίηση των απαιτούμενων ελέγχων και εν γένει ενέργειες με στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών τόσο για τους εξαγωγείς όσο και τις τελωνειακές υπηρεσίες.

«Οι υπηρεσίες δεν μιλούσαν μεταξύ τους. Επίσης, δεν υπήρχε ξεκάθαρη κατανομή ρόλων, ούτε μια ενιαία δομή. Το χειρότερο ίσως είναι ότι δεν υπήρχε ούτε ένας σαφής μηχανισμός ελέγχου, έτσι ώστε να υπάρχει μία τακτική αξιολόγηση της υλοποίησης ή όχι των σχεδίων», επισημαίνει χαρακτηριστικά, μιλώντας στην «Κ», υψηλόβαθμος εμπειρογνώμων του εξαγωγικού κλάδου με άμεση εμπλοκή στις παραπάνω διαδικασίες, ο οποίος θέλησε να διατηρήσει την ανωνυμία του.

Σφάλμα «404» στην ιστοσελίδα του υπουργείου για το Σχέδιο Δράσης

Εάν κάποιος επισκεφθεί την ιστοσελίδα του υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και πατήσει στην ενότητα που φέρει τον τίτλο «Σχέδιο Δράσης για την Προώθηση των Εξαγωγών», θα εμφανισθεί το γνωστό και συνάμα απογοητευτικό μήνυμα με τον κωδικό λάθους 404: «Oops, this page could not be found», δηλαδή «Ουπς, αυτή η σελίδα δεν βρέθηκε». Ο λόγος είναι διότι το προηγούμενο σχέδιο δράσης αποσύρθηκε, προκειμένου αναγκαστικά να επικαιροποιηθεί.

Εκτός από το παραπάνω, η επιβεβαίωση των επιστημονικών των ευρωπαϊκών θεσμών ήρθε μία ημέρα ακριβώς

πριν από τη δημοσιοποίηση της προαναφερθείσας έκθεσης αξιολόγησης και, μάλιστα, με τον πλέον επίσημο τρόπο. Στις 26 Φεβρουαρίου 2019 στην Προώθηση των Εξαγωγών», θα εμφανισθεί το γνωστό και συνάμα απογοητευτικό μήνυμα με τον κωδικό λάθους 404: «Oops, this page could not be found», δηλαδή «Ουπς, αυτή η σελίδα δεν βρέθηκε». Ο λόγος είναι διότι το προηγούμενο σχέδιο δράσης αποσύρθηκε, προκειμένου αναγκαστικά να επικαιροποιηθεί.

θα τεθούν σε διαβούλευση τα τεύχη δημοπράτησης του έργου για τη δικτυακή πύλη εξωστρέφειας, ενώ η προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού υπολογίζεται να συμβεί τον Μάιο του 2019. Ανάλογα με την πορεία των διαγωνιστικών διαδικασιών, εκτιμάται ότι η υπογραφή σύμβασης και η έναρξη υλοποίησης του έργου θα λάβουν χώρα τον Οκτώβριο του 2019, ενώ η ολοκλήρωσή του στα μέσα του 2021». Ωστόσο, μετά τη συνεδρίαση της εν λόγω επιτροπής στις 11 Ιουλίου 2018 είχε ανακοινωθεί ότι το εν λόγω έργο, προϋπολογισμού 689.000 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, θα δι-

μοπρατηθεί από τον οργανισμό Enterprise Greece κατ' εκτίμηση στο τέλος φθινοπώρου 2018. Αυτό που προξενεί ίσως μεγαλύτερη έκπληξη δεν είναι τόσο ότι καθυστέρησαν – για μία ακόμη φορά – οι σχετικές διαδικασίες, αλλά ότι κατά τη συνεδρίαση του Φεβρουαρίου 2019 «χρειάστηκε» να υπογραφεί μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του υπουργείου Οικονομίας, του υπουργείου Εξωτερικών και του Enterprise Greece με αντικείμενο τη δημιουργία της δικτυακής πύλης (πρόκειται ουσιαστικά για αναβάθμιση της πύλης Agora που σήμερα εποπτεύεται από το υπουργείο Εξωτερικών), αλλά

και του πληροφοριακού συστήματος για τη διευκόλυνση των εξαγωγικών διαδικασιών. Το τελευταίο, αν και ξεκίνησε να υλοποιείται εδώ και αρκετά χρόνια, έχοντας μάλιστα πολύ γρήγορα άμεσα οφέλη για τους εξαγωγείς και τους τελωνειακούς, ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί πλήρως. Αν και οι εξαγωγικοί φορείς αναγνωρίζουν ότι αυτή τη φορά επιτέλους κατανεμήθηκαν πιο ξεκάθαροι ρόλοι, έχουν τεθεί κάποια χρονοδιαγράμματα από τον κ. Δραγασάκη και οι συναρμόδιοι φορείς ξεκίνησαν να μιλάνε μεταξύ τους, το βεβαρηνό παρελθόν δεν επιτρέπει μεγάλη αισιοδοξία για το μέλλον.

Στο 50% του ΑΕΠ οι εξαγωγές έως το 2025, ο στόχος της ελληνικής κυβέρνησης

Ο **στόχος** που έχει θέσει η ελληνική κυβέρνηση είναι έως το 2025 οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών να αντιστοιχούν στο 50% του ΑΕΠ. Το 2018, σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Eurostat, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αντιστοιχούσαν στο 36,1% του ΑΕΠ, με την Ελλάδα να μην είναι μεν στην τελευταία θέση, όπως ήταν δέκα χρόνια πριν, αλλά αρκετά χαμηλά σε σχέση με τα περισσότερα από τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με μεγάλη απόσταση ακόμη από το μέσο κοινοτικό ποσοστό που το 2018 διαμορφώθηκε σε 46,1%. Στην Ευρωζώνη το ποσοστό ήταν ακόμη υψηλότερο, δηλαδή οι εξαγωγές αγα-

θών και υπηρεσιών αντιστοιχούν στο 47,8% του συνολικού ΑΕΠ.

Με βάση την ανοδική πορεία που ακολουθούν οι ελληνικές εξαγωγές κατά την τελευταία δεκαετία, με την αξία τους να έχει αυξηθεί σε απόλυτους αριθμούς αλλά και ως ποσοστό του ΑΕΠ, μπορεί εύλογα να υποστηριχθεί κάποιος ότι ο στόχος για το 2025 είναι εφικτός. Σημειώνεται εδώ ότι το 2008 οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών στην Ελλάδα αντιστοιχούσαν μόλις στο 23,4% του ΑΕΠ (και όχι μόνο επειδή ο παρονομαστής, το ΑΕΠ δηλαδή, ήταν υψηλότερος τότε), το χαμηλότερο μεταξύ των 28 κρατών-μελών της Ε.Ε. τότε.

Ωστόσο, τα σημάδια για το τρέχον

Τα σημάδια για το τρέχον έτος δεν είναι ιδιαίτερα θετικά, αφού ξεκίνησαν με αρνητικό πρόσημο.

έτος δεν είναι ιδιαίτερα θετικά, με τις ελληνικές εξαγωγές να ξεκινούν με αρνητικό πρόσημο και τις προβλέψεις όλων των διεθνών οργανισμών να κάνουν λόγο για επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια. Το πότε και με ποιους όρους θα γίνει τελικά το Brexit θα επηρεάσει τις ελληνικές εξαγωγές, δεδομένου μάλιστα ότι το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί

τον όγδοο κυριότερο προορισμό για τα ελληνικά προϊόντα (1,2 δισ. ευρώ η αξία των εξαγωγών προς τη χώρα αυτή το 2018). Κανείς, εξάλλου, δεν μπορεί να προβλέψει επίσης άλλες γεωπολιτικές εξελίξεις, τις επιπτώσεις από τον διαρκή πλέον εμπορικό πόλεμο ανάμεσα σε ΗΠΑ και Κίνα, αλλά και την αρνητική επίδραση που έχει για τις ελληνικές εξαγωγές αγαθών, αλλά και υπηρεσιών –εν προκειμένω για τον τουρισμό– η υποτίμηση της τουρκικής λίρας.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται να αυξηθούν κατά 5,7% το 2019 σε σύγκριση με το 2018, με τον

σχετικό ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης να βαίνει διαρκώς μειούμενος μέχρι το 2024: 5,4% το 2020, 4,3% το 2021, 3,3% το 2022, 2,3% το 2023 και μόλις 1,5% το 2024. Τον Ιανουάριο του 2019 οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών υποχώρησαν κατά 1,5% (συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών). Πάντως, εάν εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή καταγράφηκε αύξηση 5%.

Στην έκθεση των θεσμών επισμαίνεται ότι η επιβράδυνση της ανάπτυξης που αναμένεται το 2019 στην Ε.Ε. μπορεί να μην επηρεάσει τόσο τις εξαγωγές αγαθών, όσο τις εξαγωγές υπηρεσιών λόγω κυρίως της αναβίωσης του ανταγωνισμού από την Τουρκία στον τουριστικό κλάδο. Προβλ-

ματισμό, όσο και αν μοιάζει οξύμωρο, προκαλεί ο λόγος για τον οποίο εκτιμάται ότι δεν θα επηρεαστούν σημαντικά, τουλάχιστον το 2019, οι εξαγωγές αγαθών. Σύμφωνα με την έκθεση των θεσμών, οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών πρόκειται κυρίως για βασικά προϊόντα (γινώπα τροφίμα και πρώτες ύλες) τα οποία δεν επηρεάζονται τόσο από τις αυξομειώσεις στα εισοδήματα. Η δεύτερη έκθεση της Κομισιόν, η οποία δημοσιοποιήθηκε επίσης στις 27 Φεβρουαρίου 2019, είναι σαφέστερη: «Σε σύγκριση με τις άλλες χώρες της Ε.Ε., οι εξαγωγές της Ελλάδας αφορούν κυρίως βασικά προϊόντα χαμηλής προστιθέμενης αξίας και καινοτομίας».

MTN Cloud Business Telephony.

Για την απόλυτη ευελιξία στις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της επιχείρησής σας.

Η υπηρεσία **MTN Cloud Business Telephony** είναι μια ολοκληρωμένη λύση ευρυζωνικής σταθερής τηλεφωνίας, η οποία εννοεί όλα τα επικοινωνιακά σας δεδομένα. Με την πλειάδα επιλογών που παρέχονται, **μεγιστοποιούνται οι δυνατότητες της επικοινωνίας της επιχείρησής σας, ενισχύοντας έτσι την αποδοτικότητα** της και **μειώνοντας σημαντικά το λειτουργικό κόστος**.

Επικοινωνήστε με το Κέντρο Επιχειρηματικών Πελατών της MTN στο 131, για τη λύση που ταιριάζει στη δική σας επιχείρηση.

mtnbusiness.com.cy

Οι υψηλοί φόροι καθηλώνουν τις επιχειρήσεις

Το 10% των πιο δυναμικών εταιρειών καταβάλλει το 88% της εταιρικής φορολογίας, σύμφωνα με έρευνα της Grant Thornton

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Η υψηλή φορολογία δεν απομυζά μόνο τα λιγοστά κέρδη των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά λειτουργεί ανασταλτικά για τις επενδύσεις, την απασχόληση και εντέλει για την ανάπτυξη. Ο κίνδυνος αυτός αποτυπώνεται ξεκάθαρα μέσα από τη μελέτη της Grant Thornton για την ελληνική επιχειρηματικότητα, που διαπίστωνε ότι το 60% της καθαρής κερδοφορίας που είχαν οι εταιρείες του δείγματος το 2017 κατευθύνθηκε σε φόρους, με αποτέλεσμα «τα κέρδη που απομένουν μετά τη φορολογία να μην είναι ικανά να χρηματοδοτήσουν νέες επενδύσεις».

Αποτέλεσμα είναι ο πάγιος και ο μηχανολογικός εξοπλισμός να απαξιώνονται και οι επιχειρήσεις

Οκτώ στους 10 Έλληνες επιχειρηματίες απάντησαν ότι δεν προτίθενται να προχωρήσουν σε σημαντικές επενδύσεις το επόμενο 12μηνο.

να λειτουργούν σε ένα απαραίτητο παραγωγικό καθεστώς. Έτσι, παρά το γεγονός ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις περνούν σταδιακά σε τροχιά ανάπτυξης, αυξάνοντας το 2017 τις πωλήσεις τους κατά 4% και την κερδοφορία τους κατά 16%, η ανάπτυξη είναι εσωστρεφής και έχει επίκεντρο κυρίως την περικοπή κόστους και όχι εξωστρεφείς πρωτοβουλίες. Όπως μάλιστα πιστοποιείται από τα ευρήματα της έρευνας, μόνο ένα 4% των πωλήσεων επανεπενδύεται, το οποίο κατά βάση αφορά τη συντήρηση του υφιστάμενου παραγωγικού εξοπλισμού, ενώ η ίδια τάση φαίνεται να κυριαρχεί και για τους επόμενους 12 μήνες, καθώς 8 στους 10 Έλληνες επιχειρηματίες απάντησαν ότι δεν προτίθενται να προχωρήσουν σε σημαντικές επενδύσεις. Η έρευνα

παρουσιάστηκε χθες από τους Θανάση Ξύνα, Χριστίνα Τσιρώνη και Λίνα Καζά, στο πλαίσιο της τελετής βράβευσης των Growth Awards στο Μέγαρο Μουσικής, που διοργάνωσαν η Eurobank και η Grant Thornton και βασίστηκε στην ανάλυση των αποτελεσμάτων 8.000 επιχειρήσεων από 92 κλάδους της οικονομίας από το 2011 έως το 2017. Ειδικά για το 2017, εκτός από το αυξημένο ποσοστό που απορρόφησε η φορολογία (60% έναντι 58% το 2016), δυσανάλογη είναι και η κατανομή της, αφού σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία το 88% των φόρων της τελευταίας χρήσης επιβάρυνε μόλις το 10% των επιχειρήσεων, αυτές δηλαδή που αποτελούν και το πιο δυναμικό κομμάτι της επιχειρηματικότητας.

Η έρευνα της Grant Thornton διαπιστώνει μια δυναμική που αναδύεται σταδιακά με την έξοδο της χώρας από τον φαύλο κύκλο της ύφεσης και αποτυπώνεται στο γεγονός ότι αύξηση των πωλήσεων το 2017 πέτυχαν 6 στις 10 επιχειρήσεις. Από τις 6 αυτές επιχειρήσεις, οι 4 κατάφεραν να μετατρέψουν την αύξηση των πωλήσεων και σε βελτίωση της λειτουργικής κερδοφορίας, ενώ 6 στους 10 Έλληνες επιχειρηματίες πιστεύουν ότι τους επόμενους 12 μήνες θα καταφέρουν να αυξήσουν τόσο τα έσοδα όσο και την κερδοφορία τους.

Εντούτοις, παρά τις προσδοκίες για περαιτέρω ανάπτυξη, η πλειονότητα των Ελλήνων επιχειρηματιών δηλώνει επιφυλακτική να επενδύσει όχι μόνο σε παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά και στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Η επιφυλακτικότητα αυτή αφορά τόσο την αύξηση των θέσεων εργασίας όσο και την αύξηση των μισθών, καθώς 6 στους 10 δεν αναμένουν να αυξήσουν απασχόληση και μισθούς στους επόμενους 12 μήνες. Αρα, η συνολική αύξηση των εργασιών και της κερδοφορίας που πέτυχαν οι επιχειρήσεις δεν είναι ακόμα επαρκής ώστε να έχει σημαντική θετική επίδραση στην απασχόληση ή στους μισθούς.

Περιορισμένες επενδύσεις

ΜΟΝΟ ΤΟ **4%** ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΕΠΑΝΕΠΕΝΔΥΕΤΑΙ

Φορολογία ως εμπόδιο ανάπτυξης

ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΗΚΑΝ ΣΕ ΦΟΡΟΥΣ

ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟ **10%** ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

8 ΣΤΟΥΣ **10**

ΔΕΝ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΟΥΣ 12 ΜΗΝΕΣ

5 ΣΤΟΥΣ **10**

ΔΕΝ ΘΕΩΡΟΥΝ ΑΝΑΣΤΑΛΚΤΙΚΟ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

7 ΣΤΟΥΣ **10**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΘΕΩΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ ΒΑΣΙΚΟ ΕΜΠΟΔΙΟ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεγάλη δυσκολία στην προσέλκυση κεφαλαίων

Στην απουσία επενδυτικής διάθεσης που οδηγεί η υψηλή φορολογία αποδίδεται και η μη εισροή στις επιχειρήσεις νέων κεφαλαίων, είτε από τους ίδιους τους μετόχους είτε από άλλες πηγές όπως η εξωτερική χρηματοδότηση. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα ευρήματα της έρευνας πιστοποιούν ότι τα συνολικά κεφάλαια, ίδια και ξένα, αυξήθηκαν το 2017 μόλις κατά 0,6% και ο καθарός δανεισμός των επιχειρήσεων μόλις κατά 0,9%, δηλαδή παρέμειναν σχετικώς αμετάβλητα. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν χρηματοδοτικές ανάγκες, αλλά όπως συμπεραίνει η Grant Thornton οι επιχειρήσεις έχουν μάθει να λειτουργούν σε συνθήκες έλ-

Η έρευνα εντόπισε αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις που μπορούν να αποτελέσουν πόλο έλξης για κεφάλαια 48 δισ. ευρώ.

λειψης χρηματοδότησης και είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο 1 στους 10 σχεδιάζει να αναπτυχθεί χρησιμοποιώντας νέες πηγές χρηματοδότησης. Αντίθετα, η πλειονότητα, περίπου 7 στους 10, σχεδιάζει εσωστρεφείς στρατηγικές ανάπτυξης, όπως η βελτίωση εσωτερικών

διαδικασιών. Παρά το γεγονός ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν σχεδιάζουν σημαντικές επενδύσεις, επενδυτικές ευκαιρίες υπάρχουν. Η έρευνα εντόπισε αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις –συγκεκριμένα 6 στις 10– που μπορούν να αποτελέσουν πόλο έλξης για 48 δισ. ευρώ. Το ποσό αυτό, όπως παρατηρεί η Grant Thornton, υπερκαλύπτει τη χρηματοδοτική ανάγκη, που ανέρχεται σε 26 δισ. ευρώ και η οποία προέρχεται από 1 στις 4 επιχειρήσεις. Σύμφωνα με το μοντέλο Financial Growth/Health matrix που έχει αναπτύξει η Grant Thornton, σημαντικά υψηλό που φθάνει στο 50% –δηλαδή 1 στις 2– είναι το ποσοστό των

επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται από χαμηλή ανάπτυξη και υψηλό δανεισμό. Πρόκειται για 4.000 επιχειρήσεις από τις 8.000, οι οποίες έχουν χρηματοδοτικές ανάγκες που υπολογίζονται στα 16 δισ. ευρώ, αλλά η δυνατότητά τους δεν ξεπερνά τα 14 δισ. ευρώ. Στον αντίποδα είναι οι επιχειρήσεις που έχουν αναπτυξιακή δυναμική και ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση (2 στις 10), ενώ 1 στις 10 επιχειρήσεις έχει αναπτυξιακή δυναμική, αντιμετωπίζει όμως προβλήματα κεφαλαιακής διάρθρωσης. Τέλος, 2 στις 10 είναι οι επιχειρήσεις που παρουσιάζουν υψηλή κεφαλαιακή διάρθρωση χωρίς όμως να αναπτύσσονται.

Στήριξη από Eurobank στον ψηφιακό μετασχηματισμό των εταιρειών

Τη νέα πρωτοβουλία της Eurobank για τη δημιουργία κέντρου ψηφιακής γνώσης και διασύνδεσης για επιχειρηματίες προανήγγειλε ο διευθύνων σύμβουλος της ομίλου Φωκίων Καραβίας στην ομιλία του κατά την έναρξη της εκδήλωσης για την απονομή των βραβείων Growth Awards, που διοργάνωσαν για τρίτη συνεχόμενη χρονιά η Eurobank και η Grant Thornton. Το κέντρο ψηφιακής γνώσης που θέτει στη διάθεση των επιχειρήσεων η Eurobank αποτελεί νέα υπηρεσία που εντάσσεται στη στρατηγική της τράπεζας να λειτουργεί όχι μόνον ως χρηματοδότης αλλά και ως σύμβουλος και συνεργάτης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Όπως επισήμανε ο κ. Καραβίας, μέσα από την πρωτοβουλία αυτή το συνολικό ψηφιακό οικοσύστημα της τράπεζας θα τεθεί, χωρίς κόστος, στη διάθεση των επιχειρήσεων, παρέχοντας πληροφορίες και εργαλεία για τη δική τους ανάπτυξη και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, με τη συνεργασία κορυφαίων εταιρειών και συνεργατών, όπως η Google.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Eurobank αναφέρθηκε στη διεξόδυση των νέων

Τη δημιουργία κέντρου ψηφιακής γνώσης και διασύνδεσης για επιχειρηματίες προανήγγειλε ο διευθύνων σύμβουλος της Eurobank.

τεχνολογιών σε όλες τις φάσεις της παραγωγής, αλλά και της προσωπικής ζωής των ανθρώπων.

Στον κόσμο αυτό, «η ψηφιακή γνώση είναι ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, κάτι που το έχει αποδείξει η επιτυχία του Trade Club Alliance και του ExportGate, της ηλεκτρονικής πύλης που έχει δημιουργήσει η Eurobank, σε σύμπραξη με κορυφαίες διεθνείς τράπεζες, για την ψηφιακή διασύνδεση επιχειρήσεων σε παγκόσμια κλίμακα», σημείωσε. Οι επενδύσεις της Eurobank σε τεχνολογικές υποδομές τα τελευταία τρία χρόνια υπερβαίνουν τα 150 εκατ. ευρώ και στοχεύουν, όπως δήλωσε ο κ. Καραβίας, «να

«**Στόχος μας είναι να γίνουμε η πιο άμεση, φιλική και ψηφιακά ώριμη τράπεζα στην Ελλάδα**», τόνισε ο διευθύνων σύμβουλος της Eurobank Φωκίων Καραβίας.

γίνουμε η πιο άμεση, φιλική και ψηφιακά ώριμη τράπεζα στην Ελλάδα». Ο CEO της Eurobank επανέλαβε τη δέσμευσή της τράπεζας ότι «δεν θα υπάρξει κανένα

επιχειρηματικό σχέδιο που θα ικανοποιεί τα βασικά τραπεζικά κριτήρια, που να δημιουργεί αξία για τον επιχειρηματία και την κοινωνία και που δεν θα βρούμε

τρόπο στη Eurobank να τη χρηματοδοτούμε» και έκανε ειδική αναφορά στο σχέδιο της Eurobank για τη μείωση των κόκκινων δανείων.

«Αποφασίσαμε την επιτάχυνση της διαδικασίας απαλλαγής από το βάρος των μη εξυπηρετούμενων δανείων με ένα βασικό στόχο: να αφαιρέσουμε πίσω μας το πρόβλημα και να εστιάσουμε με όλους μας τους πόρους, ανθρώπινους και οικονομικούς, στη στήριξη της πραγματικής οικονομίας», επισήμανε ο επικεφαλής της Eurobank.

Αναφερόμενος στον θεσμό των Growth Awards, ο κ. Καραβίας υπογράμμισε τη σημασία που έχει η ύπαρξη δυναμικών, εξωστρεφών, καινοτόμων επιχειρήσεων για την οικονομία και την απασχόληση.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων ήταν η κεντρική θεματική της χθεσινής εκδήλωσης, που πραγματοποιήθηκε στην κατάμεστη αίθουσα «Χρυστός Λαμπράκης» του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών. Κεντρική ομιλήτρια ήταν η κυρία Ιγνα Μαρτινέζ, venture partner της εταιρείας Deep Science

Ventures, η οποία αναφέρθηκε στον ρόλο που θα διαδραματίσει η τεχνητή νοημοσύνη στο άμεσο μέλλον και στην τεχνολογική μετάβαση των επιχειρήσεων στον 21ο αιώνα. Στις τοποθετήσεις τους, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Eurobank Νικόλαος Καραμούζης και ο διευθύνων σύμβουλος της Grant Thornton Βασίλειος Καζάς αναφέρθηκαν στη σύνδεση και στον καταλυτικό ρόλο της υγιούς επιχειρηματικότητας με την ανάπτυξη και την προοπτική της χώρας. Οι έξι επιχειρήσεις και οι κατηγορίες στις οποίες διακρίθηκαν είναι:

- Πλαίσιο Computers: Λειτουργική / επιχειρησιακή βελτίωση.
- Jumbo: Ανάπτυξη προϊόντος / αγορών.
- Β. Καυκάς: Ανθρώπινο δυναμικό και εταιρική κουλτούρα.
- Elvalhacor: Επενδύσεις.
- ΧΗΤΟΖ - Φυσικό μεταλλικό νερό Ζαγόρι: Εταιρική και κοινωνική ευθύνη.
- Chirita: Επιχειρηματική αριστεία.

Τέλος, φέτος, απονεμήθηκε για πρώτη φορά το βραβείο ψηφιακής εξέλιξης στον όμιλο ΟΤΕ.

Ανω των 4 εκατομμυρίων οι επιβάτες στα ελληνικά αεροδρόμια το α' δίμηνο

Ανοδική πορεία εμφανίζει το πρώτο δίμηνο του 2019 η επιβατική κίνηση σε όλα τα αεροδρόμια της χώρας με τους επιβάτες να ξεπερνούν τα 4 εκατομμύρια.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, το α' δίμηνο του 2019 η αεροπορική κίνηση της χώρας παρουσιάζει σταθερή αύξηση, καθώς καταγράφεται ανοδική πορεία σε όλους τους δείκτες. Ο συνολικός αριθμός των διακινηθέντων επιβατών έφθασε τα 4.237.786, παρουσιάζοντας αύξηση 10,7% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018 όπου είχαν διακινηθεί 3.828.882 επιβάτες.

Συγκεκριμένα, οι διακινούμενοι επιβάτες ενισχύθηκαν κατά 408.904 σε σχέση με το αντίστοιχο δίμηνο του 2018. Ο συνολικός αριθμός των πτήσεων στα ελληνικά αεροδρόμια, το ίδιο διάστημα, ανήλθε στις 42.972 (από τις οποίες 25.274 εσωτερικού και 17.698 εξωτερικού) παρουσιάζοντας άνοδο 11,3%, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018, όπου είχαν πραγματοποιηθεί 38.617 πτήσεις.

Επίσης, σε ό,τι αφορά τη συνολική

Ο συνολικός αριθμός των διακινηθέντων επιβατών έφθασε τα 4.237.786, παρουσιάζοντας αύξηση 10,7% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018.

επιβατική κίνηση του Φεβρουαρίου καταγράφεται αύξηση 11,8%, με τους διακινούμενους επιβάτες να φθάνουν τα 2.075.663, ενώ ο συνολικός αριθ-

μός των πτήσεων στα ελληνικά αεροδρόμια ανήλθε στις 20.330, παρουσιάζοντας αύξηση 11,3% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του

2018, όπου είχαν πραγματοποιηθεί 18.261 πτήσεις. Σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι μόνο οι αφίξεις επιβατών εξωτερικού έφτασαν τις 549.411, παρουσιάζοντας άνοδο 12,9% σε σχέση με το 2018, όπου είχαν αφιχθεί 486.424 επιβάτες. Στα αεροδρόμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Ηρακλείου, Χανίων και Ρόδου καταγράφεται η μεγαλύτερη επιβατική κίνηση Φεβρουαρίου 2019. Ειδικότερα, στο αεροδρόμιο της Αθήνας διακινηθήκαν 1.321.439 επιβάτες, της Θεσσαλονίκης 367.628, του Ηρακλείου 104.225, των Χανίων 47.656 και της Ρόδου 46.307 επιβάτες.

Ο μεγαλύτερος ρυθμός αύξησης επιβατών παρατηρήθηκε στο αεροδρόμιο Κεφαλονιάς με άνοδο 61,7%, (6.062 επιβάτες το α' δίμηνο έναντι 3.748 το αντίστοιχο περυσινό διάστημα). Το αεροδρόμιο Μήλου κατέγραψε άνοδο επιβατικής κίνησης 59,7%, (διακίνησε 3.971 επιβάτες έναντι 2.486 το περυσινό διάστημα) και το αεροδρόμιο της Μυκόνου κατέγραψε 58% αύξηση επιβατών, καθώς εξυπηρετήσε 13.370 επιβάτες, έναντι 8.462 επιβατών το α' δίμηνο του 2018.

Αυξήσεις έδωσε το 2018 μία στις τέσσερις επιχειρήσεις

Σε απολύσεις προχώρησε μία στις πέντε επιχειρήσεις στην Ελλάδα, εντός του 2018, ενώ μία στις τέσσερις έδωσε αυξήσεις μισθών σε όλους τους εργαζομένους της, που κινήθηκαν περί το 1,5%. Μάλιστα, για το 2019 εκτιμάται ότι οι αυξήσεις στους μισθούς θα κινηθούν γύρω από το 2% (διάμεσος). Αυτά είναι κάποια από τα συμπεράσματα της έτησιας γενικής έρευνας αποδοχών και παροχών για το 2018, που διεξήγαγε για 25η συνεχόμενη χρονιά η εταιρεία παροχής ελεγκτικών, φορολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών KPMG σε συνεργασία με ελληνικές και πολυεθνικές επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους της ελληνικής αγοράς.

Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα παρουσιάζει αναλυτικά στοιχεία αποδοχών και παροχών για 154 θέσεις εργασίας και για το 2018 βασίστηκε σε δείγμα 110 εταιρειών και περίπου 39.000 κατόχων θέσεων εργασίας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, κατά τον παρασμένο χρόνο, οι εγχώριες επιχειρήσεις προχώρησαν σε περιορισμένες αυξήσεις μισθών ενώ αντίστοιχα προσεκτικές ήταν και όσον αφορά την αύξηση του προσωπικού τους. Οι αυξήσεις που δόθηκαν κινήθηκαν περί το 1,5%, ενώ παράλληλα δόθηκαν και μπόνους, που για το σύνολο της χρονιάς ξεπέρασαν το 1/10 της δαπάνης για τη βασική μισθοδοσία. Βέβαια, οι επιχειρήσεις σε μεγάλο ποσοστό παρέχουν πρόσθετες

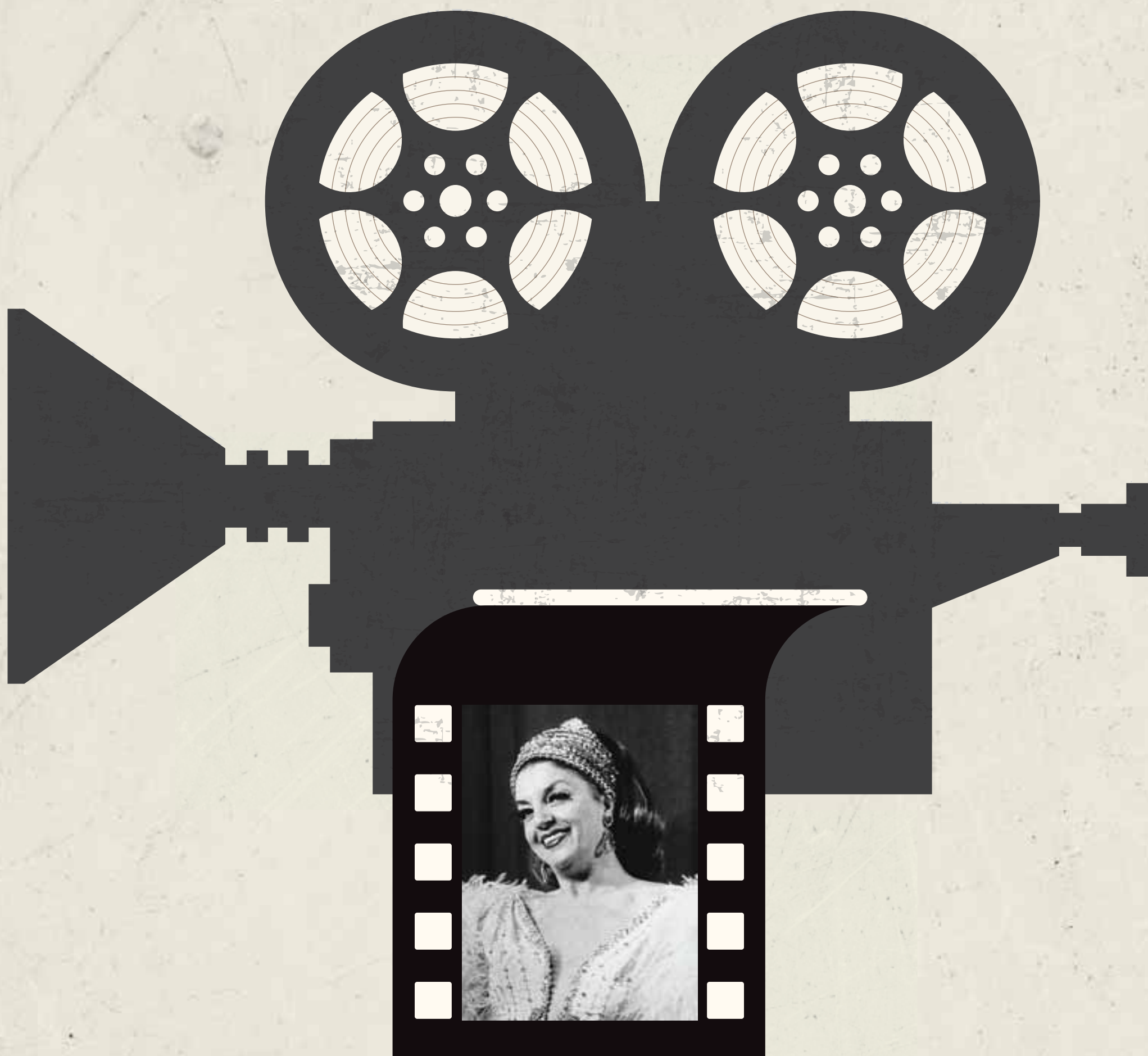
παροχές σε κάποιες ομάδες εργαζομένων τους, μέσω ιδιωτικών προγραμμάτων συνταξιοδότησης.

Αναλυτικά, σύμφωνα με τη μελέτη της KPMG: Κατά 9% χαμηλότερος σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά ήταν ο ρυθμός οικειοθελών αποχωρήσεων, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 3,9% (διάμεσος) για το σύνολο της ελληνικής αγοράς. Υψηλότερα ποσοστά εμφανίζονται στον κλάδο υψηλής τεχνολογίας και στο λιανεμπόριο. Το 20% των εταιρειών προχώρησε σε μείωση θέσεων εργασίας την προηγούμενη χρονιά. Η μείωση αυτή επηρέασε κυρίως εργαζομένους ηλικίας 36-45 ετών που ανήκαν στις κατηγορίες μεσαίων διοικητικών στελεχών και διοικητικού προσωπικού.

Το 24% των εταιρειών έδωσε αυξήσεις το 2018 σε όλους τους εργαζομένους τους, ενώ 50% μόνο σε κάποιες κατηγορίες εργαζομένων.

Το ποσοστό των αυξήσεων το 2018 κινήθηκε στο 1,5% (διάμεσος), ενώ οι προβλέψεις για το 2019 προσδιορίζουν το ποσοστό αυτό στο 2% (διάμεσος). Το ποσό που αποδόθηκε ως bonus απόδοσης συνολικά το 2018 ανήλθε κατά μέσον όρο στο 11,7% των συνολικών ετήσιων βασικών αποδοχών. Το 60% των εταιρειών παρέχει ιδιωτικό πρόγραμμα συνταξιοδότησης σε τουλάχιστον μία κατηγορία εργαζομένων.

Φώτα, Κάμερα, Πάμε!

Μεγάλοι Έλληνες Ηθοποιοί

Η Καθημερινή μάς ταξιδεύει στη χρυσή εποχή του ελληνικού κινηματογράφου, μέσα από τις βιογραφίες μεγάλων Ελλήνων ηθοποιών.

Ο **δέκατος τέταρτος** τόμος είναι αφιερωμένος στην **Άννα Καλουτά**, την ηθοποιό που θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε «Κυρία Επιθεώρηση».

Μια γυναίκα που φέρει επάξια τον τίτλο της τελευταίας σπουδαίας πρωταγωνίστριας του μουσικού θεάτρου. Γεννήθηκε με το ιδιαίτερο χάρισμα της επικοινωνίας με το μεγάλο κοινό. Ένα κοινό που ήξερε τον τρόπο να το μαγεύει, να το γοητεύει, να το συναρπάζει. Κι εκείνο την ανέβασε στα πιο ψηλά σκαλοπάτια της ιεραρχίας του θεάτρου. Ευέλικτη, σαν χαρισματικός ταχυδακτυλουργός, κινήθηκε με άνεση σε όλα τα είδη του: επιθεώρηση, οπερέτα, μιούζικαλ, πρόζα. Γι' αυτό και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί «προδρομική» μορφή του ελληνικού θεάτρου.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

*Αυτή την Κυριακή μαζί με την Καθημερινή
μη χάσετε τον 14ο τόμο!*

Βαρύς ο ελληνικός χειμώνας για τη Ryanair

Ο εμπορικός διευθυντής της εταιρείας Ντέιβιντ Ο' Μπράιαν εξηγεί γιατί η εταιρεία διέκοψε την πτήση Αθήνα - Θεσσαλονίκη

Συνέντευξη στην **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΑΣΣΙΜΗ**

Διέκοψε τη σύνδεση μεταξύ Αθηνών και Θεσσαλονίκης, προσγειώσε την πτήση Λονδίνο - Θεσσαλονίκη στην... Τιμισοάρα, ενώ το τρίτο τρίμηνο το 2018 έκλεισε με ζημίες για την ιρλανδική εταιρεία χαμηλού κόστους. Τι συμβαίνει με τη Ryanair και γιατί «αποχωρεί» από την Ελλάδα; Τις απαντήσεις δίνει αποκλειστικά στην «Κ» ο εμπορικός διευθυντής της Ντέιβιντ Ο' Μπράιαν, ο οποίος τονίζει ότι δεν πρόκειται η ιρλανδική αεροπορική εταιρεία να επωμιστεί το βάρος της χαμηλής τουριστικής ζήτησης της χειμερινής περιόδου στην Ελλάδα. Κάνει λόγο για «παράδοση» των αεροδρομίων στους Γερμανούς (σ.σ. τα 14 περιφερειακά αεροδρόμια που βρίσκονται υπό τον έλεγχο της Fraport σήμερα), ενώ υποστηρίζει ότι η Ryanair ήθελε να βοηθήσει την Ελλάδα, αλλά το περιβάλλον δεν ήταν φιλόξενο. Μιλάει για λαϊκισμό των πολιτικών στη χώρα και υποστηρίζει ότι δεν προχωρούν σε χάραξη στρατηγικών που θα οδηγήσουν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Επιμένει ότι η αεροπορική αγορά δεν χωρίζεται σε χαμηλού κόστους και full service εταιρείες και εκτιμά ότι απαιτείται χρόνος μέχρι την πλήρη διόρθωση του αυξανόμενου κόστους καυσίμου, που αποτελεί το μεγαλύτερο πλήγμα για το σύνολο της αγοράς αυτή τη στιγμή. Ως προς το Brexit, ο ίδιος εξηγεί ότι το κυριότερο πρόβλημα που προκύπτει είναι ο περιορισμός της καταναλωτικής ζήτησης των Βρετανών, που αναμένεται να αγγίξει και τις αερομεταφορές και τον εξαγόμενο τουρισμό της χώρας.

– Τι συμβαίνει στην αγορά των χαμηλού κόστους αεροπορικών εταιρειών; Γιατί παρατηρείται ότι αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στα λειτουργικά τους κόστη;
– Δεν θα μπορούσα να διαχωρίσω την αεροπορική αγορά. Όλες οι εταιρείες έχουν προβλήματα. Θα σημείωνα, μάλιστα, ότι το περιβάλλον δεν είναι αρνητικό για τις χαμηλού κόστους αεροπορικές εταιρείες, αλλά κυρίως για τις full service εταιρείες. Κανείς δεν έχει ανοσία στο γενικότερο κλίμα άλλωστε. Ακόμη και τα δικά μας κέρδη

Αν νοιαζόταν η ελληνική κυβέρνηση για τις δουλειές του κόσμου, δεν θα είχε παραδώσει τα αεροδρόμια στους Γερμανούς.

«Η Τιμισοάρα δεν ήταν η πιο φθηνή λύση για εμάς, ήταν η κοντινότερη ασφαλής επιλογή».

θα είναι περιορισμένα σε σχέση με πέρυσι, αλλά σίγουρα δεν είναι όλες οι εταιρείες στην κατάσταση που ήταν η Germania. Οι κωρητικότητες είναι αυξημένες πλέον συνολικά και θα πάρει λίγο χρόνο να επέλθει η διόρθωση στο κόστος καυσίμων. Η Ryanair έχει έντονη παρουσία στην Ευρώπη και στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο οποίο παρατηρείται χλαρή καταναλωτική ζήτηση λόγω του Brexit και του συνολικότερου οικονομικού κλίματος στη Βρετανία.

– Εκτιμάτε ότι οι χαμηλού κόστους αερομεταφορές οδηγούνται προς το τέλος τους; Πιστεύετε ότι θα δούμε και άλλες εταιρείες να αναστέλλουν τη λειτουργία τους;

– Δεν νομίζω ότι είναι εφαρμόσιμος ο όρος «χαμηλού κόστους» εταιρείες. Οι δύο όροι που μπορώ να σκεφτώ είναι «επαρκείς» και «μη επαρκείς» αεροπορικές εταιρείες. Ανταγωνιστές μας είναι παραδοσιακές εταιρείες, αλλά εμείς προσφέρουμε αυτό που ζητάει ο κόσμος σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό. Αξιοπιστία, ακρίβεια χρόνου και χαμηλούς ναύλους.

– Εμφανίσате καθαρές ζημίες 20 εκατ. ευρώ το τρίτο τρίμηνο του 2018. Πώς πιστεύετε ότι θα εξελιχθεί η χρονιά για εσάς;

– Το οικονομικό μας έτος ξεκινά τον Απρίλιο και λήγει τον Μάρτιο. Όταν κλείσει το έτος θα έχουμε κέρδη, μετά φόρων. Κατά το τρίτο τρίμηνο του 2018 είχαμε απώλειες, φαινόμενο όμως συνηθισμένο για το αδύναμο αυτό εποχικά διάστημα. Αυτό που θα

«Δεν νομίζω ότι είναι εφαρμόσιμος ο όρος "χαμηλού κόστους" εταιρείες. Οι δύο όροι που μπορώ να σκεφτώ είναι "επαρκείς" και "μη επαρκείς" αεροπορικές εταιρείες», τονίζει μιλώντας στην «Κ» ο Ντέιβιντ Ο' Μπράιαν.

ήθελα όμως να σημειώσω στο σημείο αυτό στην ελληνική διοίκηση είναι ότι, εάν θέλεις παράταση της τουριστικής περιόδου, πρέπει να μειωθεί η χρέωση κατά τη χαμηλή περίοδο, όπου η ζήτηση είναι περιορισμένη.

– Γιατί οδηγήθηκε στις 4 Ιανουαρίου η πτήση από Λονδίνο προς Θεσσαλονίκη στην Τιμισοάρα; Η κριτική

που δεχθήκατε για το παραπάνω περιστατικό ήταν σφοδρότατη. Η εκτροπή προς Βορρά έγινε για λόγους κόστους; Γιατί δεν προσγειωθήκατε σε κάποιο άλλο ελληνικό αεροδρόμιο;

– Είναι προφανές ότι δεν είχαμε καμία απολύτως πρόθεση να οδηγήσουμε τους επιβάτες μας στην Τιμισοάρα αντί της Θεσσαλονίκης. Η Θεσσαλονίκη είναι ένα από τα ελάχιστα διεθνή αεροδρόμια της Ευρώπης που εμφανίζουν ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες προσγειώσεως με κακοκαιρία. Δεν διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται σημαντικά από τις καιρικές συνθήκες. Οι εναλλακτικές μας, που ήταν η Καβάλα και τα Χανιά, δεν ήταν αεροδρόμια προσβάσιμα για τον ίδιο λόγο. Στο μεταξύ, ο κυβερνήτης του εν λόγω αεροσκάφους ζήτησε άδεια να προσγειωθεί στην Αθήνα, αλλά η άδεια αυτή δεν του δόθηκε, όπως και σε πολλές άλλες αεροπορικές εταιρείες, επίσης λόγω δυσχερών καιρικών συνθηκών. Η Τιμισοάρα δεν ήταν η πιο φθηνή λύση για εμάς, ήταν η κοντινότερη ασφαλής επιλογή. Ο πολιτικός οππορουνισμός που ακολούθησε το περιστατικό στερείται επιπέδου. Συνολικά είμαστε επικεντρωμένοι στο θέμα της εξυπηρέτησης των επιβατών μας και βελτιώνουμε συνεχώς τις υπηρεσίες μας. Υπάρχουν, άλλωστε, πολύ αυστηροί ευρωπαϊκοί κανονισμοί, που θέτουν τις εταιρείες προ των ευθυνών τους και οι αερομεταφορές δεν μπορούν να ξεφύγουν από αυτές.

Αν νοιαζόταν η ελληνική κυβέρνηση για τις δουλειές του κόσμου, δεν θα είχε παραδώσει τα αεροδρόμια στους Γερμανούς. Επιδίδεται συνεχώς η ελληνική κυβέρνηση σε έντονες κινήσεις λαϊκισμού. Εχουμε μεταφέρει πολύ κόσμο στην Ελλάδα και κατά την κορύφωση της οικονομικής κρίσης. Συνεχίσαμε να πετάμε παρά τις δυσκολίες στην Ελλάδα. Δεν έχουμε να δώσουμε λογαριασμό στους πολιτικούς. Η στάση μας πλέον σε σχέση με τη χώρα είναι ότι θέλουμε να προσφέρουμε το καλύτερο δυνατό προϊόν, αλλά όχι τον χειμώνα. Είναι πιο επικερδές για εμάς να πετάμε το καλοκαίρι και αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε.

– Γιατί αποφασίσατε να αναστείλετε τις πτήσεις εσωτερικού στην Ελλάδα;

– Στο χειμερινό μας πρόγραμμα ανακοινώσαμε την προσθήκη 12 νέων δρομολογίων. Θα έχουμε λιγότερους επιβάτες γιατί καταργήσαμε τη σύνδεση Αθηνών - Θεσσαλονίκης. Η έναρξη του αντίστοιχου σιδηροδρομικού δρομολογίου σε μικρότερο χρόνο από αυτόν που εκτελείται μέχρι σήμερα επηρεάζει το συγκεκριμένο δρομολόγιο. Παρατηρείται σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες σιδηροδρομικά δρομολόγια εσωτερικού να ανταγωνίζονται και τελικώς να υπερκαλύπτουν τις αντίστοιχες αεροπορικές συνδέσεις. Όταν ήρθαμε στην Ελλάδα, υπήρχε μια τρομακτική ευκαιρία με την επικείμενη ιδιωτικοποίηση των περιφερειακών αεροδρομίων, στην οποία εμείς θα μπορούσαμε να συμβάλουμε. Η προοπτική αυτή χάθηκε. Έτσι αποφασίσαμε να δώσουμε έμφαση στη θερινή περίοδο, με δεδομένο ότι η χώρα αποτελεί θερινό προορισμό. Κόβουμε λοιπόν από τα χειμερινά δρομολόγια και το καλοκαίρι πουλάμε πτήσεις στους βασικούς θερινούς προορισμούς. Και το κάνουμε σε πολύ χαμηλές τιμές. Το να μεταφέρεις τον χειμώνα αεροπορικά επιβάτες χωρίς έκπτωση στα αεροδρόμια δεν μας προσφέρει κάποια ανταμοιβή. Γιατί να θωρακίσουμε εμείς τη χώρα από τις επιδράσεις της χαμηλής ζήτησης του χειμώνα; Δεν αποτελεί κριτική η τοποθέτησή μου, απλώς μια απόφαση. Θα συνεχίσουμε να υπηρετούμε την αγορά με τον παραδοσιακό τρόπο. Θα μπορούσαμε περισσότερο στην Ελλάδα, αλλά επιλέγουμε να πάμε αλλού όπως είναι το Ισραήλ, η Ουκρανία.

– Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις του Brexit στη δραστηριότητά σας;

– Πρακτικά το Brexit ως Brexit δεν θα μας επηρεάσει. Ωστόσο, έχει αντικτύπο στην καταναλωτική ζήτηση, στο γεγονός ότι αυξάνεται η ανεργία και στη γενικότερη καθίζηση της βρετανικής αγοράς. Το πόσο αδύναμη θα καταστεί η αγορά της Αγγλίας είναι συνάρτηση του τρόπου που θα γίνει το Brexit αν και όλα δείχνουν μέχρι στιγμής ότι δεν θα έρθουμε αντιμέτωποι με ένα σκληρό Brexit. Μπορεί να υπάρξουν κάποια μικροπροβλήματα διοικητικής φύσεως, όπως είναι η ισχύς ορισμένων πιστοποιητικών ή αυτών των πιλότων. Εκτιμώ ωστόσο ότι θα επιλυθούν σχετικά γρήγορα αυτά τα ζητήματα. Με δεδομένο όμως ότι εμείς είμαστε ιρλανδική εταιρεία, άρα ευρωπαϊκή, δεν θα αντιμετωπίσουμε πρόβλημα. Τα δικαιώματα πτήσης θα αποτελέσουν πρόβλημα για τις βρετανικές αεροπορικές εταιρείες και για τις πτήσεις που θα εκτελούν εσωτερικά στην Ευρώπη.

Aphrodite Hills
~ Cyprus ~

3rd TENNIS CAMP
by **ACADEMIA SANCHEZ-CASAL**

The coaching team of Academia Sanchez-Casal is returning to Aphrodite Hills!

The world-famous Spanish Tennis Academy is once more joining forces with the Aphrodite Hills Tennis Academy to offer an intensive 5-day training camp for promising players aged 10-18 years old.

22nd-26th April 2019

Powered by: **Carbo One**

PRICE:	INCLUDES:
€800 per person Including Lunch	5.5 hours coaching and physical training daily for 5 days

Book early to secure a place at the 5-day coaching camp

Media Sponsors:

For further information or to make a reservation please contact Nicole Efstathiou on
T: +357 99 455 240 or E: Nicole.E@aphroditehills.com

MARK HAMILL TOM CULLEN

KNIGHTFALL

Brought to you by:

Τράπεζα Κύπρου

Μεταδίδεται μόλις λίγες ώρες μετά την Αμερική!
Κάθε Τρίτη στις 22:00. Αποκλειστικά στο Movies Best HD.

Στη δεύτερη σεζόν του Knightfall ηκούν τα τμήματα του πολέμου μεταξύ του βασιλιά Φίλιππου της Γαλλίας και των Ναϊτών Ιπποτών, των ορκισμένων εχθρών του.

Το Κανάλι Διατίθεται:

Θέση: 101 Θέση: 617 / Θέση: 48

www.mesimvria.com

Κοπάδι από δελφίνια πλησιάζει δύτες, οι οποίοι μεταφέρουν κοράλλια στο νέο τους «σπίτι» στην Ερυθρά Θάλασσα.

Κοραλλιογενής ύφαλος σε κλειστή παραλία

ΕΪΛΑΤ, ΙΣΡΑΗΛ. Εδώ και πενήντα χρόνια, ισραηλινή εταιρεία εισαγωγής πετρελαίου είχε δεσμεύσει μεγάλη παραλιακή έκταση στον ειδυλιακό όρμο του Εϊλάτ στο μυκό του Κόλπου της Ακαμπα στην Ερυθρά Θάλασσα, απαγορεύοντας το κολύμπι και την πρόσβαση στην παραλία. Η εταιρεία, όμως, δεν μπορούσε να κάνει τίποτα για την υποθαλάσσια ζωή, που αναπτυσσόταν στον πυθμένα της υποτροπικής θάλασσας. Ένας ποικιλόμορφος και εντυπωσιακός κοραλλιογενής ύφαλος είχε δημιουργηθεί στο σημείο αυτό, ανένγκιστος από τους κολυμβητές, που κατακλύζουν κάθε εποχή το δημοφιλές ισραηλινό θέρετρο. Τα κοράλλια επέλεξαν, μάλιστα, τη μεταλλική επιφάνεια του υποθαλάσσιου αγωγού πετρελαίου για να χτίσουν τα περίπλοκα σπίτια τους. Πριν από ενάμιση χρόνο, η παραλία μήκους 300 μέτρων αποδόθηκε εκ νέου στους επισκέπτες, μετά τον περιορισμό των δραστηριοτήτων της εταιρείας Eilat Ashkelon Pipeline Company. Οι εγκαταστάσεις της είχαν σφραγιστεί και φυλάσσονταν από τον στρατό. Οι πρώτες καταδύσεις στο σημείο αυτό έδειξαν ότι τα κοράλλια και τα τροπικά ψάρια είχαν δημιουργήσει πλούσιο κόσμο πάνω στους αγωγούς. Υπακούοντας στις απαιτήσεις των επισκεπτών, η Υπηρεσία Δρυμών και Πάρκων του Ισραήλ αποφάσισε να μετακινήσει τα κοράλλια για να τα προστατεύσει, έτσι ώστε να αφαιρεθεί ασφαλώς τα βιομηχανικά υπολείμματα.

«Το πιο περίπλοκο μέρος του ανοίγματος της παραλίας ήταν η διατήρηση του πλούτου της θαλάσσιας πανίδας, προσφέροντας παράλληλα τη δυνατότητα στο κοινό να κολυμπήσει εκεί», λέει ο Ασάφ Χαμπαρί, επικεφαλής της Υπηρεσίας Δρυμών για

την περιοχή του Εϊλάτ. Οι κοραλλιογενείς ύφαλοι φιλοξενούν ποσοστό 25% των θαλάσσιων οργανισμών. Οι ύφαλοι απειλούνται, όμως, από την κλιματική αλλαγή, τη ρύπανση, την ανεξέλεγκτη αλιεία και τον τουρισμό και η διατήρησή τους καθίσταται επιτακτική. «Πρέπει να μετακινήσουμε με μεγάλη προσοχή εκατοντάδες αποικίες κοραλλιών. Πολλά από αυτά είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα, μαλακά κοράλλια», λέει ο Χαμπαρί.

Την ώρα που ο Χαμπαρί και οι συνάδελφοί του προσπαθούσαν να αφαιρέσουν τα κοράλλια από τον αγωγό και από παλιά σκουριασμένα βαρέλια στον πυθμένα, κοπάδι δελφινιών τους «επισκέφθηκε» για

Η Υπηρεσία Δρυμών και Πάρκων του Ισραήλ αποφάσισε να μετακινήσει τα κοράλλια με σκοπό να τα προστατεύσει.

να δει τι συμβαίνει εκεί και εάν υπήρχε κάποια πιθανότητα εξεύρεσης ενδιαφέρουσας τροφής. Ο Χαμπαρί και οι άλλοι δύτες χρησιμοποίησαν σφυριά και καλέμια για να αφαιρέσουν με μεγάλη προσοχή τα κοράλλια. Οι δύτες δεν χτυπούν τα ίδια τα κοράλλια, αλλά τις σωληνώσεις περιμετρικά από αυτά.

Το Εϊλάτ μοιάζει έτσι να αρνείται πεισματικά να υποταχθεί στην παγκόσμια τάση, με τα θαλάσσια είδη να γνωρίζουν ακμή. Ωκεανολόγοι έχουν διαπιστώσει ότι τα κοράλλια στο Εϊλάτ έχουν προσαρμοστεί στις νέες υψηλότερες θερμοκρασίες του νερού και ακμάζουν σε αυτές.

Φως σε ξεχασμένες υποθέσεις

Βιασμοί και φόνοι γυναικών διαλευκάνθηκαν λόγω της επανεξέτασης DNA

Η Μάισα Σάντμπεκ είχε πάρει απόφαση ότι ουδέποτε θα δικαιωνόταν. Τον Φεβρουάριο του 2017 είχαν ήδη περάσει πέντε χρόνια αφότου είχε πέσει θύμα βιασμού στο Τουσόν της Αριζόνας από άνδρα τον οποίο είχε γνωρίσει μέσω Ιντερνέτ. Η αστυνομία είχε ολιγορήσει, λέγοντας ότι η υπόθεση βασιζόταν αποκλειστικά και μόνο στην καταγγελία της και ότι ο δράστης αρνείτο το περιστατικό. Για όλα αυτά τα χρόνια, τα πειστήρια της εγκληματολογικής υπηρεσίας και οι ιατρικές εξετάσεις της παρέμειναν στις αποθήκες της αστυνομίας. Με δύο παιδιά και με δεύτερο γάμο, η Μάισα συνέχισε τη ζωή της.

Έως ότου μια μέρα, ένας αστυνομικός χτύπησε την πόρτα της και της είπε ότι χάρη σε δωρεά της εισαγγελίας του Μανχάταν, οι Αρχές του Τουσόν είχαν επανεξετάσει περριστικά βιασμών και ίχνη DNA που είχαν συλλέξει από τα θύματα. Υστερα από πέντε χρόνια, τα στοιχεία είχαν εξεταστεί και η αστυνομία είχε διαπιστώσει ότι το γενετικό υλικό ανήκε στον Νέιθαν Λέμπε. Τον Φεβρουάριο, ο Λέμπε καταδικάστηκε για τη σεξουαλική κακοποίηση επτά γυναικών, ενώ η Μάισα κατέθεσε ως μάρτυρας κατηγορίας στη δική.

Μία από τις χιλιάδες

Η υπόθεση της Μάισα Σάντμπεκ δεν είναι παρά μία από τις χιλιάδες που αναψηλαφήθηκαν από τις Αρχές μετά τη δωρεά ύψους 38 εκατ. δο-

Στη δυσκολία προσφυγής στις Αρχές μετά τον βιασμό έρχεται να προστεθεί η συσώρευση υποθέσεων, που δυσχεραίνει τον εντοπισμό των δραστών.

λαρίων της εισαγγελίας του Μανχάταν, με στόχο την επανεξέταση των «κιτ βιασμών» που περιέχουν στοιχεία της έρευνας και γενετικό υλικό από τα θύματα. Η δωρεά επέτρεψε μέχρι στιγμής την άσκηση διώξεων εναντίον 165 υπόπτων και την κατάδικη 64 από αυτούς, για εγκλήματα που θεωρούνταν ξεχασμένα. Αξιοποιώντας κεφάλαια, τα οποία είχαν δεσμευθεί στη Νέα Υόρκη από ξένες τράπεζες για παραβίαση κυρώσεων, ο τότε εισαγγελέας Σάιρους Βάινς ο νεότερος είχε προβεί στη δωρεά το

2015. «Διαλευκάναμε βιασμούς στη Νέα Υόρκη με στοιχεία που ανακαλύψαμε στη Φλόριντα, στο Μισιγκαν, στη Βόρεια Καρολίνα, στο Τέξας, στην Πενσιλβάνια και στη Βιρτζίνια», είχε πει ο Βάινς. Η αναψηλάφηση έφερε στο φως κατά συρροήν βιαστές, οι οποίοι διέφευγαν τη σύλληψη εδώ και δεκαετίες. Στο Μέμφις του Τενεσί, η αστυνομία προέβη στην εκκαφή της σορού του σεσημασμένου κακοποιού Ρόμπερτ Μπράσερ, ο οποίος αποδείχθηκε ότι είχε διαπράξει οκτώ βιασμούς σε τρεις πολιτείες, προτού

αυτοκτονήσει. Στην Τζόρτζια, πειστήρια από βιασμό του 2003 οδήγησαν την αστυνομία στον Ντάντρε Σαμπάξ, ο οποίος είχε διαπράξει 14 βιασμούς μεταξύ 2001 και 2005. Η δωρεά στην αστυνομία του Λας Βέγκας επέτρεψε τη διαλεύκανση του φόνου της Νάντια Αϊβερσον, η σορός της οποίας εντοπίστηκε τον Μάιο του 1997 σε οικοδομή. Πέρυσι, ο συνταξιούχος αστυνομικός Άρτ Σίουςολ συνελήφθη για τον φόνο, καθώς το DNA του εντοπίστηκε στο «κιτ» του θύματος.

Συσκευή αλκοτέστ στα γαλλικά οχήματα

Γάλλοι οδηγοί οι οποίοι έχουν καταδικαστεί για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ θα μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν το όχημά τους μόνο εφόσον το έχουν εξοπλίσει με συσκευή ανάλυσης αναπνοής. Οι συσκευές αλκοτέστ θα διακόπτουν τη λειτουργία του κινητήρα και δεν θα αφήνουν τον χειριστή να εκκινήσει εκ νέου τη μηχανή, εάν στην ανάσα τους βρεθεί οινόπνευμα. Ο υπουργός Εσωτερικών της Γαλλίας, Κριστόφ Καστανέρ, ενέκρινε το μέτρο ύστερα από δοκιμές διάρκειας ενός έτους σε

επτά νομούς της χώρας. Μέχρι στιγμής, όσοι εντοπιζόνταν να οδηγούν μεθυσμένοι «έχαναν» μέχρι έξι πόντους από το δίπλωμά τους, αλλά δεν υφίσταντο αυτόματα απαγόρευση οδήγησης. Εάν ο οδηγός συμπληρώσει δώδεκα πόντους ποινών, το δίπλωμά του αφαιρείται για έξι μήνες. Το νέο νομοσχέδιο δίνει στα δικαστήρια τη δυνατότητα να διατάξει τους οδηγούς που έχουν συλληφθεί για πρώτη φορά μεθυσμένοι με ποσοστό αλκοόλ μεταξύ 0,8 και 1,8 γραμμάρια ανά λίτρο, να εγκαταστή-

σουν συσκευές αλκοτέστ στα οχήματά τους, με δικά τους έξοδα. Η συσκευή κοστίζει 1.300 ευρώ, ενώ ο οδηγός μπορεί να την εννοικιάσει έναντι 100 ευρώ τον μήνα. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να επιβάλει χρηματικό πρόστιμο 4.500 ευρώ στους παραβάτες. Οι οδηγοί αυτοί θα πρέπει να φυλάξουν στη συσκευή τους για να εκκινήσουν τον κινητήρα του αυτοκινήτου τους. Θα πρέπει, όμως, να φυλάξουν και δεύτερη φορά, σε ανύποπτο χρόνο μεταξύ πέντε και τριάντα λεπτών μετά το πρώτο φυ-

σημα, έτσι ώστε η συσκευή να «βελτιωθεί» ότι παραμένουν εντός των νόμιμων ορίων. Η μέθοδος αυτή θεωρείται επίσης αποτελεσματική για να προληφθεί ότι κάποιος νηφάλιος φίλος θα φυσήσει αντ' αυτών στη συσκευή αλκοτέστ. Η γαλλική κυβέρνηση αναφέρει ότι στόχος του νέου μέτρου είναι να δοθεί η δυνατότητα σε οδηγούς οι οποίοι έχουν καταδικαστεί μία φορά για οδήγηση μεθυσμένοι να μπορούν να χρησιμοποιούν τα αυτοκίνητά τους και να εργαστούν.

ME ΤΟΝ

Παναγιώτη Κυριάκου

LISTEN LIVE

www.mydeejay.com.cy

EVERYDAY LOVE

ΑΠΟΓΕΥΜΑ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΔΕΡΜΑΤΑ

15:00 - 18:00

ΒΡΑΔΥ

ΤΑΣΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

18:00 - 21:00

www.lovefm.com.cy

Μεγάλη πτώση με αυξημένο τζιρο στο Χ.Α.

Απώλειες 1,51% για τον Γενικό Δείκτη,
ισχυρές πιέσεις σε τραπεζικές μετοχές

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με σημαντικές απώλειες και κάτω από τις 720 μονάδες έκλεισε το ελληνικό Χρηματιστήριο σε μια συνεδρίαση κότρη στο ιδιαίτερα θετικό κλίμα που κυριαρχούσε στις ευρωπαϊκές αγορές, αλλά και στη συνεχιζόμενη βελτίωση της εικόνας των ελληνικών ομιλοδών. Ο τραπεζικός κλάδος βρέθηκε στο επίκεντρο των πτεσεων, με τις συνεχιζόμενες διαφωνίες μεταξύ θεσμών και κυβερνήσεων σε ό,τι αφορά τον νέο νόμο Κατσέλη να «βαραινούν» το κλίμα, τη στιγμή που οι διεθνείς οίκοι (βλ. Deutsche Bank) επισημαίνουν πως οι αλλαγές στον νόμο αποτελούν «κλειδί» για τις προοπτικές των ελληνικών συστημικών τραπεζών. Παράλληλα, ισχυρές πιέσεις δέχθηκαν και αρκετά blue chips με τις μεγαλύτερες να συγκεντρώνουν οι ΑΕΗ, Motor Oil, Grivalia και ΓΕΚ Τέρνα. Πάντως, οι αναλυτές επισημαίνουν πως η διόρθωση ήταν αναμενόμενη –καθώς ο Γενικός Δείκτης έχει σημειώσει πέντε συνεχόμενες ανοδικές συνεδριάσεις με κέρδη άνω του 4% ενώ οι τράπεζες είχαν σημειώσει άμα άνω του 10%– και δεν είχε στοιχεία υπερβολών, με τον τζίρο να κινείται σε χαμηλά επίπεδα.

Ετσι, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 1.51% στις 714.44 μονάδες και

κοντά στο χαμηλά ημέρας, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 42,57 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με πτώση 1,24%, ενώ άνοδο της τάξης του 1,08% σημείωσε η μεσαία κεφαλαιοποίηση. Ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε επίσης κοντά στο χαμηλό ημέρας, με ισχυρές απώλειες της τάξης του 4,33% στις 562,06 μονάδες, με την Πειραιώς να κλείνει στο -6,07%, την Alpha Bank στο -5,21%, την Eurobank στο -4,19% και την Εθνική στο -1,98%. Το Oceanwood Capital Management μετά την αύξηση των αρνητικών θέσεων του στην Εθνική προχώρησε και σε αύξηση των short θέσεων του επί των μετοχών της Alpha Bank στο 0,81% από 0,70% πριν.

Το θετικό μομέντουμ για το ελληνικό χρηματιστήριο, που προεξόφλησε τη θρητική έκβαση όλων των ζητημάτων που εκκρεμούν για το αμέσως προεχές διάστημα (ψήφισμα νόμου νόμου Κατσέλη, καταβολή όδους στο Eurogroup του Α-πριλίου, υψηλό τίμημα για τα ΕΑΠΕ, ο-λοκλήρωση της πώλησης των λιγνιτικών μονάδων (Σ ΔΕΗ) ολοκλήρωση του κύ-κλο του και η επενδυτική κοινότητα θα διαμορφώσει τη στάση τους προς θετική κατεύθυνση, όταν υπάρξει ουσιαστική πρόοδος στα προαναφερθέντα ζητήματα, σημειώνει ο Δημήτριος Τζάνας, διευθυ-ντής επενδύσεων της Κύκλους ΑΧΣΕΠΕ.

Η μετοχή της Fiat έκλεισε με άνοδο 5% και αυτή της Peugeot με άνοδο 2,74%. Θετικά λειτούργησε για τον κλάδο και η σύσταση της Bank of America Merrill Lynch για αγορά επιλεγμένων μετοχών αυτοκινητοβιομηχανιών, μεταξύ άλλων των Volkswagen, Daimler, Porsche, κόντρα στην πορεία της αγοράς.

Πάτησαν γκάζι τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια

Κοντά στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων έξι μηνών έκλεισαν χάρη τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, χάρη στην άνοδο των μετοχών του κλάδου των αυτοκινητοβιομηχανιών. Αρτίο ήταν επίσης για συγχώνευση της Peugeot με τη Fiat Chrysler. Ο παλαιότερος δείκτης Stoxx Europe 600 ολοκλήρωσε τη θεατική συρρίκνωση με κέρδη 0,6%, ενώ ο δείκτης των αυτοκινητοβιομηχανιών ενισχύθηκε κατά 2,4%, άνω των που ήταν η μεγαλύτερη ημερήσια των τελευταίων τριών μηνών. Την ανοδική πορεία υποστήριξαν ακόμη η προσδοκία πως θύματα η Fed θα στείλει και νέες μνημονιακά θα ακολουθήσει χαλαρό

νομισματική πολιτική αλλά και από την κάλυψη ορισμένων θέσεων short, καθώς διαχειριστές επενδυτικών κεφαλαίων αποκάλεσαν για πρώτη φορά εδώ και πολύ καιρό υπερβολικά τα στοιχεία για περαιτέρω πτώση της τιμής των ευρωπαϊκών μετοχών. Η μετοχή της Fiat έκλεισε με άνοδο 5% και αυτή της Peugeot με άνοδο 2,74%. Θετικά λειτούργησε για τον κλάδο και η σύσταση της Bank of America Merrill Lynch για αγορά επιλεγμένων μετοχών αυτοκινητοβιομηχανιών, μεταξύ άλλων των Volkswagen, Daimler, Porsche, κόντρα στην πορεία της αγοράς. Τα υψηλότερα κέρδη αποκόμισαν χθες

οι επενδυτές στο χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης, με τον δείκτη DAX να κλείνει ενισχυμένος κατά 1,13%.

Στο χρηματιστήριο του Λονδίνου ο δείκτης FTSE 100 έκλεισε ενισχυμένος κατά 0,4% καθώς οι επενδυτές στρέφουν την προσοχή τους στη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης από Πέμπτη, προσδοκώντας παράταση της προθεσμίας για την αποχώρηση της Βρετανίας από την Ε.Ε. Η μετοχή του διαδικτυακού σούπερ μάρκετ Ocado έκλεισε σε επιπλέον-ρεκόρ χάρη στην επιτεύχνη ισορροπία κερδών από τις πωλήσεις του πρώτου τριμήνου, παρά τη φωτιά που έσπασε στο μεγαλύτερο κέντρο

διανομής της εταιρείας. Στο Παρίσι ο δείκτης CAC 40 έλκυσε με άνοδο 0,24% ενώ η μετοχή της εταιρείας τηλεπικοινωνιών Ιλιad έλκυσε με πτώση σχεδόν 3% μετά τη δημοσίευση σχεδίων για πώληση κεφαίων κινητής τηλεφωνίας ώστε να μειώσει το επίπεδο των δανείων της. Αισιόδοξο ήταν χτες το κλίμα και στη Wall Street, με το S&P 500 και την Nasdaq να διατηρούν το υψηλό επίπεδο πέντε μηνών χάρη στην προσδοκία των επενδυτών ότι η αμερικανική ομοσπονδιακή τράπεζα θα διατηρήσει την «υπομονετική» στάση που υιοθέτησε τον Ιανουάριο και στη σημερινή της συνεδρίαση.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

New York/Νέα Υόρκη

(€ Billions)

Εταιρεία	Πρώτο το κλάσμα	Met. %
3M COMPANY	209.41	0.4113
ALCOA CORP	29.08	1.5363
ALLEGHENY CRP	621	-0.0853
ALTRIA GROUP	571	-0.349
AMAZON COM	1778.7035	2.0982
AMER EXPRESS C	112.77	-0.6859
AMER INTL GROUP	44.18	-0.2568
AMGEN	191.86	0.2875
APPLE INC	187.07	-0.5053
AVON PRODUCTS	2.84	-4.698
BANK OF AMERIC	29.77	-0.1677
BAKERT INTL INC	77.46	0.6628
BOEING CO	375.2036	0.7853
BRICTL MYSTERS	49.895	0.0702
CAMPBELL SWP	36.35	-0.5744
CATERPILLAR INC	134.32	1.1641
CIGNA CORP	172.005	2.9292
CHEVRON	125.64	-0.1907
CISCO SYSTEMS	53.41	-0.1869
CITICORP	65.9265	-0.0053
CERBERUS	28.84	0.3133
COCA-COLA CO	45.385	-0.0551
COLGATE PALMOL	65.83	-0.6939
DANAOS CORP	0.93	4.2017
DELTA SHIPPING	2.71	-0.7326
ENTERGY CP	93.31	-1.2488
EXELON CORP	49.1	-1.1476
EXXON MOBIL	81.2185	0.1708
FEDEX CORP	181.83	-0.3125
FORD MOTOR CO	87.263	1.8238
INTL BUS MACHI	140.77	0.3994
GENERAL DYNAMI	171.76	0.0524
GENERAL ELEC C	10.21	0.098
GOLDM SACHS GR	202.46	-0.0049
HALLIBURTON CO	29.395	1.8185
HARTFORD FINL	49.39	0.1013
HP INC	20.0701	0.602
HOME DEPOT INC	184.325	0.4934
HONEYWELL INTL	157.39	0.2931
INTEL CORP	54.23	0.2403
JOHNSON JOHNS	138.19	0.7436
JPMORGAN CHASE	170.26	0.0653
LAZARD	37.86	1.0948
MC DONALD'S COR	182.89	-0.5762
MERCK & CO	81.8	0.5532
MICROSOFT CP	117.625	0.0468
3M COMPANY	209.45	0.4605
MORGAN STANLEY	44.22	0.4315
NIKE INC CL B	87.62	-0.2277
NORFOLK SOUTHE	179.15	-1.8518
PFIZER INC	42.26	1.0763
PROCTER & GAMB	101.505	-0.0049
RAYTHEON CO	180.78	0.3052
ROCKWELL AUTOM	179.6638	-0.6299
SCHLUMBERGER L	43.55	0.4382
SOUTHERN CO	50.98	-1.545
STEALTH GAS	3.4055	9.8548
TELECOMS	3.165	1.1182
UNISYS CORP	13.49	0.372
UNITED TECH CP	126.65	-0.197
UNITEDHEALTH G	257.34	0.9716
US BANCORP	52.2	-0.0466

Verizon Comms

57.46	-1.0505	
WALT DISNEY CO	112.155	-0.8531
WELLS FARGO &	57.1336	0.007
WALMART INC	99.89	0.2308

London/Λονδίνο

(€ million)

Εταιρεία	Υπόμνημα	Μετ. %
ANGLO AMERICAN	2005.5	1.329
ASSOC BR FOODS	2318.4972	0.994
ADMIRAL GROUP	2181	0.276
ASHTED GRP	1962.5	1.67
ANTOFAGASTA	9671.1565	2.767
AVIVA PLC	434.3	-0.39
ASTRAZENECA	6368	0.283
BARBOCK INTL	542.5677	-1.131
B&B SYSTEMS	485	-0.267
BARCLAYS	168.6	1.432
BRIT AM TOBACC	3185.58423	1.187
BARRATT DEVLPM	613.6	0.005
BERKELEY GRP	3960.8472	0.482
BUNZL CO	814.76	0.048
BRUNZL CO	2482	0.121
BP	558.5	0.812
BURBERRY GRP	1895	1.636
BT GROUP	228	0.776
COCACOLA HBC A	2626	-0.493
CARNIVAL	4212.14345	0.526
CENTRICA	122.72725	1.111
COMPASS GROUP	1740	-0.172
CAPITA PLC	126.2	1.774
CRH	2371	-0.168
DIXONS CARPHO	146.9	0.273
DCC	6565	3.312
DIAGEO	3064.9192	-0.681
DIRECT LINE	362.2	-0.631
EXPERIAN	2041	-0.244
EASYTEV	1245	-0.24
FRENSCLO	803.09	-0.52
GLENCORP	320.15	3.008
GLOXAMSMITHKILN	1503.2	-0.621
HIKMA	1631.5106	2.451
HAMMERSHORN H	3775	-0.658
HARGREAVES LS	1807	-0.193
HSBC HOLDINGS	623.6	-0.479
INTL CONSOL AI	552.4	1.769
INTERCONT HOTE	4643.8788	0.129
3IG GROUP	973.6	0.615
IMBRANDS	2656.462	0.341
INTU PROPERTY	111	-1.025
INMARSTAT	436.94759	1.578
INTERTEK GROUP	4800	-0.456
ITV	1374	1.253
JOHNSON MATTHE	3219	1.099
KINGFISHER	245.3	0.574
LAND SEC.	930	0.541
LEGAL & GENERA	284.7	-0.35
LLOYDS BNK GRP	65.43	0.092
LOMD STOCK EXC	4800.44	0.523
MERLIN	370.71	1.751
MARKS & SPENC	14008.19	1.021
MONDI	1787	1.852
NATIONAL GRID	883.6	-0.203
NEXT	5314	0.535
PROVIDENT FINC	552.4	-0.291
PRUDENTIAL	1626.5	-0.489

PERSIMMON	2305	0.919	DEUTSCHE POST	29.87	0.3
PEARSON	835.4	1.016	DT BOERSE N	115.7	0.7
RECTIT BICSRG	6234	-0.748	DT LUFTHANSA A	20.85	0.12
ROYAL BANK SCO	270.4	0.52	DT TELEKOM N	15.69	0.04
RDS A	2425	0.31	E.ON SE NA	9.694	0.094
ROYAL DUTCH SHL	2438.5	0.35	FRESENIUS MEDI	70.18	0.82
RELX	1657.932	-1.555	FRESENIUS SE	48.82	-0.7
ROY TINTO	4305	0.891	HEIDELBERGECME	65.22	-0.1
ROYAL MAIL R	2652	-1.229	HENKEL AG&CO V	89	-0.14
ROLLS ROYCE PLC	915.56	1.145	INFINEON TECH	19.615	0.33
RSLS INSURANCE G	525.6	-0.266	K S AG NA	17.375	0.14
SAINSBURY(U)	236.9	0.851	LINDE	195.05	0.1
SCHROEDERS	2746.09	0.156	MERCK KGAA	100.3	1.14
SAGE GROUP	686.072	0.548	MUENCH RUECK	217	0.4
ST JAMES PLAC	1065	-0.467	RWE AG	22.38	-0.17
STAMMOLDEN	1442.5	-0.173	THYSENKRUPP A	12.995	0.08
SMITHSHEPHEW	1493	0.505	VOLKSWAGEN VZ	14.79	2.4
SPORTS D INT	292.5	1.422	VONOVIA SE	46.12	-0.01
SSC PLC	1227.5	0.204	SIEMENS N	99.5	1.52
STANDARD CHART	610.963	-1.149	SAP SE	100.14	1.29
SEVERN TRENT	2075	0.048			
TRAVIS PERKINS	1433.5	0.596			
TESCO	236.9	0.637			
TUI AG	824.8	1.352			
TAILOR WIMPEY	185.3	0.9			
UNITED	4257.5	-0.199			
UNILEVER	873.6	-0.446			
UNITED UTIL GR	873.6	-0.446			
VODAFONE GROUP	145.58	0.985			
WPP PLC	874	1.204			
WHTTBREAD	5052	0			

Zurich /Zupixn		
	(€ €100.00)	
Εταιρεία	Χθες	Μετ.
ABBOTEN	1962	0.67
RIEHEMONTN	73.4	1.69
GERBERTN	4181	0.99
LAFARGEHOLCM	51.32	0.59
NOUARTEN	9312	-0.17
ROCHEHOLDING	270	-0.37
SGSN	2605	0.55
SWATCHGROUPI	299	31
ADECCON	5408	0.86
JULIUSBAERN	44.79	0.97
CSGROUPAG	12.665	0.73
GRANDIDAM	2598	-0.04
NESTLESA	946	0.47
TRANSOCEANN	9.42	0.53
SWISSCOM	486	0.29
SWISSREN	99.62	-0.2
LESIERGROUPN	1266	1.4
ZURICHINSURAN	3386	-0.12

Frankfurt/Φρανκφούρτη		
	(€ €100.00)	
Εταιρεία	Χθες	Μετ.
ADIDAS N	211	3.6
ALLIANZ SE	200.2	0
BASF SE	67.8	0.85
BAY MOT WERKE	75.72	1.55
BEIERSDOERF	87.34	-0.12
BAYER N AG	69.7	1.67
COMMERZBANK	7.411	-0.251
CONTINENTAL AG	145.1	2.95
DAMMLER AG N	52.86	1.76
DEUTSCHE BANK	8.022	-1.18

Amsterdam/Αμστερντον		
	(€ €100.00)	
Εταιρεία	Χθες	Μετ.
AALBERTS INDUS	32.86	2.94
AEGON	4.734	0.21
AKZO NOBEL	81.3	-0.25
ALITICE EUROPE	2.039	-0.15
ASML HOLDING	167.98	0.35
BSKAUSAL WESTM	24.6	0
GEMALTO	50.98	-0.04
HENKELN	92.22	0.11
JOHNKONIK LIK D	98.56	-0.06
KPM KON	2.834	0.07
NN GROUP	39.01	-0.23
OCI	23.97	1.35
PHILIPS KON	36.12	0.28
RANDSTAD	47.42	0.89
ROYAL DUTCH SH	28.355	0.41
UNILEVER DR	50.44	-0.1
VOPAK	43.65	1.39
WOLTERS KLUWER	59.62	0.44

Milano/Μιλάνο		
	(€ €100.00)	
Εταιρεία	Χθες	Μετ.
A2A SPA	1.61	1.60
ATLANTIA	22.54	22.37
AZIMUT HLDG	15.11	14.94
CI-RICOMP	1.09	1.09
ENEL	5.52	5.50
EXOR	58.00	56.08
ENI	15.89	15.74
GENERALI ASS	16.46	16.47
GEOX	1.79	1.77
INTESA SANPAOL	2.236	0.13
MEDIASET	2.86	2.82
MEDIOBANCA	9.18	9.18
RC S MEDIOBANCA	1.41	1.47
PRYSMIAN	16.70	16.44
SNAM	4.50	4.46
STMICROELEC.N	14.41	14.26
TELECOM ITALIA	0.54	0.55
TENARIS	12.49	12.34
TERNI	5.55	5.52
UNICREDIT	12.224	12.21

Tokyo/Tókyo

(€ yvén)

Empoieles	Xbóavó	Mét. %
AJINOMOTO	1757	-0.14
ASAHI GROUP HL	4728	0.11
ASTELLAS PHARM	1753	0.52
BRIDGESTONE CO	4290	0.02
CANON INC	3206	-0.37
CASIO COMPUTER	1475	-0.81
CITIZEN WATCH	623	-0.8
CLARION	2495	0
CRÉDIT SAISON	1570	1.36
DAIWA SEC GROU	577.9	0.1
SUBARU	2708	-0.29
FLUENT HOLDI	5087	-0.18
FIJITSU LTD	7778	1.69
HINDI CORP	948	0.32
HITACHI	3575	4.2
HONDA MOTOR	3076	0.65
IHI	2713	2.73
ISUZU MOTORS	1500	0.94
KAWASAKI HYYI	2706	0.59
KAJIMA CORP	1638	-1.03
KEIO	6940	-0.43
KOBEL STEEL	867	0.23
KONICA MINOLTA	1108	-0.18
JTEKT	1357	1.65
MITSUBI UFJ FG	574.8	0.65
MITSUBISHI CORP	3189	-0.06
MITSUBISHI ELE	1428	0.92
MITSUBISHI MOT	600	0
NEC CORPORATIO	376.0	-1.7
NIKON HLDG	2681	-0.52
NIKON CORP	1583	-2.64
NISSAN SUISSON	4728	-0.5
NISSAN MOTOR C	952	0.17
NOMURA HOLDING	419.3	0.12
NISSAN CHEMICA	5180	0
NISSON PAPER I	2307	
NIPT DOCOMO	2518.5	-0.16
OBAYASHI CORP	1109	-0.81
ODAKYU ELEC RA	2027	-1.61
OI HOLDINGS	688	1.18
OSAKA GAS	2291	-2.14
PIONEER	65	-1.52
RICON CO LTD	1163	-0.43
SECORP	9576	-0.35
SEVEN & H	4474	-0.38
SHARP CORP	121	1.72
SHIMIZU CORP	969	-0.21
SHISEIDO	7946	-0.58
SONY CORP	5124	-0.45
SMFG	4028	1
SUMITOMO CHEM	537	-0.92
SUZUKI	641	0.47
TAISEI CORP	5190	-0.76
TDK CORPORATIO	8760	0.34
TOBU RAILWAY	3180	-0.93
TOKAI MARINE H	5463	1.94
TORAY INDUSTRIES	732.1	-1.24
TREND MICRO	5330	-1.48
TOPY INDUS LTD	2251	0.72
TORAY INDUSTRI	732.1	-1.24
TOYOSHA CORP	3595	-0.55
TOYOSHO	1568	0
TOYOTA MOTOR C	6663	0.2
YAMAHA CORP	5510	-1.43

ALSTOM

AXA

BNP PARIBAS	45.11	22.80	39.26
BOUYGUES	32.33	32.78	
CAPGEMINI	106.75	107.35	
CARREFOUR	17.05	16.97	
CASINO GUICHAR	39.25	20.04	
CRÉDIT AGRICOL	11.31	11.33	
DANONE	68.78	69.13	
DASSAULT SYSTE	131.00	129.95	
EDF	12.70	12.71	
L'OREAL	234.70	235.20	
L.V.M.H.	320.30	317.15	
LAGARDERE S.C.	24.08	23.84	
MICHELIN	105.85	104.85	
PERNO RICHARD	157.05	157.90	
PEUGEOT	22.89	22.28	
KERING	509.40	496.00	
PUBLICIS GROUP	50.82	50.46	
RENAULT	61.60	60.28	
SAINT-GOBAIN	32.67	32.95	
SANOFI	79.55	79.22	
SCHNEIDER ELEC	71.14	70.34	
SOCIÉTÉ GÉNÉRA	27.98	27.97	
SODEXO	101.00	100.10	
STMICROELECTRO	14.40	14.25	
TF1	8.88	8.74	
THALES	110.05	110.50	
TOTAL	51.54	52.12	
VEOLIA ENVIRON	20.28	20.27	

Madrid/Madρίpn

(€ cupón)

Empoieles	Xbóavó	Mét. %
ACS CONS Y SER	39.44	0.3562
AENA SMC	166.15	1.5897
ACERINOR	9.382	1.7791
ACCIONA	95.2	4.0008
AMADEUS	67.84	0.5335
BANKIA	2.467	0.1218
BVIA	5.485	1.8306
BANKINTER	7.156	0.3365
CASIXBANK	3.027	-0.099
DSTR INT ALIME	0.6196	6.3874
ENDESA	22.9	0.7036
ENAGAS	26.51	1.2605
FERROVIAL	20.88	-0.5714
GOMENTO DE CON	12.02	-1.4742
GRIFOLS	24	-0.0833
IBERDROLA	7.736	0.1813
INT AIRLINES G	6.45	2.2551
INDATA SISTEMAS	9.92	0.5271
INDITEX	26.59	1.4885
MAPFRE	2.59	1.6484
MERLIN PROP	11.645	0.3879
ARCELMITTITAL	19.954	2.0874
ORR HUARTE LAI	1.19	4.2945
RED ELECTRIC COR	19.5	1.2987
REPSOL	15.515	1.0091
BCO DE SABADEL	0.9918	0.4466
BANCO SANTANDE	4.4855	1.2871
SACYR	2.358	2.1221
TELEFONICA	7.833	0.1022
MEDIASET ES CO	7.02	3.6928
TECNICAS REUN	24.16	1.9409

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1358	1,1352	1,1356
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4624	7,4609	7,4646
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΟΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8555	0,8542	0,8549
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,4485	10,4419	10,4526
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	126,59	126,43	126,51
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,1353	1,1343	1,1351
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	9,6745	9,6774	9,6862
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,506	1,51	1,5111
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,5986	1,5991	1,5999

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση	
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,8037	0,8062	
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	312,96	313,06	
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΡΧΕΝ	0,4275	0,4283	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,6535	1,655	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5334	1,5342	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,9104	8,9138	
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	132,55	132,85	
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	19,5578	19,6782	
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8555	0,8548	
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	584,577	585,464	
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	6,2163	6,2207	
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,1691	4,1709	
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	16,3908	16,408	
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,1318	4,1349	
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4368	0,4374	
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,2569	4,2586	
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛ'ΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	4,0901	4,0938	
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,622	25,632	

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ			
ΜΑΡΤΙΟΣ 2019			
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ			1,1342
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΟΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ			0,8695
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ			7,4614
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ			10,5703

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ			
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)			
ΠΑΛΙΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ			261,96
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ			261,96
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ			261,96
ΠΩΛΗΣΗ			316,05

Τετάρτη 20 Μαρτίου 2019

ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ • 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	714,44	-1,51	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	14.132.651	34,29%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2289,41	-0,59	ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΕΦΩΝΙΑ	7.234.246	17,55%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2666,94	-1,4	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ Ε.Ε.Α.Π.	3.338.721	8,10%
FTSE Πετρέλαιου-Αερίου	5020,01	-3,31	ΔΥΝΑΜΙΣΤΗΡΙΑ	2.850.800	6,92%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7964,96	0,22	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.157.338	5,23%
FTSE Πρώτων Υλών	3866,91	-1,98	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.839.218	4,46%
FTSE Τοξιδιών και Αναψυχής	1535,45	0,66	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.805.664	4,38%
FTSE Τεχνολογίας	848,49	0,12	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.547.287	3,75%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3069,12	-0,27	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	833.260	2,02%
FTSE Τραπεζών	562,06	-4,33	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	826.913	2,01%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	425,4	-4,33	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	734.446	1,78%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	11494,22	0,27	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	488.163	1,18%
FTSE Υγείας	0	0	ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	469.179	1,14%
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	2056,62	-1,66	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	458.621	1,11%
FTSE Χημικών	9793,71	0	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	308.245	0,75%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	918,99	-0,64	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	287.987	0,70%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1865,25	-1,24	ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	258.306	0,63%
FTSE Χ.Α. MidCap	1132,26	-1,08	ΥΔΡΕΥΣΗ	195.781	0,47%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	463,01	-1,24	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΑΛΠΙΚΟΝΩΝΙΩΝ	170.102	0,41%
			ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	166.352	0,40%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.115.729	2,71%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	41.219.008	

▲ 31 ▼ 63 ➡ 36

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
MERMEREN (ΕΑΠ)	55,000	9,56%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,216	-8,09%
ΜΟΥΣΑΚΗΣ (ΚΑ)	0,428	5,94%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,315	-6,07%
ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	1,260	5,00%	ALPHA BANK (ΚΟ)	1,310	-5,21%
J. & P. - ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,383	3,51%	ΑΤΤΙΣΑ BANK (ΚΟ)	0,170	-4,49%
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	14,800	2,07%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	20,850	-4,36%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	7,120	1,14%	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,640	-4,19%
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5,570	1,09%	GRIVALIA PROP. ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	9,800	-4,11%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	8,930	1,02%	ΔΕΗ (ΚΟ)	1,590	-3,87%
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	5,050	0,60%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,482	-3,70%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	30,830	0,26%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	4,825	-3,11%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25					
	Κλείσιμο	Μετ.%		Κλείσιμο	Μετ.%
AEGEAN AIRLINES	7,82	-1,01	ALPHA BANK	1,31	-5,21
ADMHE	1,77	-2,64	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,32	-6,07
ALPHA BANK	1,31	-5,21	COCACOLA HBC	30,83	0,26
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,32	-6,07	EUROBANK ERGASIAS	0,64	-4,19
COCACOLA HBC	30,83	0,26	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	4,83	-3,11
EUROBANK ERGASIAS	0,64	-4,19	GRIVALIA PROPERTIES	9,8	-4,11
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	4,83	-3,11	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,32	-0,12
GRIVALIA PROPERTIES	9,8	-4,11	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,4	-0,83
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,32	-0,12	ΟΤΕ	11,15	-0,27
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,4	-0,83	JUMBO	14,9	0
ΟΤΕ	11,15	-0,27	LAMDA DEVELOPMENT	6,35	-2,01
JUMBO	14,9	0	MOTOR OIL	20,85	-4,36
LAMDA DEVELOPMENT	6,35	-2,01	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	8,88	-0,11
MOTOR OIL	20,85	-4,36	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,68	-1,98
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	8,88	-0,11	ΟΠΑΠ	8,93	1,02
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,68	-1,98	ΟΛΠ	16,44	-1,56
ΟΠΑΠ	8,93	1,02	ΔΕΗ	1,59	-3,87
ΟΛΠ	16,44	-1,56	ΤΙΤΑΝ	19,44	-0,82
ΔΕΗ	1,59	-3,87	VIOTALCO	3,11	-2,2
ΤΙΤΑΝ	19,44	-0,82	SARANTIS	7,12	1,14
VIOTALCO	3,11	-2,2	TERNA ENERGY	6,36	-1,7
SARANTIS	7,12	1,14	FOURLIS	5,05	0,6
TERNA ENERGY	6,36	-1,7	ΕΛΛΑΚΤΟΡ Α.Ε.	1,6	-1,11
FOURLIS	5,05	0,6			
ΕΛΛΑΚΤΟΡ Α.Ε.	1,6	-1,11			

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ					
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ			
ΟΤΕ (ΚΟ)	7.234.245,58	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,54%		
ALPHA BANK (ΚΟ)	5.260.475,49	MERMEREN KOMBINAT A.D.ΠΡΙΛΕΡ(ΕΑΠ)	0,53%		
GRIVALIA PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	3.338.720,72	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	0,51%		
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.191.992,16	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,50%		
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2.850.799,70	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	0,49%		
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.766.002,53	GRIVALIA PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	0,35%		
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	2.754.143,43	ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,30%		
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.040.799,81	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,25%		
JUMBO (ΚΟ)	1.547.287,28	ΑΝΕΜΟΣ ΕΛ. ΤΕΧ. (ΚΟ)	0,22%		
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.316.337,69	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,22%		

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
50.934,01	-0,92%	40.832,72	9,29%	19.293,94	-1,08%
(ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΤΕΜΑΧΙΑ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ				
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	284	1.149	6.057	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	284	1.149	6.057	
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.104	23.436	312.820	
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	64	350	5.608	
ALPHA BANK (ΚΟ)	331	4.972	36.917	
ΑΤΤΙΣΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	2.621	
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	16	65	145	
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	21	85	6.556	
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	70	660	10.713	
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	140	2.305	64.739	
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	0	0	581	
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	113	
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	14	49	5.897	
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	4	12	14	
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	11	30	3.427	
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	40	105	2.154	
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	20	171	3.120	
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	7	35	5.054	
JUMBO (ΚΟ)	49	106	541	
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	1	1	2.484	
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	46	1.451	62.177	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	34	56	83	
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	39	162	8.982	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	278	5.076	35.133	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	53	166	2.608	
ΟΤΕ (ΚΟ)	55	379	3.588	
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	538	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	474	5.623	21.814	
ΔΕΗ (ΚΟ)	262	1.384	17.714	
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	26	61	3.259	
ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	6	6	135	
VIOTALCO SA/NV (ΚΑ)	43	126	6.105	
Δικαιώματα σε Δείκτες	15	152	1.629	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	15	152	1.629	
Δικαιώματα σε Μετοχές	9	70	769	
ALPHA BANK (ΚΟ)	1	10	30	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	326	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5	25	255	
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	5	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	10	94	
ΔΕΗ (ΚΟ)	2	25	59	
Συνολική Δραστηριότητα	2.412	24.807	321.275	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 19 Μαρτίου 2019

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ **	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,7680	0,7920	0,7806	3,0560	49.730	0,7760	0,7800	0,7800	1,56
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,3100	1,3540	1,3300	-2,1500	51.841	1,3300	1,3400	1,3300	-2,06
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)	0,4760	0,4800	0,4786	0,4580	563	0,4760	0,4800	0,4760	0,42
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0060	0,0075		

Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0300	0,0320	0,0304	0,0140	35.620	0,0310	0,0320	0,0300	-9,09
ΤΣΟΚ	A. TSOVKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,1120	0,1320		

Τεχνολογία										
ΛΟΥΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,3200	1,3300	1,3228	1,9460	1.465	1,3200	1,3300	1,3200	0,00

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,1050		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,2000	0,2100		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0700	0,0780		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,2080	0,0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.4000	1.4000	1.4000	0,0000	1.000	1.3900	1.4000	1.4000	0,00
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0320	0,0000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,1100		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0385		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0040		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0300		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,0450	0,0000		
ΑΔΕΠ	ΑΔΑΜΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0015	0,0030		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1420		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	0,2980	0,2980	0,2980	0,0000	3.203	0,2700	0,3080	0,2980	0,00
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΕΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0910		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0240		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1470	0,1600		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,2740		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1880		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0050		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,5500		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8800		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0150		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0350		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0120		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0265		

Σημαντικές αλλαγές κανονισμών από 1ης Ιουνίου

Πότε θα θεωρείται παράβαση το χέρι, η θέση των τερματοφυλάκων στο πέναλτι, ο πανηγυρισμός και η αποχώρηση του παίκτη

Σε διεκρίνιση των κανονισμών για το πότε πρέπει να θεωρείται φάουλ (ή πέναλτι) η χρήση του χεριού στο ποδόσφαιρο προέβη για πρώτη φορά η Διεθνής Ομοσπονδία Κανονισμών Ποδοσφαίρου (IFAB), δημοσιεύοντας τη λεπτομερή διατύπωση του κανονισμού που θα αρχίσει να ισχύει μετά την 1η Ιουνίου φέτος.

Ετσι οι διαιτητές ενημερώνονται ότι υφίσταται παράβαση όταν η μπάλα συναντά την έκταση του χεριού πέρα από τη φυσική σιλουέτα του σώματος από προσπάθεια άλλου παίκτη, συμπαίκτη ή αντιπάλου, και όχι έπειτα από προσπάθεια του ίδιου παίκτη. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα χρειάζεται να κρύβουν το μπράτσο τους πίσω από το σώμα τους οι αμυντικοί όταν ο αντίπαλος επιχειρεί σουτ, αρκεί το χέρι τους να είναι στη φυσική του θέση πλάι στο σώμα. Παράβαση θεωρείται συγκεκριμένα

Οι τερματοφύλακες θα αρκεί να έχουν μόνο το ένα πόδι στη γραμμή τέρματος σε εκτέλεση πέναλτι, αντί και τα δύο.

το άγγιγμα της μπάλας με χέρι εκτός του κορμού ή σε ύψος άνω του ώμου, ώστε να «επεκτείνει το μέγεθος του σώματος, αλλά όχι εφόσον το χέρι που αγγίζει την μπάλα χρησιμοποιείται για στήριξη του σώματος του ποδοσφαιριστή.

Σε άλλες αλλαγές που τίθενται σε εφαρμογή σε 2,5 μήνες, οι τερματοφύλακες θα αρκεί να έχουν μόνο το ένα πόδι στη γραμμή τέρματος σε εκτέλεση πέναλτι, αντί και τα δύο, ο υπερβολικός πανηγυρισμός

σε επίτευξη γκολ θα τιμωρείται με κίτρινη κάρτα ακόμη και αν το τέρμα ακυρωθεί, οι παίκτες που αντικαθίστανται θα μπορούν να αποχωρήσουν από την πλησιέστερη γραμμή (πλάγια ή τελική), και καταργείται το «ελεύθερο διαιτητού» όπου η μπάλα ήταν διεκδικήσιμη, με τον διαιτητή πλέον να αφίνει την μπάλα κατευθείαν στα πόδια της ομάδας που τελευταία την είχε πριν σταματήσει το παιχνίδι.

Στο μεταξύ, η ομάδα εργασίας της FIFA που συστάθηκε για τη σύναξη προτάσεων περί ενός παγκόσμιου Nations League κατέληξε στο ότι δεν υπάρχει ικανό πλαίσιο για συμφωνία επί του θέματος, δεδομένης της έντονης αντίδρασης των Ευρωπαίων. Ετσι το θέμα αποσύρθηκε από την ατζέντα της σημερινής συνόδου του συμβουλίου της παγκόσμιας ομοσπονδίας στο Μαϊάμι

των ΗΠΑ. Πρόκειται για το πρώτο μεγάλο πλήγμα στο κύρος του προέδρου της FIFA, Τζάνι Ινφαντίνο, που προωθούσε μετ' επιτάσεως την ιδέα αυτή. Στη σημερινή ατζέντα, όμως, θα βρίσκεται το άλλο αμφιλεγόμενο πλάνο του Ελβετού ηγέτη του παγκόσμιου ποδοσφαίρου, αυτό που αφορά τη διεξαγωγή ενός Παγκοσμίου Κυπέλλου Συλλόγων με 24 ομάδες, στα πρότυπα του Μουντιάλ. Επίσης, θα προκύψει απόφαση σχετικά με επέκταση του Παγκοσμίου Κυπέλλου του 2022 στο Κατάρ από 32 σε 48 ομάδες, όπως έχει ήδη αποφασιστεί να γίνεται για τα Μουντιάλ από το 2026 και μετά. Για τη φιλοξενία των πρόσθετων αγώνων που θα απαιτηθούν το 2022 αν επεκταθεί η διοργάνωση έχουν προταθεί το Ομάν και το Κουβέιτ, χώρες με τις οποίες το Κατάρ διατηρεί καλές σχέσεις.

Η IFAB αποσαφηνίζει τις «σκιάδεις» ερμηνείες του κανονισμού σχετικά με το χέρι, μια παράβαση που ξεσήκωνε τις περισσότερες διαμαρτυρίες, ειδικά αν αφορούσε σε πέναλτι.

Η σωστή διατροφή του Κριστιάνο Ρονάλντο κάνει τη μεγάλη διαφορά

Κανείς δεν αμφισβητεί πλέον το μεγαλείο του Κριστιάνο Ρονάλντο. Εχοντας κερδίσει πέντε τρόπαια του Τσάμπιονς Λιγκ και όντας κάτοχος αμέτρητων ρεκόρ της διοργάνωσης, ο «ΚΡ7» είναι δίκαια ένας από τους κορυφαίους ποδοσφαιριστές όλων των εποχών. Με τις... υπερφυσικές ικανότητές του και τα αθλητικά προσόντα που διαθέτει, ο «ΚΡ7» ακόμη και στα 34 του, έχει πλεονέκτημα έναντι των αντιπάλων του. Το κίνητρο όμως που ο ίδιος διαθέτει ακόμη και σήμερα, η όρεξη για προπόνηση και η σωστή διατροφή είναι βασικά «κλειδιά» για την επιτυχία. Όπως είχε πει, άλλωστε, και ο Ζλόταν Ιμπραϊμόβιτς το 2012, ο Ρονάλντο «είναι προϊόν προπόνησης».

Εκτός από τις αμέτρητες ώρες εξάσκησης, ο Πορτογάλος δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη διατροφή του. Σύμφωνα με τη LeSport, στην καθημερινότητά του ο άσος της Γιουβέντους πίνει αρκετούς φρέσκους χυμούς και είναι λάτρης των φρούτων.

Με ενυδάτωση και στοχευμένη διατροφή ο Πορτογάλος διατηρεί τον οργανισμό του σε υψηλά επίπεδα φυσικής κατάστασης ακόμη και στα 34 του.

«Μένω ενυδατωμένος με energy drinks που μου δίνουν ενέργεια για την προπόνηση και τους αγώνες. Το συγκεκριμένο ποτό έχει ένα μείγμα υδατανθράκων που αυξάνει την αντοχή. Επίσης, διαθέτει πολύ λιγότερη ζάχαρη από ό,τι πολλά άλλα energy drinks που χρησιμοποιούν αθλητές. Τέλος, περιέχει ηλεκτρολύτες που βοηθούν στην ενυδάτωση και τη βιταμίνη B12 που καταπολεμά την κόπωση», δηλώνει ο ίδιος.

Αρκετές φορές την εβδομάδα ο Ρονάλντο τρώει ψάρι, το οποίο λατρεύει, όπως επίσης και λαχανικά, δημητριακά ολικής αλέσεως και άπαχη πρωτεΐνη. Το αγαπημένο του πιάτο είναι το Bacalhau Braz, το οποίο είναι ένα μείγμα μπακαλιάρου, κρεμμυδιού, πατάτας σε φέτες και ομελέτα. Εκτός από τα βασικά γεύματα της ημέρας, ο Πορτογάλος τρώει έως και έξι μικρότερα γεύματα, για να βεβαιωθεί πως έχει αρκετή ενέργεια. Τέλος, το πόσιμο νερό είναι τρομερά σημαντικό για το σώμα του.

Ο κουλιγκανισμός φωνάζει ξανά «παρών» στα βρετανικά γήπεδα

Ο μύθος περί «ξεριζώματος του κουλιγκανισμού από τη Θάτσερ» και «γαλήνιας ατμόσφαιρας στα αγγλικά γήπεδα» ανήκει πλέον στο παρελθόν στη Μ. Βρετανία. Τα φαινόμενα βίας μεταξύ οπαδών, αλλά και εις βάρος ποδοσφαιριστών, είναι τόσα που μόνον όσοι εθελοντφλούν δεν βλέπουν την πραγματικότητα στο... νησί του Brexit.

Μια πραγματικότητα που καταγράφκε πριν από λίγες ημέρες και αφορούσε τρεις εισβολές οπαδών, μεταξύ άλλων, καταδεικνύοντας τόσο την αποθράσυνση των οπαδών στην Αγγλία και στη Σκωτία, όσο και την προβληματική ασφάλεια στα γήπεδα, όπου οι φιλάθλοι πληρώνουν δεκάδες λίρες για ένα ματς και οι παίκτες πληρώνονται εκατομμύρια λίρες κάθε μήνα.

Την προηγούμενη Παρασκευή είδαμε οπαδό να ορμάει στον αγωνιστικό χώρο και να επιτίθεται στον Τζέιμς Ταβέρνιερ της Ρέιντζερς, στον αγώνα με τη Χιμπέρνιαν, ενώ δύο ημέρες μετά, οπαδός επιτέθηκε στον Κρις Σμόλιν της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ

Στο Μπέρμιγχαμ, ένας 27χρονος πατέρας επετέθη στον αρχηγό της Βίλα, Τζακ Γκρίλις, ρίχνοντάς του γροθιά.

θέλει να πίνουν οι οπαδοί όλη μέρα και να βιαιοπραγούν μέχρι να αρχίσει το ματς.

Την Κυριακή, στο Σεντ Αντριους ο Γκρίλις πέτυχε το μοναδικό γκολ του αγώνα και όταν πήγε να το πανηγυρίσει στην εξέδρα των φιλοξενουμένων ένας από τους υπευθύνους ασφαλείας του γηπέδου κλώτσησε τον ποδοσφαιριστή προτού συνάδελφοί του τον απομακρύνουν. «Τι θα γινόταν αν οι οπαδοί που εισέβαλαν στο γήπεδο κρατούσαν κάτω; Οι παίκτες πρέπει να προστατευθούν», είπε ο Ασλί Γιανγκ της Γιουνάιτεντ, μάρτυρας της επίθεσης στον Σμόλιν.

Ο πρώην άσος της Γουίμπλετον και νυν ηθοποιός Βίνι Τζόουνς τόνισε τον κίνδυνο μαχαρώματος παικτών όπως έγινε με την τενίστρια Μόνικα Σέλες από οπαδό το 1993, λέγοντας ότι στα αγγλικά γήπεδα δεν υπάρχει σωστή αστυνόμευση: «Πού ήταν η ασφάλεια στο Σεντ Αντριους; Στον γάμο μου εγώ είχα περισσότερους σεκιουριτάδες!» τόνισε χαρακτηριστικά.

ΠΑΜΕ ΓΗΠΕΔΟ

ΛΕΠΤΟ ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΟ ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ 15:00 - 22:00

ΣΧΟΛΙΑΖΟΥΝ ΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΟΙ

ΜΑΡΙΟΣ
ΑΒΡΑΑΜΙΔΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ
ΖΑΒΟΣ

ΣΑΒΒΑΣ ΚΟΣΙΑΡΗΣ

GET IT ON
Google play

Download on the
App Store

LISTEN LIVE

24sports.com.cy

GADGETS

GOOGLE

Κλείνει οριστικά το Inbox by Gmail

Στις 2 Απριλίου κλείνει οριστικά η υπηρεσία Inbox by Gmail η οποία χρησιμοποιήθηκε για τη δοκιμή πολλών σπουδαίων χαρακτηριστικών που προστέθηκαν στην πορεία στο Gmail. Η θέση της Google για το Inbox ήταν ότι πρόκειται για μια πειραματική εφαρμογή ώστε να αποτελέσει πεδίο για δοκιμή νέων λειτουργιών προτού ενσωματωθούν στην υπηρεσία Gmail που χρησιμοποιούν εκατοντάδες εκατομμύρια χρήστες σε όλο τον κόσμο. Ορισμένες από αυτές τις πειραματικές λειτουργίες τις βλέπουμε τώρα με το νέο Gmail, όπως είναι το Snooze, τα Smart Replies, τα Nudges κλπ. Σύμφωνα με προηγούμενες ανακοινώσεις της εταιρείας, την ίδια μέρα, στις 2 Απριλίου θα κλείσει οριστικά και το κοινωνικό δίκτυο Google+.

SKYPE

Ερχονται αλλαγές στις video κλήσεις

Η Microsoft ετοιμάζει αλλαγές στο Skype, με σημαντικότερη από αυτές να είναι ο διπλασιασμός των ατόμων που μπορούν να συμμετέχουν σε μια ομαδική video κλήση. Έτσι δηλαδή το όριο των ατόμων που έχουν την δυνατότητα συμμετοχής είναι πλέον τα 50 άτομα. Η νέα λειτουργία αναμένεται ότι θα έχει σημαντικά οφέλη για μεγάλους οργανισμούς και επιχειρήσεις οι οποίες προχωρούν σε ομαδικές τηλεδιασκέψεις. Στις αλλαγές που προωθούνται και το ότι ο κάθε συμμετέχων θα έχει στη διάθεσή του κουμπιά σύγκλησης του μικροφώνου και απενεργοποίησης της κάμερας για προστασία της ιδιωτικότητας. Μέσα στις επόμενες εβδομάδες αναμένεται να λανσαριστεί επίσημα η νέα μορφή του Skype.

FACEBOOK

Κατά του αντιεμβολιαστικού κινήματος

Η Monika Bickert, αντιπρόεδρος της παγκόσμιας στρατηγικής διαχείρισης του Facebook, δήλωσε ότι το Facebook θα υποβαθμίσει το «ranking» των σελίδων, των ομάδων (groups) και των διαφημίσεων που προωθούν το αντιεμβολιαστικό κίνημα στο news feed των χρηστών. Έτσι, αν κάποιο μέλος του Facebook πληκτρολογήσει στο πεδίο αναζήτησης «εμβολιασμοί», όσα «groups και pages» προωθούν το αντιεμβολιαστικό κίνημα δεν θα συμπεριλαμβάνονται στις προτάσεις του ή θα εμφανίζονται πολύ χαμηλά. Παρόμοια πολιτική αναμένεται να ακολουθήσει και το Instagram και το YouTube. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) στις αρχές της χρονιάς χαρακτήρισε το αντιεμβολιαστικό κίνημα ως διεθνή υγειονομική απειλή αφού σε σημαντικό βαθμό, η έξαρση της ιλαράς την προηγούμενη χρονιά τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ, οφείλεται και στην εξαπλώση αντιεμβολιαστικών απόψεων (παράτηρήθηκε αύξηση των κρουσμάτων σε ποσοστό άνω του 30%).

WHATSAPP

Δοκιμές για αντιστροφή αναζήτηση εικόνας

Οι δοκιμές στην εφαρμογή WhatsApp συνεχίζονται με τη Facebook να πειραματίζεται τόσο με την ενσωμάτωση in-app browser ώστε οι χρήστες να βλέπουν τα links χωρίς να απομακρύνονται από την εφαρμογή, καθώς επίσης και την αντιστροφή αναζήτηση εικόνας, ο χρήστης θα μπορεί να πραγματοποιεί αναζήτηση με κάποια εικόνα που έλαβε σε κάποια συνομιλία για να ελέγξει εάν έχει αναρτηθεί στο παρελθόν στο Διαδίκτυο. Με αυτόν τον τρόπο θα ελέγχει εάν μια εικόνα ή η ίδια η εικόνα είναι αληθινή. Οι δοκιμές συνεχίζονται ενώ δεν είναι γνωστό ακόμα το πότε θα ενσωματωθούν οι δύο νέες λειτουργίες στην εφαρμογή.

Οι ερευνητές μελετούν την πιθανότητα να παραβιαστεί ο δεύτερος νόμος της θερμοδυναμικής, σύμφωνα με τον οποίο ο χρόνος κινείται μόνο προς μία κατεύθυνση.

Επιστήμονες ανέστρεψαν τη ροή του χρόνου

Για κλάσματα του δευτερολέπτου και με τη βοήθεια ενός αλγόριθμου επέστρεψαν την κατάσταση ενός κβαντικού υπολογιστή στο παρελθόν

Ερευνητές του Ινστιτούτου Φυσικής και Τεχνολογίας της Μόσχας (MIPT), καθώς και συνάδελφοί τους από τις ΗΠΑ και την Ελβετία, ανακοίνωσαν ότι για κλάσματα του δευτερολέπτου και με τη βοήθεια ενός αλγόριθμου αναστροφής του χρόνου επέστρεψαν την κατάσταση ενός κβαντικού υπολογιστή στο παρελθόν. Με άλλα λόγια, ανέστρεψαν το «βέλος του χρόνου» που υποτίθεται πως κινείται μόνο προς μια κατεύθυνση, το μέλλον. Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον δρ Γκόρντεϊ Λεσόβικ, επικεφαλής του Εργαστηρίου Φυσικής της Κβαντικής Τεχνολογίας Πληροφοριών του MIPT, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο πε-

Ο νόμος αυτός σχετίζεται στενά με την έννοια του βέλους του χρόνου που δείχνει προς μια μόνο κατεύθυνση: από το παρελθόν προς το μέλλον.

ριοδικό «Scientific Reports», υπολόγισαν επίσης την πιθανότητα που έχει ένα ηλεκτρόνιο στο διασπαστικό χώρο να ταξιδέψει αυθόρμητα πίσω στο χρόνο. «Αυτή είναι μία από τις εργασίες μας πάνω στην πιθανότητα να παραβιαστεί ο δεύτερος νόμος της θερμοδυναμικής. Ο νόμος αυτός σχετίζεται στενά με την έννοια του βέλους του χρόνου που δείχνει προς μια μόνο κατεύθυνση, το μέλλον», δήλωσε ο Λεσόβικ. «Δημιουργήσαμε τεχνητά μια κατάσταση που εξελίσσεται προς μια κατεύθυνση αντίθετη από εκείνη του θερμοδυναμικού βέλους του χρόνου», πρόσθεσε. Οι επιστήμονες, όπως ανέφεραν, έδειξαν ότι σε ένα κβαν-

τικό υπολογιστή της IBM ήταν δυνατό να αναστραφεί αυθόρμητα η εξέλιξη μιας κβαντικής κατάστασης και να κινηθεί προς το παρελθόν αντί προς το μέλλον. Με ένα ειδικό πρόγραμμα λογισμικού τροποποίησαν την κατάσταση του κβαντικού υπολογιστή, έτσι ώστε αυτή να εξελίσσεται προς τα πίσω, δηλαδή από το χάος προς την τάξη (το αντίθετο του δεύτερου νόμου της θερμοδυναμικής). Όταν η κβαντική κατάσταση ενέπλεκε δύο κβιτικά δυφία (qubits), τότε το ποσοστό επιτυχίας για την αναστροφή του χρόνου ήταν 85%, ενώ με τρία qubits - λόγω περισσότερων σφαλμάτων στον κβαντικό υπολογιστή - έπεφτε στο 50%.

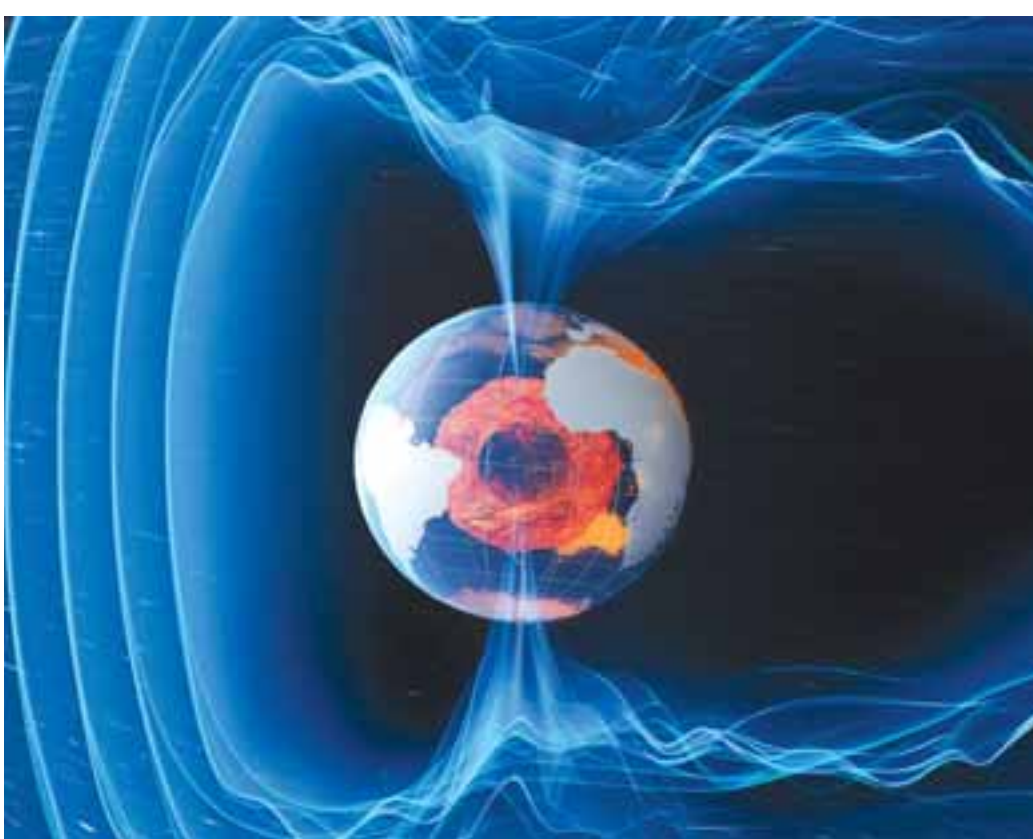
Το μαγνητικό πεδίο της Γης είναι αισθητό για τον άνθρωπο

Επιστήμονες ανακοίνωσαν ότι βρήκαν στον ανθρώπινο εγκέφαλο τις πρώτες άμεσες ενδείξεις πως οι άνθρωποι, όπως και άλλα ζώα στη φύση, μπορούν να αισθανθούν το μαγνητικό πεδίο του πλανήτη μας.

Για ορισμένα πλάσματα, όπως τα μεταναστευτικά πουλιά, οι θαλάσσιες χελώνες, τα σαλιγκάρια, οι μύγες, οι μέλισσες, οι βάτραχοι, τα σκουλήκια, ακόμη και ορισμένα βακτήρια, το γήινο μαγνητικό πεδίο λειτουργεί ως πυξίδα που βοηθά στον προσανατολισμό και στην κίνησή τους.

Η ικανότητα αντίληψης του μαγνητικού πεδίου από τους ανθρώπους προτάθηκε από τη δεκαετία του '70, αλλά μέχρι σήμερα δεν είχαν βρεθεί βάσιμες ενδείξεις στον εγκέφαλο για το αν και πώς συμβαίνει κάτι τέτοιο. Αυτή τη φορά, οι ερευνητές, με επικεφαλής τον βιοφυσικό Τζέρεϊ Κίρσβινκ του Ινστιτούτου Τεχνολογίας της Καλιφόρνια (Caltech), που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό eNeuro, σύμφωνα με το «Science» και το «New Scientist», πιστεύουν ότι έκαναν ένα σημαντικό βήμα για να επιβεβαιώσουν ότι και οι άνθρωποι «πίπτουν» -χωρίς να το συνειδητοποιούν- το μαγνητικό πεδίο της Γης, το οποίο είναι περίπου 100.000 φορές ασθενέστερο σε σχέση με αυτό που δημιουργούν οι μαγνητικοί τομογράφοι.

Η νέα μελέτη βασίστηκε σε πειράματα με 34 εθελοντές καθισμένους μέσα σε ένα σκοτεινό θάλαμο μονωμένο από κάθε ηλεκτρομαγνητικό «θόρυβο» (π.χ. ραδιοκύματα), εντός του οποίου μεταβαλλόταν η ένταση του μαγνητικού πεδίου. Ηλεκτροεγκεφαλογράφοι που μετρούσαν τα εγκεφαλικά κύματα άφρα (τα οποία εξασθενούν όταν ο εγκέφαλος πίνει ένα σήμα όπως ένα ήχο ή εν προκειμένω κάτι μαγνητικό), έδειξαν ότι ο εγκέ-

Η ιδέα ότι ο άνθρωπος έχει ικανότητα αντίληψης του μαγνητικού πεδίου προτάθηκε από τη δεκαετία του '70, αλλά μέχρι σήμερα δεν είχαν βρεθεί βάσιμες ενδείξεις στον εγκέφαλο για το αν και πώς συμβαίνει κάτι τέτοιο.

φαλος των συμμετεχόντων αντιδρούσε κάθε φορά που άλλαζε η ένταση του μαγνητικού πεδίου και η κατεύθυνσή του, π.χ. από βορειοανατολική σε βορειοδυτική.

Ήταν αξιοσημείωτο ότι οι άνθρωποι εμφάνιζαν διαφορές μεταξύ τους στην ευαισθησία και στην ικανότητα να αισθανθούν το μαγνητικό πεδίο και τις μεταβολές του.

Ακόμη πιο περίεργο ήταν ότι κανείς από τους συμμετέχοντες δεν αντιδρούσε εγκεφαλικά, όταν το μαγνητικό πεδίο μεταβαλλόταν με τη φορά των δεικτών του ρολογιού, αλλά μόνο όταν η μεταβολή γινόταν με αντίθετη φορά. Λιγότερο από το ένα τρίτο των συμμετεχόντων

φάνηκε να «πάνει» το μαγνητικό πεδίο, ίσως επειδή γενετικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες επηρεάζουν αυτή την ικανότητα.

Ορισμένοι άλλοι επιστήμονες εξέφρασαν πάντως αμφιβολία κατά πόσο όντως η αυξομειώση των κυμάτων άφρα στον εγκέ-

Η μελέτη βασίστηκε σε πειράματα με 34 εθελοντές σε ένα σκοτεινό θάλαμο μονωμένο από κάθε ηλεκτρομαγνητικό θόρυβο.

φαλο αντιστοιχεί σε μια μαγνητική αίσθηση. Όλοι πάντως συμφωνούν ότι το θέμα πρέπει να μελετηθεί περαιτέρω.

Οι επιστήμονες θέλουν να εντοπίσουν το συγκεκριμένο βιολογικό μηχανισμό -αν όντως υπάρχει- που συνιστά την εσωτερική πυξίδα των ανθρώπων, ίσως κάποια εγκεφαλικά κύτταρα ή κάποια πρωτεΐνη που λειτουργούν ως μαγνητικοί αισθητήρες. Παραμένει προς διερεύνηση κατά πόσο η εσωτερική «πυξίδα» των ανθρώπων βασίζεται σε μαγνητικά σωματίδια διάσπαρτα στον εγκέφαλό μας, καθώς επίσης σε ποιο βαθμό η υποσυνείδητη μαγνητική αίσθηση επηρεάζει τη συμπεριφορά μας.

MARKET PLACE

Παιδικά χαμόγελα από ΑΛΦΑΜΕΓΑ και Colgate

Τη νέα τους εκστρατεία, στο πλαίσιο του προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης τους, ανακοίνωσαν την Πέμπτη 14/03 οι Υπεραγορές ΑΛΦΑΜΕΓΑ. Σε συνεργασία με την Colgate και την εταιρεία Christodoulides Bros, οι Υπεραγορές συνδράμουν το έργο του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος, του οποίου αποτελούν διαχρονικό υποστηρικτή. Στόχος της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας είναι η ενίσχυση των δράσεων του Ιδρύματος που αφορούν τον παιδικό καρκίνο. Από 14 Μαρτίου και για όλο το 2019, αγοράζοντας προϊόντα Soupline, Ajax, Colgate, Palmolive και Sanex από τα καταστήματα των Υπεραγορών ΑΛΦΑΜΕΓΑ, μέρος των εσόδων θα διατεθεί για τις ανάγκες του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος. Παράλληλα, με κάθε αγορά ενός από τα προϊόντα που περιλαμβάνει η εκστρατεία, ο καταναλωτής μπαίνει σε κλήρωση μέσω της Social Family Card, για να κερδίσει μία από τις 60 δωροεπιταγές ΑΛΦΑΜΕΓΑ αξίας €25.

Τεχνολογική εκπαίδευση στο The Mall of Engomi

Δύο σεμινάρια για μαθητές δημοτικού της Λευκωσίας φιλοξένησε το The Mall of Engomi. Στις 27 Φεβρουαρίου η εταιρεία Mirror3DLab παρουσίασε το πρόγραμμα OCCULUS GOGGLES στους μαθητές του Β' Δημοτικού Μακεδονίτσας όπου τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να βιώσουν την εικονική πραγματικότητα μέσα από πέντε θεματικές ενότητες. Τα παιδιά έμαθαν όλα όσα αφορούν το VR στην Κύπρο και χρησιμοποίησαν τα ειδικά γυαλιά VR και περιηγήθηκαν στον μαγικό κόσμο της εικονικής πραγματικότητας. Στις 13 Μαρτίου, το Β' Δημοτικό Αγίου Δομετίου και το Δημοτικό Σχολείο Λακατάμιας 17 Άγιος Γεώργιος παρακολούθησαν ένα σεμινάριο Ρομποτικής και είδαν το ρομπότ του τμήματος Computer Science του Grammar School. Τα παιδιά κατάφεραν να προγραμματίσουν το ρομπότ να κάνει διάφορες κινήσεις κεντρίζοντας τους το ενδιαφέρον καθώς συμμετείχαν ενεργά στα σεμινάρια τεχνολογίας και εκπαίδευσης που φιλοξενήθηκαν στο The Mall of Engomi.

Η Cyta δίπλα στα παιδιά με προβλήματα στην επικοινωνία

Η Cyta παρέδωσε στο Κέντρο Προληπτικής Παιδιατρικής (ΚΠΠ) ποσό €12,495, το οποίο ήταν αποτέλεσμα της χριστουγεννιάτικης πρωτοβουλίας του Οργανισμού για πώληση ειδικά σχεδιασμένων φουτερ. Η παράδοση έγινε από την Πρόεδρο του Συμβουλίου της Cyta κα Ρένα Ρουβιθά Πάνου, στην παρουσία του Ανάτολου Εκτελεστικού Διευθυντή της Cyta κ. Ανδρέα Νεοκίους, στον Πρόεδρο του Κέντρου Προληπτικής Παιδιατρικής Δρ. Αργύρη Αργυρίου και στη Γενική Διευθύντρια του Κέντρου κα Πατρούλα Χατζήπαπα, σε ορεινή τελετή που πραγματοποιήθηκε στα Κεντρικά Γραφεία του Οργανισμού την Πέμπτη 14 Μαρτίου. Στο πλαίσιο της συνάντησης η Πρόεδρος του Οργανισμού, κα Ρουβιθά Πάνου, τόνισε ότι αποτελεί τιμή για τη Cyta η σύνδεση του ονόματός της με το έργο που επιτελεί το Κέντρο Προληπτικής Παιδιατρικής και με τη δωρεάν προσφορά των εξετάσεων ακοής σε όλα τα νεογνένια παγκύπρια.

Εκπαίδευση προσωπικού Τράπεζας Κύπρου για νέες τεχνολογίες

Ο γνωστός κύπριος καθηγητής και συγγραφέας Κώστας Μαρκίδης σηματοδότησε την έναρξη του προγράμματος Skills Accelerator, της Τράπεζας Κύπρου. Στόχος του νέου μεγάλου project της BOC, είναι να εφοδιάσει τους εργαζόμενους στον μεγαλύτερο τραπεζικό οργανισμό της Κύπρου, με γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να ανταποκρίνονται με άνεση στις ραγδαία αναπτυσσόμενες τεχνολογικές απαιτήσεις της εποχής. Σε μια κατάμεστη αίθουσα, ο Δρ. Μαρκίδης εξήγησε στους εργαζόμενους από όλες τις βαθμίδες της Τράπεζας Κύπρου, τη σημασία της έννοιας, «Small Steps - Big Impact». Η διάλεξη του Κώστα Μαρκίδη, ήταν η πρώτη μιας σειράς που προγραμματίζονται στο πλαίσιο του Skills Accelerator.

ΑΓΟΡΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 2019

Τι κρύβεται πίσω από το ράλι στις μετοχές των ελληνικών τραπεζών

Ο τραπεζικός δείκτης ενισχύεται κατά 57%, ενώ η κεφαλαιοποίηση ανήλθε στα 5,7 δισ.

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ των ελληνικών τραπεζών έχουν επιστρέψει στο προσκήνιο και στο ραντάρ των ξένων επενδυτών, βοηθώντας σημαντικά στην εδραίωση του θετικού κλίματος στο ελληνικό Χρηματιστήριο, καθώς η ανάκαμψη που ξεκίνησε από τα χαμηλά επίπεδα του Ιανουαρίου δεν... σκοντάφτει σε κανένα εμπόδιο που σπνέται στον δρόμο της, αποδεικνύοντας πως τα ξένα χαρτοφυλάκια προσεχολούν βελτίωση των προοπτικών του κλάδου αλλά και της Ελλάδας, με ορίζοντα τις εκλογές.

Η μη εκταμίευση της δόσης στο Eurogroup, οι προειδοποιήσεις του ΔΝΤ, η (έστω και μικρή) αστοχία στο ΑΕΠ του 2018, οι καθυστερήσεις στον νέο νόμο Κατσέλη και η επιμονή των short funds με αυξανόμενες αρνητικές

θέσεις στις τράπεζες, δεν έχουν καταφέρει να νικήσουν το θετικό μομέντουμ που έχει χτιστεί το τελευταίο περίπου διμήνιο. Οι όγκοι συναλλαγών στις τράπεζες έχουν μάλιστα αυξηθεί –μαζί με τον συνολικό τζίρο της αγοράς– και κινούνται κοντά στα επίπεδα των 20 εκατ. μετοχών, σε σχέση με τα 16 εκατ. που είναι ο μέσος όρος του τελευταίου χρόνου.

Εκτόξευση αξιών

Από τα τέλη του Ιανουαρίου, που βρέθηκε σε ιστορικά χαμηλά, ο τραπεζικός δείκτης σημειώνει άνοδο της τάξης του 57%, ενώ η συνολική κεφαλαιοποίηση των τεσσάρων τραπεζών διαμορφώνεται πάνω από τα 5,7 δισ. ευρώ, από 3,5 δισ. ευρώ περίπου. Από τα χαμηλά 52 εβδομάδων –στα οποία οι περισσότερες τράπεζες βρέθηκαν στα τέλη Ιανουαρίου, πλην της

Eurobank, στην οποία η ανάκαμψη ξεκίνησε τον Νοέμβριο, μετά το deal με την Grivalia–, οι μετοχές των τραπεζών σημειώνουν άλμα άνω του 145% (Πειραιώς). Η Εθνική ενισχύεται κατά 84,8%, η Alpha Bank κατά 59,7% και η Eurobank είναι στο +47,5%.

Όπως επισημαίνουν οι αναλυτές στους οποίους απευθύνθηκε η «Κ», πέρα από τεχνικούς λόγους που βοήθησαν στην άνοδο των τραπεζικών μετοχών –τελείωσαν οι πωλήσεις από την έξοδο των Eurobank, Πειραιώς και Εθνική από τον MSCI, αύξηση τιμών ελληνικών κρατικών ομολόγων με μείωση του κινδύνου της χώρας–, υπάρχουν και κάποιοι άλλοι λόγοι-προσδοκίες που έχουν να κάνουν με τις εξελίξεις γύρω από τη μείωση των NPES αλλά και το μακροοικονομικό και πολιτικό τοπίο.

Το κυριότερο σενάριο που «παίζει»

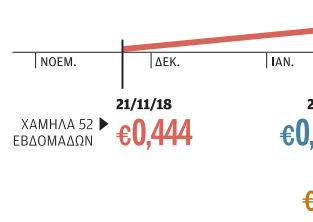
η αγορά, όπως σημειώνει στην «Κ» ο Νίκος Σακαρέλης, αναλυτής της Wealth Financial Services, είναι η ψήφιση δύο νομοσχεδίων – του επικαιροποιημένου νόμου Κατσέλη και της πρότασης ΤΧΣ - JP Morgan για το σχήμα που θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με την πρόταση της ΤτΕ για τα κόκκινα δάνεια.

Στο μεν πρώτο, θετικά αποτιμά η αγορά το ότι θα υπάρχει ένα έσοδο το οποίο θα δίνει σταθερά το κράτος στις τράπεζες για όσους δεν μπορούν να αποπληρώσουν το δανειό τους και υπάρχει η προσδοκία να είναι πιο αυστηρό το πλαίσιο με τους κακοπληρωτές.

Στο δεύτερο, κρίσιμο θα είναι το επιτόκιο που θα δίνουν οι τράπεζες στο κράτος για την εγγύηση που θα προσφέρει αυτό στις ομολογίες που θα τιτλοποιηθούν, αλλά και γενικότερα

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ		
21/1/19	15/3/19	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟ ΧΑΜΗΛΟ
372,2	584,65	57,1%
ΜΟΝΑΔΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	

Εκτίναξη των τραπεζικών μετοχών

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ		
15/3/19	€1,700	85%
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ		
15/3/19	€1,400	146%
ALPHA BANK		
15/3/19	€1,389	60%
EUROBANK		
15/3/19	€0,655	48%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

η δομή του σχήματος. Επίσης, αν και πρόωρα, κάποια funds προσεχολούν την εκλογή μιας πιο φιλικής για την αγορά κυβερνήσεως και αγοράζουν τράπεζες ως ένα πολύ ελκυστικό «turn around story».

Ο Αλέξανδρος Μπουλουγούρης, συνεπιχειρηματίας έρευνας στη Wood, εκτός από τα παραπάνω, εκτιμά πως πίσω από το ράλι των ελληνικών τραπεζών κρύβονται και οι εξής παράγοντες: η υπερβολική διόρθωση του β' τριμήνου του 2018, η μείωση των

κεφαλαιακών απαιτήσεων στον Πυλώνα 2 για την Πειραιώς, που δείχνει ότι οι εποπτικές αρχές είναι πρόθυμες να δώσουν στις ελληνικές τράπεζες χρόνο, η ακύρωση του Titlos για την Εθνική Τράπεζα, η βελτίωση της ρευστότητας στον τραπεζικό κλάδο σε συνδυασμό με τη βελτίωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος, καθώς και η μείωση των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων, η οποία μειώνει το κόστος ιδίων κεφαλαίων για τις τράπεζες.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σημαντικές εξελίξεις για το Brexit, ενίσχυση για στερλίνα

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ σχετικά με το Brexit παραμένουν στο επίκεντρο των αγορών. Μόλις δύο εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου (Η.Β.) από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), το Κοινοβούλιο της χώρας δεν έχει ακόμη καταφέρει να έρθει σε συμφωνία για το σχέδιο εξόδου, είτε αυτό της πρωθυπουργού Τερέζα Μέι που έχει ήδη συμφωνήσει με τους Ευρωπαίους είτε κάποιο συναφές. Την εβδομάδα που διανύσαμε, ύστερα από σειρά κρίσιμων ψηφοφοριών στη Βουλή των Κοινοτήτων, οι βουλευτές απέρριψαν για δεύτερη φορά το σχέδιο εξόδου της πρωθυπουργού, καταψήφισαν το ενδεχόμενο αποχώρησης χωρίς να έχει προηγηθεί συμφωνία για τις μελλοντικές σχέσεις της χώρας τους με την Ε.Ε. (άτακτη έξοδος) και ψήφισαν υπέρ της αναβολής της ημερομηνίας εξόδου του Η.Β. Το σχετικό αίτημα για επέκταση του άρθρου 50 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο ορίζει τη διαδικασία αποχώρησης ενός κράτους-μέλους, θα κατατεθεί από την κυβέρνηση του Η.Β. στην επόμενη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 21/22 Μαρτίου οπότε θα ληφθεί και η σχετική απόφαση, για την οποία απαιτείται ομοφωνία και από τα 27 μέλη-κράτη. Κανείς δεν μπορεί να προδικάσει την απόφαση του Συμβουλίου ενώ, ακόμη και εάν τελικά δοθεί έγκριση για επέκταση (διάρκειας τριών μηνών ή μεγαλύτερη), η αβεβαιότητα σχετικά με το Brexit θα παραμένει αμείωτη για όσο διάστημα η Βουλή των Κοινοτήτων δεν συναίρει σε ένα σχέδιο αποχώρησης της χώρας. Επιπλέον από απόρριψη δύο φορές, το σχέδιο εξόδου της πρωθυπουργού Τερέζα Μέι θα κατατεθεί σε νέα ψηφοφορία την Τετάρτη, μία ημέρα πριν από την έναρξη της συνεδρίασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Εν αναμονή της κρίσιμης ψηφοφορίας, η στερλίνα υποχώρησε κάτω από την περιοχή του 1,3300 έναντι του δολαρίου στο τέλος της εβδομάδας μετά από άνοδο στο 1,3383 την Τετάρτη, το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων εννέα μηνών στον απόηχο της καταψήφισης του σεναρίου άτακτης εξόδου, παραμένοντας όμως 2% υψηλότερα σε εβδομαδιαία βάση – η μεγαλύτερη άνοδος των τελευταίων επτά εβδομάδων. Εν μέσω γενικότερης αποδυνάμωσης του δολαρίου τις τελευταίες ημέρες, ενόψει της συνεδρίασης της Ομοσπονδιακής Τράπεζας (Fed) την επόμενη εβδομάδα, κέρδη σημείωσε και το ευρώ έναντι του αμερικανικού νομίσματος. Η σχετική ισοτιμία βρέθηκε κοντά στην περιοχή του 1,1350 στα μέσα της εβδομάδας για πρώτη φορά από τις 5 Μαρτίου προτού υποχωρήσει κοντά στο 1,1300 την Παρασκευή, περίπου 0,7% υψηλότερα σε εβδομαδιαία βάση, αλλά περισσότερο από 1% ενισχυμένη σε σύγκριση με τα χαμηλά ενάμισι έτους περίπου που είδαμε την προηγούμενη εβδομάδα, μετά τις ανακοινώσεις από την ΕΚΤ για νέα μέτρα τόνωσης της οικονομίας της Ευρωζώνης.

* Τομέας οικονομικής ανάλυσης & έρευνας διεθνών κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Σχέδιο Business Start για νέες επιχειρήσεις

Για να φτάσεις μακριά, ξεκίνησε με σταθερά και αξιόπιστα βήματα

Στηρίζουμε κάθε καινούριο επιχειρηματικό ξεκίνημα και σας παρέχουμε τις λύσεις και την υποστήριξη για να αναπτύξετε την επιχείρησή σας με ασφάλεια και σιγουριά.

Αποκτήστε Τηλεφωνία & Internet με:

- Δωρεάν εγκατάσταση
- 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες
- Ισχύουν Όροι & Προϋποθέσεις.

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελάτων: 150, www.cyta.com.cy/business

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

Νέα άνοδο σημείωσε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Νέα άνοδο σημείωσε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, δίνοντας συνέχεια στο θετικό κλίμα που επικρατεί στην αγορά κατά τις τελευταίες τέσσερις χρηματιστηριακές συναντήσεις.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με οριακή αύξηση σε ποσοστό 0,15%, στις 65,10 μονάδες, ενώ ο Δείκτης FTSE/CySE 20 κατέγραψε άνοδο 0,23%, κλείνοντας στις 39,01 μονάδες. Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών ανήλθε στα €123.989.

Με κέρδη έκλεισαν όλοι οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες. Οι δείκτες των Επενδυτικών ενισχύ-

θηκαν σε ποσοστό 0,39%, της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 0,05%, της Εναλλακτικής Αγοράς 0,70% και των Ξενοδοχείων 0,70%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €68.948 (πώση 2,06% - τιμή κλεισίματος €1,33). Ακολούθησαν οι μετοχές της Ελληνικής Τράπεζας με €38.819 (άνοδος 1,56% - τιμή κλεισίματος €0,78), της Κυπριακής Εταιρείας Τοιμάτων με €4.700 (άνοδος 4,44% - τιμή κλεισίματος €0,47) των Τοιματοποιιών Βασιλικών με €2.684 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €2,68) και της

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με οριακή αύξηση σε ποσοστό 0,15%, στις 65,10 μονάδες.

Logicom με €1.937 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €1,32).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, έξι κινήθηκαν ανοδικά, τέσσερις πτωτικά, ενώ πέντε παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 92.

Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε μία διαφοροποίηση στη σύνθεση Δεικτών του ΧΑΚ, αναφέροντας ότι η μετοχή της εταιρείας G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD εξέρχεται από τις συνθέσεις του Γενικού Δείκτη και του Δείκτη Εναλλακτικής Αγοράς.

Σύμφωνα με το ΧΑΚ, οι διαφο-

ροποιήσεις αυτές προκύπτουν βάσει του Κανόνα 4.1 των Βασικών Κανόνων Διαχείρισης και Υπολογισμού των Δεικτών της Αγοράς Μετοχών του ΧΑΚ, ο οποίος αναφέρει ότι σε περίπτωση που υφιστάμενη εταιρεία η οποία συμμετέχει σε Δείκτη δεν διαπραγματεύεται στην Αγορά και είναι ανεσταλμένη για περίοδο πέραν των 30 ημερολογιακών ημερών, τότε αυτή θα πρέπει να αφαιρείται από το Δείκτη κατά την 31η ημέρα.

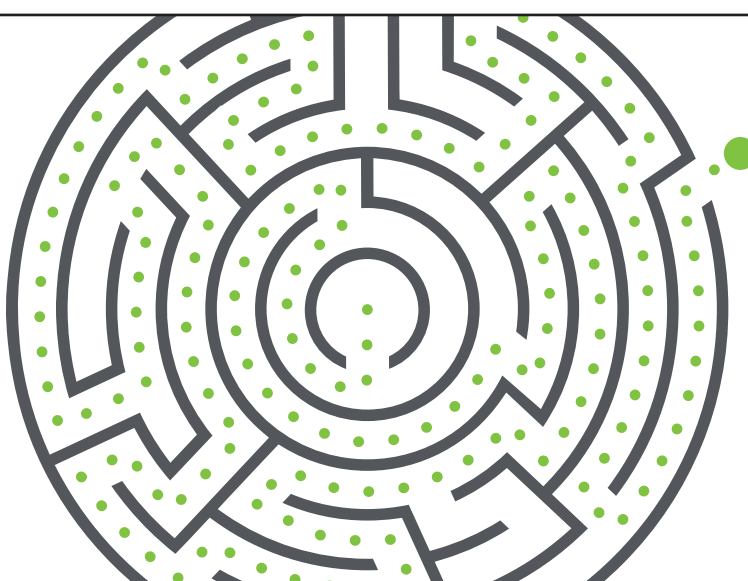
Οι πιο πάνω αλλαγές τίθενται σε ισχύ από την Πέμπτη, 21 Μαρτίου 2019.

Deloitte.

Φορολογικός Οδηγός 2019

Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε

© 2019 Deloitte Limited

Για την ηλεκτρονική έκδοση του Φορολογικού Οδηγού 2019 επισκεφτείτε την ιστοσελίδα: www.deloitte.com/cy/tax-facts-2019

Tax